

Ο ΜΕΝΤΩΡ

ΗΤΟΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΡΨΙΝΑ
ΚΑΙ ΩΦΕΛΙΜΑ

ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ

ΕΥΓΕΝΟΥΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Α΄. ΠΕΡΙΕΧΩΝ 72 ΤΕΥΧΗ.

ΤΕΥΧΟΣ Ε΄.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ,

ΤΥΠΟΙΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ.

1870.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

ΠΕΡΑΙΘΗΝΤΟΣ και τοῦ Δ'. τεύχους τοῦ Μέντορος, ἀναγγέλλομεν εἰς τοὺς φίλους ἀναγνώστας ὅτι πρὸς περισσοτέραν αὐτῶν ἀναχάριστῃσιν τὸ φύλλον θὰ ἐκδίδεται τοῦ λοιποῦ κατὰ δεκαπενθημερίαν. Ὁ ἄ ἦνε δὲ διπλάσιον ἐκεῖνου, τὸ ὅποιον ἐξεδίδετο μέχρι σήμερον, θὰ τιμᾶται δύο γρ. καὶ θὰ ἐμπεριέχῃ μίαν ὠραίαν εἰκόνα, τυπωμένην κομφῶς ἐπὶ χάρτου ἰδιαιτέρου.

Περιεχόμενα τοῦ Δ'. τεύχους εἰσὶ 1 περὶ ἐθιμοταξίας ἐν ὥρᾳ τραπέζης (σελ. 211, 225) — 2 τὰ μηνύματα τοῦ θανάτου — [3 φυσικὴ Θεογονσία (σελ. 218, 229, 244, 263) — 4 ἡ μικρὰ μάρτυς — 5 ὠραῖον μάθημα ἐκ τῆς φωτογραφίας — 6 ἀρχὴ τῆς προφορικῆς γλώσσης — 7 τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀμαρτίας — 8 ἑπτὰ σπάνια φαινόμενα — 9 ἡ προσευχὴ — 10 τὰ ἐκ τοῦ συνεταιρισμοῦ καλὰ — 11 Γεώργιος Α'. Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων (μετ' εἰκονογραφίᾳν του βασιλέως καὶ τῆς βασίλισσῃς, σελ. 236, 266) — 12 οἱ δύο θρόνοι τοῦ Θεοῦ — 13 βαρόμετρον (μετ' εἰκονογραφίας) — 14 ἑσπερινὰ καὶ κυριακὰ σχολεῖα — 15 ἡ σύζυγος τοῦ Ραβίνου Μαῖρ — 16 ὁ χειμῶν εἰκὼν τοῦ θανάτου (ποίημα) — 17 γυνὴ κατὰ γυναικὸς — 18 Χριστοῦ γεννα — 19 φυσικὴ ἱστορία — 20 Θεμιστοκλῆς (μετ' εἰκονογραφίας) — 21 ὄνος καὶ σκύλος (ποίημα) — 22 λύσις τοῦ 4ου αἰνίγματος, 5ον αἰνίγμα.

Ὁ προμηθεύων δέκα συνδρομητὰς λαμβάνει τὸ φύλλον ἰδωρεάν, ὁ δὲ προμηθεύων πέντε λαμβάνει αὐτὸ, πληρόνων τὴν ἡμίσειαν συνδρομὴν.

Ἡ συνδρομὴ πληρόνεται εὐθὺς μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ φύλλου. Ὁ προπληρόνων ἔτος ὀλόκληρον πληρόνει μόνον 45 ἀντι τῶν 52 γροσίων, ὁ δὲ προπληρόνων ἑξαμηνίαν πληρόνει μόνον 24. Αἱ προπληρωμαὶ γίνονται διδομένων τακτικῶν ἀποδείξεων.

Σμύρνη τῇ 1 Ἰανουαρίου 1870.

Ο ΜΕΝΤΩΡ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ.

1870.

Η ΔΘΕ και πάλιν, φίλοι αναγνώσται, τὸ μετὰ τριακονταετίας ἐπιθυμίας ἀναμενόμενον χαρμόσυνον νέον ἔτος, τὸ ὁποῖον φέρει εἰς ἡμᾶς τὰς εὐλογίας τοῦ Οὐρανοῦ καὶ εὐαγγελίζεται μέλλον εὐτυχέστερον καὶ γλυκύτερον τοῦ παρελθόντος! Ἴδετε, πό-

σας ἐλπίδας, πότους πόθους φέρει μεθ' ἐαυτοῦ! ἄλλος μὲν ἐλπίζει κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νὰ ἀποκτήσῃ περιουσίαν λαμπρὰν καὶ νὰ σωρεύσῃ πλοῦτη ἄπειρα, ἄλλος δὲ ν' ἀπολαύτῃ βαθμούς ὑψηλοῦς καὶ δόξης μεγαλεῖον, ἄλλος δέ Τέλος πάντες ἐλπίζομεν καὶ πάντες προσδοκῶμεν, πολλὰ καὶ καλὰ περὶ ἡμῶν προμαντεύοντες ἕκαστος· οὐδεὶς φοβεῖται, οὐδεὶς ὑποπτεύεται περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του· διὰ τοῦτο πάγκοινος χαρὰ καὶ γενικὴ ἀγαλλίασις. Ἄλλ' ἂν πρὸς στιγμὴν συλλογισθῶμεν, ὅτι ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδομεν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου πολλὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἔτους ἐωρτάσαμεν μετὴν αὐτὴν φαιδρότητα καὶ χαρὰν, πάντοτε ἐλπίζοντες καὶ πάντοτε ποθοῦντες, ἂν πρὸς στιγμὴν συλλογισθῶμεν, ὅτι τὰ ἔτη ἐκεῖνα παρῆλθον διὰ παντὸς χωρὶς ἐλπίδα ἐπιστροφῆς, καὶ ὅτι τόσοι κρίκοι ἔλειψαν ἀπὸ τὴν ἄλυτον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἂν πρὸς στιγμὴν, λέγω, συλλογισθῶμεν, ὅτι, ὅσον περνῶσι τὰ ἔτη, τόσον καίεται ἡ λαυπάς τῆς ζωῆς ἡμῶν καὶ τέλος σθύνει, ὦ! τότε ἡ ἄκρα ἡμῶν χαρὰ μετριάζεται, ἐκλείπει, καὶ δομιὺ αἴσθημα θλίψεως διαδέχεται ταύτην, διότι κατανοοῦμεν, ὅτι τὰ μὲν ἔτη, τέκνα τῆς Αἰωνιότητος ὄντα, ἀπέρχονται πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ παρερχόμεθα ἀληθῶς καὶ καταρρέομεν, ὄλονεν πλησιάζοντες πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ ζοφεροῦ καὶ παγωμένου τάφου! Καὶ ἰδοὺ ἡ χαρὰ ἡμῶν, φίλοι, ἀφνης σκιαζομένη ἀπὸ νέφους μελαγχολίας· καὶ διατί;—διότι βασίζεται εἰς τὰς τέρψεις καὶ ἀπολαύσεις τοῦ προτκαίρου τούτου βίου· χαίρομεν, διότι ἐλπίζομεν, ὅτι μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου ἔτους θὰ συναντήσῃ καὶ τὸ ἄστρον τῆς ἐπιγείου εὐδαιμονίας ἡμῶν. Ταλαίπωροι ἄνθρωποι! δὲν συλλογίζομεθα ὅτι πατρὶς ἡμῶν δὲν εἶνε ἡ γῆ, ἀλλ' ὁ οὐρανός· βίος ἡμῶν ὄχι ὁ γήινος, ἀλλ' ὁ οὐράνιος· δὲν συλλογίζομεθα τέλος ὅτι καὶ ἡμεῖς, ὡς τὰ ἔτη, εἴμεθα τέκνα τῆς Αἰωνιότητος, ὄλονεν καὶ ἀκουσίως πρὸς τοὺς κόλπους αὐτῆς προσερχόμενοι!

Αἰωνιότης! Ὅποια μυστηριώδης, γλυκεῖα καὶ μαγευτικὴ λέξις! τίς ἡμῶν ἀγνοεῖ, φίλοι, ὅτι μίαν ἡμέραν ταχύτερον ἢ βραδύτερον θὰ μεταβῇ πρὸς αὐτήν; Ἔς χαίρομεν λοιπὸν μᾶλλον καὶ ἄς ἀγαλλώμεθα κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, συλλογίζομενοι ὅτι κατὰ ἓν βῆμα ἐπλησιάσαμεν εἰς τὴν μυστηριώδη ταύτην Αἰωνιότητα, ἧτις ὑπόσχεται νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ γήινα δεσμὰ τοῦ σώματος καὶ νὰ ἀνυ-

ψώτη τὴν ἀθάνατον ἡμῶν ψυχὴν πρὸς τὴν εὐδαίμονα καὶ μακαρίαν αὐτῆς πατριδα. Τοιαύτη χαρά, φίλοι, ἀνυψόνουστα τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς τὸν δημιουργὸν Θεὸν καὶ οὕτα ἀνέφελος καὶ καθαρὰ πάσης θλίψεως, ἀρμόζει εἰς τὰ γνήσια τέκνα τοῦ οὐρανοῦ Πατρός· τοιαύτη χαρὰ ἀρμόζει εἰς τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθέντα ἄνθρωπον, εἰς τὸν ἀληθῆ μαθητὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁπαδὸν τοῦ εὐαγγελίου.

Ἄς περιτέμωμεν λοιπὸν τὴν καρδίαν ἡμῶν ἀπὸ τὰς κακὰς αὐτῆς ἐπιθυμίας, ἀπὸ τοὺς κακοβούλους σκοπούς, ἀπὸ τοὺς αἰσχρὸς πόθους, ἀπὸ τὴν ἀχόροταγον φιλαργυρίαν, ἀπὸ τὴν ἐμπαθῆ φιλοδοξίαν, ἀπὸ τὴν ματαίαν μέριμναν καὶ πολυπραγμοσύνην, ἀπὸ τὰς ἀνοήτους καὶ κούφας ἐλπίδας, ἀπὸ τὴν θαλάντιοφθόρον τέλος πολυτέλειαν, καὶ ἅς κοσμήσωμεν αὐτὴν μετὰ τὰς εὐαγγελικὰς ἀρετὰς, μετὰ τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνας, αἵτινες καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θὰ καταστήσωσι τὸ ὄνομα ἡμῶν ἀθάνατον, καὶ πέραν τοῦ τάφου συνοδεύουσαι ἡμᾶς θὰ κατασταθῶσι τὸ πρῶτιστον ὄργανον τῆς ἡμετέρας μακαριότητος, παρουσιάζουσαι ἡμᾶς εὐπροσώπους ἐνώπιον τοῦ μέλλοντος μίαν ἡμέραν κρινάμενων τὰς καὶ νεκρῶν.

Ἴδού, φίλοι, ποῦ ἔγκειται τὸ ἀληθές συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου, ἴδού ὅποῖον τὸ μέγιστον καθήκον ἡμῶν· τότε δὲ μόνον ἅς χαίρωμεν, ὅταν ἀκριβῶς ἐκπληρωῶμεν αὐτό, διότι μόνη ἡ τοιαύτη χαρὰ θὰ ἦν πλήρης καὶ διαρκής, « τὴν τοιαύτην χαρὰν ἡμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ἡμῶν (Ἰωάν, ις' 22).

Τὰ δύο ἡμερολόγια (καλενδάρια).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Ἐπεθύμουν, Γεώργιε, νὰ ἤξευρα διατὶ οἱ δυτικοὶ καὶ οἱ προτεστάνται δὲν ἔχουν μαζῇ μας τὴν πρωτοχρονιά, ἐνῶ καὶ αὐτοὶ εἶνε χριστιανοί;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Διότι, φίλε Δημήτριε, ἄλλο ἡμερολόγιον ἀκολουθοῦν ἐκεῖνοι καὶ ἄλλο ἡμεῖς. Ἐκεῖνοι ἀκολουθοῦν τὸ Γρηγοριανὸν λεγόμενον, ἐνῶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν τὸ Ἰουλιανόν. Οἱ ἄνθρωποι πρὸ Χριστοῦ δὲν ἤξευραν νὰ μετροῦν σωστὰ τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος καθὼς γνωρίζεις ἔχει 365 ἡμέρας καὶ κάθε τέσσαρα ἔτη 366. Ἐκεῖνοι τὸν ἐμετροῦσαν 354 ἡμέρας μόνον, ὥστε καταλαμβάνεις ὅτι πρὶν τελειώσῃ ὁπαλαίος, αὐτοὶ ἤρχιζαν τὸν νέον. Τοῦτο πολλὰ;

φορὰς τοὺς ἔκαμε καὶ ἔχαναν τὰ πασχάλια των. 48 ἔτη πρὶν γεννηθῆ ὁ Χριστός, πρώτην φορὰν ἕνας ἐπίσημος ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν Ρώμην, Ἰούλιος Καῖσαρ, προσεκάλεσεν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰς τὴν πατρίδα του ἕνα ἀξιόλογον ἀστρονόμην, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Σωσιγένης, καὶ τὸν ἐπεφόρτισε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ πῶς πρέπει νὰ μετροῦν τὸν χρόνον, διὰ νὰ τὸν μετροῦν καλὰ. Αὐτὸς λοιπὸν τοὺς εἶπεν ὅτι πρέπεινὰ τὸν διαιρέσουν εἰς 12 μῆνας καὶ ὅττους 7, δηλ. Ἰανουάριον, Μάρτιον, Μάϊον, Ἰούλιον, Αὐγουστον, Οκτώβριον καὶ Δεκέμβριον νὰ λογαριάζουν ἀπὸ 31 ἡμέρας, τοὺς ἄλλους τέσσαρας, δηλ. Ἀπρίλιον, Ἰούνιον, Σεπτέμβριον καὶ Νοέμβριον ἀπὸ 30 — καὶ τὸν Φεβρουάριον 28, εἰς κάθε δὲ τέσσαρα ἔτη 29· οὕτως ἤρχισαν ἀπὸ τότε νὰ λογαριάζουν τὸν χρόνον ὅπως καὶ ἡμεῖς μέχρι σήμερον τὸν λογαριάζομεν. Ὁ τρόπος οὗτος ὠνομάσθη Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, διότι αἷτιος τῆς διορθώσεως ταύτης ὑπῆρξεν, ὡς εἶπαμεν, ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ.

Ἔως τὰ 1582 μετὰ Χριστὸν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ Δυτικοὶ καὶ οἱ Προτεστάνται εἶχαμεν ἐν ἡμερολόγιον, τὸ Ἰουλιανόν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὁ Πάπας τῆς Ρώμης Γρηγόριος ΙΓ' παρατήρησεν ὅτι καὶ πάλιν ὑπῆρχεν εἰς τὸ ἡμερολόγιον λάθος, διότι ἐνῶ εἰς τὰς 21 τοῦ Μαρτίου ἔπρεπε νὰ γίνεταί ἰσημερία, αὐτὴ ἐγένετο εἰς τὰς 11. Τοῦτο ἐσήμαινεν, ὅτι ἔμεναν ὀπίσω 10 ἡμέρας, διότι ἐνῶ πραγματικῶς ἡ ἰσημερία ἐγένετο κατὰ τὴν 21^{ην} τοῦ Μαρτίου αὐτοὶ ἐλογαρίαζαν ἀκόμη 11 τοῦ μηνός. Τοῦτο δὲ εἶχε προέλθει, διότι κατὰ τὸ διάστημα τῶν 1630 ἐτῶν, τὰ ὁποῖα εἶχαν περάσει ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος μέχρι τοῦ 1582 μ. Χ., ἐλογαρίασθησαν κατὰ λάθος 10 ἡμέραι περισσότερα.

Διὰ νὰ διορθώσῃ τὸ λάθος τοῦτο ὁ Πάπας Γρηγόριος, διέταξε νὰ ἐκπέσουν ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1582 ἔτους 10 ἡμέρας, καὶ οὕτω μετὰ τὴν 4 αὐτοῦ τοῦ μηνός ἐλογαρίασαν 15 ἀντὶ 5, ὥστε τὸ 1583 ἡ ἰσημερία συνέβη καὶ πάλιν τὴν 21 Μαρτίου. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐπαναληφθῆ τὸ λάθος, ἀπεφασίσθη ἀπὸ τότε τὸ 1700, τὸ 1800 καὶ τὸ 1900, ἐνῶ εἶνε τῆς σειρᾶς νὰ λογαριασθοῦν ἀπὸ 366 ἡμέρας, νὰ λογαριασθοῦν μόνον ἀπὸ 365. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο, ἐπειδὴ ἐδιορθώθη ἀπὸ τὸν Γρηγόριον, ὠνομάσθη

Γρηγοριανὸν καὶ τὸ παρεδέχθησαν ὅλοι οἱ Δυτικῶι καὶ ὅλοι οἱ Προ-
τεστάνται· μόνον ἡμεῖς καὶ οἱ Ρῶτσοι, δηλ. οἱ τῆς ἀνατολικῆς ἐκ-
κλησίας δὲν τὸ ἐδέχθημεν, ἀλλὰ ἐξηκολουθήσαμεν καὶ ἐξακολουθοῦ-
μεν μέχρι σήμερον ἀκόμη τὸ λανθασμένον ἐκεῖνο Ἰουλιανόν. Διὰ
τοῦτο λοιπὸν ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1582 συνέβη μεταξύ ἡμῶν
καὶ τῶν Εὐρωπαίων μία διαφορὰ ἀπὸ 10 ἡμέρας. Εἰς τὰ 1700 ἡ δια-
φορὰ ἔγινεν 11 ἡμέρας, διότι ἡμεῖς τὸ ἐλογαριάσαμεν ἐκεῖνο 366,
ἐνῶ ἐκεῖνοι τὸ ἐλογαρίασαν μόνον 365. Εἰς δὲ τὸ 1800 ἠῤῥησεν
ἡ διαφορὰ εἰς 12 ἡμέρας, διότι ἐπίσης τὸ ἐλογαριάσαμεν 366 ἐνῶ
ἐκεῖνοι τὸ ἐλογαρίασαν καὶ αὐτὸ 365.

Ἴδου λοιπὸν, φίλε Δημήτριε, ποία ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχο-
μεν ἡμεῖς σήμερον τὴν πρωτοχρονιά, ἐνῶ οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν εἶχαν
πρὸ 12 ἡμερῶν· αὐτοὶ σήμερον ἔχουν 13 τοῦ Ἰανουαρίου.

Δ. Κατὰ τὰ λεγόμενά σου λοιπὸν ἡμεῖς δὲν πηγαίνομεν καλά.

Γ. Βέβαια καὶ δὲν πηγαίνομεν· ἀλλὰ βλέπετε, ἐπειδὴ τὸ ἔκαμε
Πάπας, οἱ ἰδιόκοι μας δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸ παραδεχθοῦν, διότι τὸ ἐθε-
ώρησαν ὡς θρησκευτικόν· ἐνόμισαν εἰς τὴν ἀρχὴν ὅτι τὸ ἔκαμεν ἐπί-
τηδες, διὰ νὰ αὐξήσῃ τὰς μεταξὺ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Δυτικῶν
διαφορὰς. Ὑστερον τὸ ἐκατάλαβαν, ἀλλὰ πλέον ἡ φιλοτιμία δὲν
τοὺς ἀφῆκε μέχρι σήμερον νὰ τὸ ὁμολογήσουν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα
ἔγινε λόγος πολὺς περὶ τούτου εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν
ὑπῆγεν ἐμπρός, διότι πρέπει τὸ διορθωμένον ἡμερολόγιον νὰ πα-
ραδεχθοῦν ἐκ συμφώνου ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι, διὰ νὰ μὴ συμβῆ τὸ ἄτο-
πον νὰ ἔχουν ἄλλοι σήμερον Χριστούγεννα π. χ. καὶ ἄλλοι πρὸ 12
ἡμερῶν. Πρέπει νὰ εὑρεθῇ ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἓνας μεγαλε-
πήβολος Πατριάρχης, ὁ ὁποῖος νὰ κατορθώσῃ νὰ πείσῃ περὶ τούτου
τὴν Σύνοδον τῆς Ρωσσίας, ἢ τὸ ἐναντίον μία μεγαλεπήβολος Σύνο-
δος τῆς Ρωσσίας, ἡ ὁποία νὰ πείσῃ τὸν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην
καὶ τότε ἐκ συμφώνου θὰ γίνῃ τὸ καλὸν τοῦτο, νὰ ἐορτάζωμεν καὶ
ἡμεῖς ὅταν πρέπη τὰς ἐορτάς μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ λείψουν καὶ αὐ-
τὰ τὰ ἄλλα-νόθα καὶ ἄλλα-βέκια, τὰ ὁποῖα εἶνε μία ζάλη ὄλων
διόλου ἀνωφελής.

Δ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο, σὲ βεβαιῶ. Πολὺ μὲ ἀρέσει ἡ συμφω-
νία· καὶ μάλιστα διατὶ οἱ ἐναντίοι μας νὰ πηγαίνουν ὀρθότερα παρὰ

ἡμεῖς; Ἡ Ἐκκλησία μας καθ' ἑκάστην δέεται ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως. Λοιπὸν ἀς κάμωμεν ἡμεῖς τὸ πρῶτον βῆμα καὶ ἀς ἐξαλείψωμεν αὐτὴν τὴν διαφορὰν, ἣ ὅποια ἐνῶ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ τίποτε μὲ τὴν θρησκείαν, διαίρει ἐν τοσοῦτῳ τότῳ ἐλευσιῶς τοὺς χριστιανούς.

Τὸ ἔτος, τὸ ὅποιο ἔχει 366 ἡμέρας, γνωρίζω ὅτι ὀνομάζεται βίσεκτον· ἀλλὰ πῶς εἴμπορεῖ τις νὰ ἤξεύρῃ πότε τὸ ἔτος εἶνε βίσεκτον;

Γ. Διαίρει τὸν ἀριθμὸν, ὁ ὅποιος δεικνύει τὸ ἔτος, μὲ τὸν 4 καί, ἐὰν δὲν μείνῃ κατάλοιπον, τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἶνε βίσεκτον. Τὸ ἐφετεινὸν ἔτος π. χ. εἶνε 1870· ἐὰν διαιρέσωμεν τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν μὲ τὸν 4, μένει κατάλοιπον 2. ὥστε τὸ ἔτος αὐτὸ δὲν εἶνε βίσεκτον· θὰ ἦνε ὅμως τὸ 1872 δι' ἐκεῖνους, οἱ ὅποιοι θὰ ζήσουν καὶ οἱ ὅποιοι θὰ γεννηθοῦν ἔω; τότε.

Ὁ μὴν Ἰανουάριος.

Ἡ λέξις Ἰανουάριος, καθὼς καὶ ὅλων τῶν ἄλλων μηνῶν τὰ ὀνόματα, δὲν εἶνε λέξις τῆς γλώττης μας, διότι ἡμεῖς ἐπήραμεν τὸ ἡμερολόγιον (καλενδᾶριον) ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, δηλ. ἀπὸ τοὺς παλαιούς Ἰταλούς, οἱ ὅποιοι ὀνομάζοντο καὶ Λατῖνοι. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, ὡς εἶδαμεν ἀνωτέρω, εἶχε διαίρει τὸ ἔτος εἰς 12 μῆνας, τοὺς ὁποίους βεβαίως εἶχεν ὀνομάσει καὶ μὲ λέξεις τῆς γλώττης του.

Τὸν μῆνα τοῦτον ὠνόμασεν Ἰανουάριον, διὰ νὰ τιμῆται τὸν ἀρχαιότατον βασιλέα τῆς Ρώμης Ἰανόν, ὁ ὅποιος λέγουσιν ὅτι ἔζησε πρὸ 3 χιλιάδων ἐτῶν, καθ' ὃν καιρὸν ἔζη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὁ Μέντωρ. Εἰς τιμὴν αὐτοῦ μάλιστα εἶχαν καὶ ναὸν οἱ Ρωμαῖοι πολὺ ὠραῖον, τοῦ ὁποίου ὅμως αἱ θύραι ἦσαν κλεισμέναι πάντοτε ἐν καιρῷ εἰρήνης. ἠνοίγοντο δὲ μόνον, ὅταν ἐκηρύττετο πόλεμος, καὶ ἔμεναν ἀνοικταὶ μέχρις οὗ ἐπανήρχετο πάλιν ἡ εἰρήνη· τοῦτο δ' ἐσήμαινεν ὅτι ὁ προστάτης οὗτος τῆς πατρίδος ἐξήρχετο καὶ αὐτὸς κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς.

Τὸν ἥρωα τοῦτον παρίστανον μὲ δύο πρόσωπα, διὰ νὰ δεῖξωσιν ὅτι ἐγνώριζε καὶ τὰ παρελθόντα ὡς πεπαιδευμένος, καὶ τὰ μέλλοντα ὡς σοφός. Ἐπίστευον ὅτι αὐτὸς κατὰ πρῶτον ἐδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους νὰ κατασκευάζουν θύρας εἰς τὰς οἰκίας.

Ἡ συνθήκη τοῦ νὰ δίδωνται μικρὰ δῶρα τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἔτους εἶνε ἀρχαιοτάτη καὶ ἀναθαίνει μέχρι τοῦ 700 π. Χ. Τότε, ὡς καὶ σήμερον ἀκόμη, ἤρχοντο ἀμαθελως οἱ ἄνθρωποι εὐτυχίαν διὰ τὸ νέον ἔτος· προτέφερον δὲ ὡς δῶρα σῦκα, φοίνικας (χουρμάδας) καὶ μέλι, τὰ ὅποια ἐσήμαιναν ζωὴν γλυκεῖαν καὶ εὐάριστον. Σήμερον ἀντὶ τοῦ μέλιτος, τῶν σύκων καὶ τῶν φοινίκων δίδονται εἰς τὰ παιδιὰ παιχνίδια καὶ διάφορα γλυκίσματα.

Οἱ χριστιανοὶ ἐορτάζομεν κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου τὴν περιτομὴν τοῦ Σωτῆρος, ὅστις μὴ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ καταλύσῃ τὸν νόμον καὶ τοὺς προφῆτας, ἠθέλησεν ἐντελέστατα νὰ ὑποταχθῆ εἰς αὐτούς. Τότε ἔλαβε κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἀγγέλου τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, τὸ ὅποιον σημαίνει Σωτῆρ. Ἐορτάζομεν δ' ἐπίσης καὶ τὴν μνήμην τοῦ ἐνὸς τῶν τριῶν φωστῆρων τῆς Ἐκκλησίας, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, τοῦ ὁποίου τὴν βιογραφίαν κάτωθι παραθέτομεν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

Ὁ ἅγιος οὗτος πατὴρ, ὅστις δικαίως ἐπωνομάθη φωστῆρ τῆς Ἐκκλησίας, ἐγενήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 329 εἰς τὴν Καισάρειαν, πόλιν τῆς Καππαδοκίας. Οἱ γονεῖς του ἦσαν ὀνομαστοὶ καὶ διὰ τὴν ἐπισημότητα μὲν τῆς οἰκογενείας των, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν εὐσέβειάν των. Ὁ πατὴρ εἶχε τὸ αὐτὸ ὄνομα ἑλέγετο Βασίλειος· ἡ δὲ μήτηρ ὀνομάζετο Ἐμμέλεια. Ὁ ἅγιος Βασίλειος εἶχε καὶ ἀδελφὴν μεγαλειτέραν του 10 ἔτη, ἡ ὅποια ὀνομάζετο Μακρίνα, καὶ ἀδελφοὺς, οἵτινες ἦσαν μικρότεροί του καὶ ἐκ τῶν ὁποίων σημειοῦμεν ἐνταῦθα Γρηγόριον τὸν Ἐπίσκοπον Νύσσης καὶ Πέτρον τὸν Ἐπίσκοπον Σεβαστείας.

Μικρὸς ἔτι τὴν ἡλικίαν εἶχε σταλῆ εἰς τὴν πρὸς μητρὸς μᾶμμιν του Μακρίναν, ἧτις ἐκατοίκει εἰς ἄλλην πόλιν, τὴν Νεοκαισάρειαν.

Ἡ γυνὴ αὐτῆ, καὶ πεπαιδευμένη καὶ ἐνάρετος, ἐφρόντισε νὰ δώτῃ τὴν καλλιτέραν ἀνατροφὴν εἰς τὸν ἔγγονόν της. διδάξασα αὐτὸν καὶ τὰ ἱερά γράμματα καὶ τὴν εὐσέβειαν.

Ἀφοῦ ἔμεινεν ὀλίγα ἔτη πλησίον τῆς μᾶμμης του ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἐσπούδαζεν εἰς τὰ ἐκεῖ σχολεῖα, ἐνῶ συγχρό-

ως ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐδιδάσκητο διὰ τοῦ παραδείγματος τῶν γονέων τὰς χριστιανικὰς ἀρετάς· «ποτὲ δὲν ἐλησμόνησα, ἔλεγεν ἔπειτα, πόσον ἰσχυρὰς καὶ ἀνεξαλείπτους ἐντυπώσεις ἐπέφερον εἰς τὴν τότε τρυφερὰν ἀκόμη ψυχὴν μου τὰ παρὰ ὁρῶν εἰματα, τὰ ὀρθὰ πρὸ ὀφθαλμῶν εἶχα.»

Τελειώσας τὰ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πατρίδος του διδασκόμενα μαθήματα, ἐστάλη ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατὰ πρῶτον μὲν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔπειτα εἰς Ἀντιόχειαν, τῆς ὁποίας τότε ἐφημιζοντο τὰ σχολεῖα, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Ἀθήνας, ὅπου διέμεινε 4 ἔτη, ἀπὸ τοῦ 351—355. Ἐκεῖ εὗρεν ἕνα στενὸν φίλον καὶ συμμαθητὴν του, τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνόν, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ πάλιν συμμαθήτευσεν.

Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Καισάρειαν τῷ 355, ἔμεινεν ἐν αὐτῇ δύο ἔτη, διδάσκων τὴν ρητορικὴν καὶ ὑπερασπιζόμενος εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς ἀδικουμένους. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μικρᾶς ἡλικίας του ἀποστρεφόμενος τὴν τύρην καὶ τὰς κακίας τοῦ κόσμου, ἐτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς του Μακρίνης, ἣτις εἶχεν ἀσπασθῆ τὸν μοναστικὸν βίον, παρακινούμενος, ἀπεφάσισε νὰ μιμηθῆ τὸ παράδειγμα αὐτῆς, καὶ ἀφοῦ ἐπεσκέφθη τὰ ἐρημητήρια τῆς Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του ἀπεχώρησε τῷ 358 εἰς ὄρος τι πλησίον τῆς Νεοκαισάρειας, καὶ ἐκεῖ παρεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῶν ἁγίων γραφῶν καὶ εἰς τὸ νὰ συγγράφῃ διάφορα συγγράμματα. Ἐκεῖ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἦλθε καὶ ὁ στενὸς φίλος του Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός· ἐν τῷ ἐρημητηρίῳ δ' ἐκείνῳ οἱ δύο φίλοι διαιμοίραζαν τὸν καιρὸν των εἰς μελέτας ψυχωφελεῖς, εἰς προσευχὰς καὶ εἰς τὴν γεωργικὴν, ποριζόμενοι διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν των τὰ ὅσα τοῖς ἐχρειάζοντο. Πολλάκις ὅμως, ὁσάκις ἢ ἐν τῇ κοινῇ παρουσίᾳ των ἐγένετο ἀναγκαῖα ἢ πρὸς βοήθειαν τῆς ἀνθρωπότητος ἢ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ὑπὸ τῶν αἰρετικῶν ἀπειλούμενης πίστεως, οἱ εὐσεβεῖς ἀσκηταὶ ἔτρεχαν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἀφοῦ ἐπεραίοναν τὸ ἔργον των ἐπανήρχοντο εἰς τὸ μοναστήριόν των.

Ἐν ἔτει 362 ἦλθεν ὁ Μέγας Βασίλειος εἰς Καισάρειαν κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ἐπισκόπου αὐτῆς Εὐσεβείου, ὅστις τὸν ἐχειροτόνησεν ἱερέα· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἐρημον, ἔνθα ἔμεινε

μέχρις οὐ μαθῶν ὅτι αἰρετικός τις βασιλεὺς, ὁ Οὐάλης, μεταβάς εἰς τὴν πατρίδα εἶχε σκοπὸν ν' ἀναγκάσῃ τοὺς συμπολίαις του νὰ δεχθῶσι τὰ αἰρετικά του φρονήματα, ἔτρεξεν ἐκεῖ μετὰ προθυμίας εἰς βοήθειαν τοῦ ἀσθενοῦς Ἐπισκόπου καὶ κατώρθωσε μὲ τὰς ὁμιλίαις του τόσον νὰ ἐνισχύσῃ τὸν λαὸν εἰς τὴν πάτριόν του θρησκείαν, ὥστε ὁ ἀσεβὴς Οὐάλης ἀνεχώρησε, χωρὶς νὰ δυνηθῆ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του.

Τῷ 370 ὁ Ἐπίσκοπος Καισαρείας Εὐσέβειος ἐτελεύτησεν, ἡ δὲ ἐπαρχία μιᾶ φωνῇ προσεκάλεσεν εἰς τὸν θρόνον τὸν Μέγαν Βασίλειον, ὅστις διὰ τῆς ἐξόχου ἀρετῆς καὶ παιδείας του κατέστησεν αὐτὸν πρῶτον πάντων τῶν μητροπολιτικῶν θρόνων τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας μέχρι σήμερον.

Ὁ αἰρετικός βασιλεὺς Οὐάλης μὲ λύπην του ἤκουσεν ὅτι ὁ Βασίλειος ἔγινεν Ἐπίσκοπος Καισαρείας καὶ ἀμέσως ἐπρόσταξε τὸν Ἐπαρχον Καππαδοκίας Μόδεστον νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ τὸν πείσῃ νὰ παραδεχθῆ τὴν αἵρεσίν του, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον. Ὁ ἐπίμῳν βασιλεὺς ἔρχεται ὁ ἴδιος εἰς Καισάρειαν καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων μεταβαίνει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μεθ' ὅλης τῆς ἀκολουθίας ἐπὶ σκοπῷ ὅχι καλῶ βέβαια· ἀλλ' ἅμα, εἰσελθὼν ἤκουσε τὰς γλυκείας τῶν ψαλτῶν ὑμνωδίας, εἶδε τὴν κατάνυξιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔστρεπε τὸ τόσον πλῆθος, τοὺς ἱερεῖς, οἱ ὅποιοι μᾶλλον ὠμοίαζαν κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην μὲ ἀγγέλους παρὰ μὲ ἀνθρώπους, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν Ἐπίσκοπον, ἀκίνητον ἰστάμενον ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀτάραχον καὶ μετ' ἄκρας εὐλαθείας ἱερουργουῦντα, ὁ βασιλεὺς ἐστάθη ἐπὶ τινὰ ὥραν ἀκίνητος ἐπίσης, καὶ ὡς παγωμένος ἐκ θρησκευτικοῦ τρόμου. Συνελθὼν ὅμως ὀλίγον ἐκ τῆς ἄκρας του παραχῆς, ἐπορεύθη διὰ μέσου τοῦ πλήθους καὶ, ἐνῶ οἱ τελοῦντες τὴν ἱεράν μυσταγωγίαν ἐδίσταζαν ἂν ἔπρεπε νὰ ἐξέλθωσιν εἰς ἀπάντησίν του, αὐτὸς ἐπροχώρησε μέχρι τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ προσέφερε μόνος τὴν προσφορὰν του, τὴν ὁποίαν ὁ Ἐπίσκοπος ἐδέχθη ἀπὸ τῶν χειρῶν του ὡς ἐδέγετο καὶ τὰς τῶν Ὁρθοδόξων. Ὁ εὐγενὴς οὗτος καὶ ὅλως χριστιανικὸς τρόπος τοῦ ὁρθοδόξου ἱεράρχου ἔκαμε τὸν αἰρετικὸν βασιλέα νὰ περαιτήσῃ τὰ σχέδιά του καὶ νὰ μεταβληθῆ τόσον

ὥστε ὄχι μόνον τὸν Βασιλείον ἄρῃεν ἡ τυχὸν ἀλλὰ καὶ τὸν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων διωγμὸν του κατέπαυσεν.

Ὁ θεῖος Βασιλείος ὅσον διὰ τὸν ἑαυτὸν του ἦτον ὀλιγαρκής τότεν μεγαλοπρεπῆς καὶ πολυέξοδος ἐγένετο πάντοτε πρὸς τοὺς πτωχοὺς. Πλησίον τῆς Καισαρίας εἰς τόπον ἀκατοίκητον ὑποδόμησε πτωχοτροφεῖον καὶ νοσοκομεῖον λαμπρότατον. Εὕρισκον δὲ εἰς αὐτὸ καταφύγιον οἱ ξένοι, οἱ ἀσθενεῖς καὶ μάλιστα οἱ λεπροί, οἵτινες περιεφέροντο πρότερον ἐν τῇ πόλει, θέαμα ἐλεεινὸν εἰς τοὺς ὅσοι τοὺς ἐβλεπαν. Συχνάκις δὲ ἐρχόμενος εἰς αὐτὸ ὁ θαυμάσιος Ἱεράρχης καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐπαρηγόρει καὶ τοὺς λεπροὺς ὡς ἀδελφοὺς ἠσπάζετο καὶ τοιοῦτοτρόπως παραδειγμα φιλοπτωχίας καὶ φιλανθρωπίας εἰς πάντας ἐγένετο. Τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο καταγώγιον εἶχεν ὄχι μόνον ἰδιαιτέρα δωμάτια διὰ τοὺς νοσοκόμους, τοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι ἐχρειάζοντο διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ καταστήματος, ἀλλὰ καὶ ἐκκλησίαν μεγαλοπρεπῆ με ἰδιαιτέρα πάλιν δωμάτια καὶ διὰ τοὺς ἱερεῖς καὶ διὰ τὸν Ἐπίσκοπον.

Ὅκτὼ ὄλα ἔτη ὡς ἀληθῆς τοῦ Ἰησοῦ Ἱεράρχης ποιμάνας τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν ὁ Μέγας Βασιλείος, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τῇ 4 Ἰανουαρίῳ 379, ἄγων τὸ 50 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐθρήνησαν ὄχι μόνον ὄλοι ἐν γένει οἱ χριστιανοί, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, κατὰ τὴν ἐκφορὰν δὲ τοῦ ἱεροῦ λευψάνου αὐτοῦ τὸσαύτη ὑπῆρξεν ἡ συστίρευσις τοῦ λαοῦ, ὥτε πολλοὶ ἄνθρωποι, ὡς λέγεται, ἐπνήγησαν ἐκ τῆς στενοχωρίας.

Ἐπιτάφιον λόγον ἐξεφώνησεν εἰς μνημόσυιόν του, τελετην δύο ἔτη μετὰ ταῦτα, ὁ ἀδιάσπαστος αὐτοῦ φίλος Γρηγόριος

Ὁ Μέγας Βασιλείος ὑπῆρξε καὶ εἰς τῶν μεγίστων διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τῶν σπανίων ἐκείνων ἀνδρῶν, ὅσοι διὰ τῆς παιδείας καὶ ἀρετῆς των ἐδόξαταν τὸν αἰῶνα, καθ' ἂν ἐξῆσαν. Εἰς τὰ συγγράμματά του καὶ ὁ εὐσεβῆς ἀναγκνῶστης καὶ ὁ φιλόσοφος καὶ ὁ ρήτωρ εὕρισκον ἐπίσης ἄφθονον τὴν ὠφέλειαν. Ἐκ τῶν νεωτέρων Εὐρωπαϊκῶν κριτικῶν ὁ μὲν Ἐρασμος οὐδενὸς ρήτορος δεύτερον δέχεται τὸν Βασιλείον, ὁ δὲ Ρολλίνος συνιστᾷ αὐτὸν εἰς τοὺς νέους ὡς ἓνα τῶν ἐπιτηδειοτέρων διδασκάλων τῆς ρητορικῆς, ὁ δὲ πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ κριτικώτατος Φώτιος, λέγει ὅτι ὅστις

ἐπιθυμῆι νὰ γίνῃ ρήτωρ πολιτικός τε καὶ πανηγυρικός οὐδεμίαν χεῖ-
αν ἔχει οὔτε τοῦ Πλάτωνος οὔτε τοῦ Δημοσθένους, ἐὰν ἐκμελετᾷ
τοὺς λόγους τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα.

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 182)

Περί ἀγαθοεργῶν γραφείων, φιλανθρωπικῶν συλλόγων,
τυφλοκομείων καὶ ἐννεοκομείων.

Τὰ ἀγαθοεργὰ γραφεῖα (Bureaux de Bienfaisance), τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶνε ν' ἀποστέλλωνται βοηθήματα εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἐνδυνῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν, ἐστυστήθησαν ἐν Ἑυρώπῃ περὶ τὸν 13ον αἰῶνα. Ἡ ἀρχὴ τῶν γραφείων τούτων ἀναφέρεται εἰς τὸν ἅγιον Λουδοβίκον, ὅστις ἀσχολούμενος ἀκαταπαύστως εἰς εὐσεβῆ καὶ θεάρεστα ἔργα, ἔλαβεν ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ προστασίαν τοὺς πτωχοὺς ἐργάτας, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς προχωρημένης ἡλικίας των δὲν ἐδύναντο νὰ ἐργάζωνται. Περὶ τα τέλη τοῦ τελευταίου αἰῶνος τὰ ἀγαθοεργὰ γραφεῖα ἐτροποποιήθησαν μεγάλως, ἡ δὲ διοργάνωσις αὐτῶν ἔγεινεν ἐπικαισθητῶς καλλιτέρα. Τὸ νὰ στέλλωνται βοηθήματα εἰς οἰκίας κατοικουμένας ὑπὸ ἀναπήρων (σακάτιδων) καὶ ἀνικάνων νὰ ἐργασθῶσιν εἶνε πρῶξις τῶ ὄντι θεάρεστος, καθότι ἐπιτρέπει εἰς τὸν πτωχὸν οἰκογενειάρχην νὰ διαμένῃ πλησίον τῶν οἰκείων αὐτοῦ. Διὰ τοῦ μέσου τούτου οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ μᾶλλον συσφιγγονται, τὰ δὲ τέκνα ὡς καὶ οἱ γονεῖς διδάσκονται τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων, ἅτινα ὑπαγορεύει εἰς αὐτοὺς ἡ φύσις καὶ διατάττει ὁ θρησκευτικὸς νόμος. Ἐπολογίζονται ἐν Γαλλίᾳ ὡς ἔγγιστα 8 χιλιάδες ἀγαθοεργὰ γραφεῖα, διευθυνόμενα ὑπὸ ἐναρέτων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐπισκέπτονται κατ' οἶκον τοὺς ἐνδεεῖς καὶ διαμοιράζουσι εἰς αὐτοὺς ὅλα ἐκεῖνα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχουσι ἀνάγκην.

Φιλάνθρωποι ἰατροὶ διατεταγμένοι νὰ ἰατρεύουσι δωρεὰν τοὺς ἀσθενεῖς, ἀκολουθοῦν αὐτοὺς εἰς τὰς ἐπισκέψεις των, καθῶς καὶ εὐσεβεῖς τινες ἱερεῖς, οἵτινες κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διέρχονται τὴν γῆν εὐεργετοῦντες καὶ διδάσκοντες.

Παρεκτός τῶν ἀγαθοεργῶν γραφείων ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι φιλανθρωπικοὶ σύλλογοι τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιώκοντες. Τοιοῦτος εἶνε ὁ σύλλογος τοῦ ἁγίου Βικεντίου Παύλου—ἡ εἰαρία τῶν ἀδελφῶν τῶν πτωχῶν—ὁ σύλλογος τῶν φιλαδέλφων μητέρων—τὸ ἄσυλον τῆς προνοίας—ὁ σύλλογος τῶν φίλων τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ὁ σύλλογος τῶν νέων Οἰκονόμων, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶνε ἡ περίθαλψις καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν ἀπόρων τέκνων.

—o—

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνήκει ἡ τιμὴ τῆς πρώτης συστάσεως τυφλοκομειῶν. Πρὶν τοῦ 13ου αἰῶνος οἱ ἐνδεεῖς τυφλοὶ ἐσχημάτιζον εἶδος τι συντεχνίας, τὰ μέλη τῆς ὁποίας εἶχον διὰ μόνον πόρον τὰ βοηθήματα, ἅτινα ἐλάμβανον παρὰ τῶν χριστιανῶν. Κατὰ τὸ 1254 ὁ ἅγιος Λουδοβίκος ἐσύστησε διὰ 300 τυφλοὺς ἄσυλόν τι, ὑπὸ τὸ ὄνομα τυφλοκομείον τῶν τριακοσίων. Κατὰ δὲ τὴν μᾶλλον ἀξιόπιστον μαρτυρίαν, τὸ ἄσυλον τοῦτο ἐσυστήθη ὑπὲρ 300 ἱπποτῶν, οἵτινες εἶχον ἀπολέσει τὸ φῶς μαχόμενοι ἐν Παλαιστίνῃ καὶ τῶν ὁποίων οἱ Σαρακίνοι εἶχον ἐξορύξει τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀνεξαρτήτως τοῦ τυφλοκομείου τούτου ὑπάρχει καὶ ἕτερον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ τυφλοὶ ἐκπαιδεύονται εἰς τὴν ἐκμάθησιν ἔργου τινὸς ὠφελίμου καὶ διδακτικοῦ. Τὸ πρῶτον καθίδρυμα, τὸ ὁποῖον ἀφιερῶθη εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀνάγεται εἰς τὰ τέλη τοῦ τελευταίου αἰῶνος. Εἰς διδάσκαλος καλλιγραφίας ὁ Βαλεντῖνος Χάουκ ἀδελφὸς τοῦ διασήμου ὀρυκτολόγου, συνέλαβε τὴν καλὴν ἰδέαν γὰρ καλλιτερεῦσθαι τὴν ἡθικὴν κατάστασιν τῶν τυφλῶν καὶ ἐπινοήσας νέαν τινὰ μέθοδον ἐφήρμοσεν αὐτὴν ἐπὶ τινος τυφλοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀπαντήσει εἰς τὴν θύραν μιᾶς Ἐκκλησίας. Ἡ δοκιμὴ αὕτη ὑπερέβη τὰς ἐλπίδας του. Ἀντικαταστήσας τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν χειρῶν ὁ τυφλὸς ἀνεγίνωσκε μὲ τὰ δάκτυλα τοὺς ἐξέχοντας χαρακτῆρας τόσον εὐκόλως, ὅσον ἡμεῖς ἀναγινώσκομεν τὰ ἔγγραφα ψηφία. Μετ' οὐ πολὺ αἱ συνδρομαὶ φιλανθρωπῶν τινῶν ἐπέτρεψαν εἰς τὸν Χάουκ γὰρ ἰδρύσθαι κατάστημα διὰ δώδεκα μαθητὰς, ὁ δὲ βασιλεὺς Λουδοβίκος ΙΕΤ' ἔκταμβος διὰ τὰ λαμπρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα διέταξεν ὥστε τὸ καθίδρυμα τοῦτο γὰρ διατηρῆται δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ κατάστημα τῶν τυφλῶν ἀποδίδει εἰς τὴν κοινωνίαν μαθητὰς προικισμένους μὲ ἰκανὴν παιδείαν,

μέ ἠθικὴν καὶ μέ θρησκευτικὴν ἀνατροφὴν· ἐκτὸς τούτου, ἐξερχόμε-
νοι ἐκ τοῦ καταστήματος, γνωρίζουσι ἐπάγγελμά τι ἢ μουσικὸν τι
ὄργανον, δυνάμενον νὰ χορηγῇ εἰς αὐτοὺς τὰ μέτα τοῦ ζῆν.

—ο—

Ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὰ πτωχὰ κωφάλαλα τέκνα, θεωρούμενα ὡς
εὐήθη (κουτὰ) ἐπέρων τὴν ζωὴν αὐτῶν με ἀθλιότητα καὶ ταλαι-
πωρίαν. Ἄν ἡ τύχη τῶν δυστυχῶν τούτων ἐπαισθητῶς ἔγινε καλ-
λιτέρα, τοῦτο χρεωστεῖται εἰς τὸν φιλόανθρωπον ζῆλον καὶ εἰς τὴν
ἀπεριόριστον ἀφροσύνην εὐσεβοῦς τινος ἱερέως, τοῦ Ἀββᾶ Δελεπέ
(De l' Epee), τὸν ὁποῖον ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν λαῶν εὐλογεῖ ὡς ἓνα
τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ τέχνη, διὰ τῆς ὁποίας κάμνει ἡ χεὶρ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔπρεπε
νὰ κάμνη ἡ γλῶσσα, ἐπενοήθη εἰς τὴν Ἰσπανίαν περὶ τὸν 16ο αἰῶνα.
Μοναχὸς τις Βενεδικτινὸς τοῦ μοναστηρίου τῆς Ὀνας, ὀνόματι Πέ-
τρος Πόντιος, πρῶτος ἐδίδαξε τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν, τὴν ἀριθ-
μητικὴν, τὴν ἱερὰν κατήχησιν καὶ τὰς ἐπιστήμας εἰς δύο ἀδελφούς
κωφάλαλους, τέκνα τοῦ πρωτοστράτωρος τῆς Καστιλλίας. Ἐνεκα
δὲ ἐλλείψεως τακτικῆς μεθόδου τὸ ἔργον του ἀπωλέσθη μετὰ τὸν θά-
νατόν του. Περὶ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος ὁ Ἀββᾶς Δελεπέ καθιε-
ρώθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν κωφάλαλων. Ἄνευ βι-
βλίων, ἄνευ μέσων, ἄνευ ὁδηγοῦ ἐξετέλεσεν ἡράκλειον ἔργον καὶ
ἐδημιούργησε θαυμάσιον τέχνην, διὰ τῆς ὁποίας δύναται τις νὰ συγ-
κοινωνῇ μετὰ τῶν κωφάλαλων. Ἐκτοτε τὰ δυστυχῆ ταῦτα ὄντα
μέ τὰ σημεῖα τῆς χειρὸς δύνανται νὰ ἐκπαιδεύωνται καὶ νὰ λαμβά-
νωσι χριστιανικὴν ἀνατροφὴν. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον συσταίνει ἔτι
μᾶλλον τὴν μνήμην τοῦ Ἀββᾶ Δελεπέ εἰς τὴν γενικὴν ὑπόληψιν εἶ-
νε ὅτι, οὐ μόνον κατέβλεπε πάσας τὰς νοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ὑπὲρ
τῶν κωφάλαλων, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν περιουσίαν του κατεξόδευσεν
ἵνα χορηγήσῃ τὰ μέτα εἰς τὰ υἱοθετηθέντα τέκνα του καὶ μεταδώ-
σῃ εἰς αὐτὰ τὸ δῶρον, τὸ ὅποιον παρὰ τοῦ Θεοῦ ἔλαβε, τουτέστι τὸν
λόγον καὶ τὴν ἀκοήν. Πολλάκις ἐστερεῖτο καὶ αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων,
ἵνα περιθάλλῃ τὰ δυστυχῆ ταῦτα πλάσματα. Τὸ ἔργον του δὲν
ἀπωλέσθη. Ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' ἐπραγματοποίησε τὴν εὐχὴν τοῦ
ἀγαθοῦ τούτου ἀνδρός, συστήσας ἐν Παρισίοις ἔθνικὸν Κατάστημα
γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐννεοκομείου τῶν κωφάλαλων.
Ὁ δὲ Ἀββᾶς Σικάρδος ὑπῆρξεν ὁ ἄξιος διάδοχος τοῦ Ἀββᾶ Δελεπέ.
(Ἀκολουθεῖ).

Τὸ ὄρφανό.

(Κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους).

Εἰς τὸν προθάλαμό, σας περίλυπο ἐμβαίνω,
Μὲ μάτι δακρυσμένο, μὲ πρόσωπο ἄχρό,
Γιατὶ νὰ σᾶς χαρίσω δὲν ἔχω τὸ καῦμένο
Οὐδ' ἓνα λουλουδάκι μυρσίνης δροσερό.

Μόν ο νὰ ζῶ ἡ μοῖρα μου ἔγραψε, καὶ μόνο
Εἰς τῆς ζωῆς τὸ ὄρομο θλιμμένο περπατῶ.
Πλὴν σήμερον ἐμπρὸς σας τὰ χέρια μου σταυρόνω,
Καὶ ψάλλω τὸ ψωμάκι, ἀλλὰ δὲν τὸ ζητῶ...

Τῆς μοίρας ἀποπαιδί, 'σὰν φθινοπώρου φύλλο,
Τὸ ἄσκοπό μου βῆμα ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλανῶ.
Κονεὶς δὲν μ' ἀγαπάει, κανεὶς δὲν μ' ἔχει φίλο
Γιατὶ δὲν ἔχω μάνα καὶ εἶμαι ὄρφανό!

Δὲν ἔχω μάνα! Μέσα σ' αὐτὰ τὰ τρία λόγια
'Ερήμωσις καὶ πείνα καὶ κρύο κατοικεῖ.

Μοῦ ψάλλουν καὶ τὰ τρία φοικιώδη μυρολόγια,
Σ' ἀγρία τοιτισμένη, φρενήρη μουσική.

"Ἄλλα παιδιὰ σὰν βλέπω ἐκεῖ 'ποῦ διακονεῖω,
Νὰ λάμπουν σ' τὸ μετᾶξι, χαρούμενα, εὐτυχῆ,
'Ἀπ' ὅλα τὰ καλά τους τὴν μάνα τους, ζηλεύω...

— "Ἄχ! πῶς θὰ σ' ἀγαποῦσα μανοῦλα μου φτωχῆ!

Δὲν 'πρόφθασ' ἡ καῦμένη φιλή νὰ μοῦ χαρίσῃ,
Οὔτε νὰ μὲ χαϊδέψῃ, οὔτε νὰ μ' εὐχηθῇ:...

'Ἀλλοίμονον! εἰς ὅποιον σ' τὸν κόσμον τοῦτον ζήσῃ,
'Ἀπ' τὴν καλὴ του μάνα, χωρὶς νὰ φιληθῇ.

Προχθὲς σ' ἓνα λειβάδει παιδιὰ εὐτυχισμένα
'Ἐνα παιχνίδι ὅλα ἐπαίζανε κοινό.

— Μὲ παίζετε; τοὺς εἶπα: μὲ παίζετε κ' ἐμένα;

— Δὲν παίζομε, μοῦ εἶπαν, ἡμεῖς μὲ τ' ὄρφανό...

"ὦ, εἶθε σὰν λουλουδία σ' τῆς γῆς τὸ περιβόλι
Καθένας σας νὰ παίρνῃ δροσιὰ 'π' τὸν οὐρανό,

Εἶθε νὰ ἔχουν μάνα σ' τὸν κόσμον τοῦτον ὅλοι,

Κ' ἐγὼ νὰ ἦμαι μόνον γιὰ ὄλους ὄρφανό.

ΜΑΡΙΑ...

Πόθεν ἡ μεταξὺ ἡμῶν πολυτέλεια.

Δὲν ὑπάρχει θηρίον τόσον ἄγριον ὅσον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀτιμωρήτως βασανίζει τὰς κοινωνίας καὶ κατατρώγει τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ θηρίον τοῦτο ὀνομάζεται Πολυτέλεια.

Πᾶσα δύναμις ἀγρία καὶ πᾶσα βία ὑπέκυψεν εἰς τὸν λογικὸν ἄνθρωπον· ἡ πολυτέλεια ὅμως κατέβαλε τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. Τὰ θηρία ἐξημερώθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ πολυτέλεια ἐξηγρίωσε τὸν ἄνθρωπον. Ἐκεῖνα ἀντέταξαν τὴν βίαν ἐν τῇ ἀγρία αὐτῶν εὐλικρινεῖα, ἤλθον εἰς ἄμεσον μετὰ τοῦ ἀνθρώπου πάλην καὶ κατεβλήθησαν· ἡ πολυτέλεια ὑπεκρίθη, ἐκολάκευσε, κατέστη πόρνη ἀναίσχυντος καὶ ἐπιτηδεῖα, λύτταν πνέουσα κατὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς τιμιότητος, ἐξηπάτησε τέλος καὶ κατέβαλε τὴν κοινωνίαν.

Δὲν πρόκειται περὶ τῆς πολυτελείας τῶν ἀνδρῶν—ἦτις μεταποιεῖ αὐτοὺς εἰς γυναῖκας—καθόσον μάλιστα τὸ κακὸν οὔτε τόσον εἶνε μέγα οὔτε ἐπὶ τοσοῦτον γενικόν. Ἐνταῦθα ὀλίγα θὰ εἴπωμεν μόνον περὶ τῆς πολυτελείας τῶν γυναικῶν, ἦτις ἀφανίζει τοὺς συζύγους, καταστρέφει τὰς οἰκογενείας, κλέπτει ἐκ τῶν παιδῶν τὸν ὄβολον τῆς ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως, ἀναστατόνει τὴν οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν, ἐμβάλλει τὸν σῶφρονα εἰς πειρασμὸν καὶ τὴν ἀρετὴν εἰς ἀπελπισίαν. Καὶ ποῖος τῶν ἀνδρῶν δὲν συναισθάνεται ταῦτα πάντα; ποῖος οἰκογενειάρχης δὲν ὑπέφερε καὶ δὲν ὑποφέρει ἐκ ταύτης; ποῖος οἶκος δὲν εἶδε τὴν εὐημερίαν αὐτοῦ διαρπαζομένην ὑπὸ τῶν γαμφῶν ὀνύχων τοῦ ὑπόουλου τούτου τέρατος; Ἐν τούτοις οὐδεμίαν ἀνακαλύπτομεν πέραξ ἡμῶν ἀντίστασιν, οὐδεὶς ἀναφαίνεται μέλλων νὰ θέσῃ ἐμπόδιον εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ θηρίου τούτου. ὡς ἂν ἀπόκρυφός τις δύναμις ἐκράτει τὰ χεῖλη ἡμῶν δεδεμένα, τὴν καρδίαν πρόθυμον καὶ τὸ θαλάστιον ἀνοικτόν. . . Ἐξοδεύσατε! εἶνε ἡ τιμωρία τῆς ἰδίας ἡμῶν κακίας! Σπαταλήσατε εἰς τῶν συζύγων σας τοὺς γελοίους καὶ ἐφημέρους στολισμοὺς! εἶνε ἡ τιμωρία τῆς ἰδίας ἡμῶν ἐξαχρειώσεως. . . Ἀφοῦ ἄπαξ ὁ γάμος τὸ ἱερώτερον καὶ σπουδαιότερον τῆς κοινωνίας ἐχέγγυον ἐξε-

μεταλλεύθη τοσοῦτον ἐπονειδίστως καὶ κατέστη ἡ αἰσχροτέρα κερδοσκοπία, ἀφοῦ ὑπάρχουν συνειδήσεις ἀνεχόμεναι νὰ ἐλπίζωσιν ἐκ τοῦ γάμου τὸ μέλλον αὐτῶν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν, ἀφοῦ ἐξαγοράζονται παρὰ τῆς γυναικὸς οἱ πλείότεροι τῶν ἀνδρῶν ὡς κτήνη ὑπείκοντα εἰς τὴν θέλησιν τῶν δεσποτῶν των, τί δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ ; ὅποιαν θέλησιν, ὅποιαν ἀντίστασιν δύναται τις νὰ περιμείνῃ ἐκ τοιούτων συζύγων κατὰ τῆς Λερναίας ταύτης Ἰδρας, ἥτις ἐν μῆστι γῆ καταβροχθίζει τοὺς πόρους τῆς ἀρτισυστάτου οἰκογενείας ;

Ἴδου ἐν ὀλίγοις διατί οἱ σύζυγοι ἐκτελοῦν τοσοῦτον προθύμως τῶν συζύγων αὐτῶν τὰς παραλόγους ὀρέξεις, ἰδου διατί καίτοι ἐνοοῦντες πρὸς ποῖον βάραθρον κατέρχονται δὲν τολμοῦν νὰ κρατήσουν τὰ βήματα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τοὺς ὀδηγεῖ.

Δὲν ζητοῦμεν νὰ ἐπαναφέρωμεν τὰς ἀρχαίας ἐποχὰς τῆς Σπαρτιατικῆς λιτότητος. Φεῦ ! οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι ἀνήκουν εἰς πολιτισμὸν ἄλλοιον τοῦ ἰδικοῦ μας καὶ δὲν εἶνε δίκαιον οὔτε νὰ τὰς ἀναλογισθῶμεν. Δὲν ζητοῦμεν νὰ περιβάλωμεν τὰ μαλθακὰ τῶν σημερινῶν γυναικῶν σώματα μὲ τῆς Πηνελόπης τὸ εὖνον ὕφασμα, τὸ ὁποῖον μὲ τὰς ἰδίας τῆς χειρὸς ὕφαινε κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρός της... Γνωρίζομεν ὅτι τοιαῦται ἐλπίδες εἶνε χίμαιραι καὶ αἱ παρόμοιαι εὐχαὶ παραλογισμοί. Ἡμεῖς προσέτι δὲν πρόκειται κυρίως νὰ μεμφθῶμεν τὰς γυναῖκας διὰ τὸ ὅτι στοιχίζουσιν ἀκριβὰ τὰ φορέματά των. Ὑπάρχει τεκνίον τῆς μητρὸς αὐτοῦ ὑπουλότερον καὶ θηριωδέστερον, ὁ Συρμός ! ἡ πανώλης μόδα ! Πόσον ἀπαισιῶς ἡ λέξις αὕτη ἀντηγεῖ εἰς τὰ ὦτα πολλῶν συζύγων, οἵτινες εὐτυχεῖς ἄλλοτε στεροῦνται σήμερον τοῦ ἄρτου, ἀληθῶς τοῦ ἄρτου τοῦ ἐπιουσίου. Κατ' αὐτῆς λοιπὸν κηρύττομεν σήμερον τὸν πόλεμον, πόλεμον ἀδιάλλακτον μέχρι θανάτου, ὡς τὸν κατὰ τοῦ ὄφους τοῦ Παραδείσου· ἀλλ' ἐκεῖνον κατεπάτησεν ἡ πτέρνα τῆς γυναικὸς, τοῦτον θὰ καταπατήσῃ τοῦ ἀνδρός ἡ πτέρνα. Ναί ! ἐὰν θέλετε νὰ φέρετε ἐπαξίως τὸ ὑπὲρέχον τοῦ ἀνδρός ὄνομα, μὴ ἀποβλέψετε ποτὲ πρὸς τῆς γυναικὸς τὰ πλοῦτη, μὴ εἰπῆτε ἐν τῷ διαλογισμῷ ὑμῶν « ἅς λάβω γυναῖκα ἵνα γένω πλούσιος ! » διότι τότε ἀντὶ γυναικὸς θὰ ἔχετε δεσπότην, διότι τότε οἱ πλείστοι ἐξ ὑμῶν θὰ ἦσθε ὑπὸ τὸν γυναικεῖον ζυγὸν ἀσθενῆ ἀνδράποδα, ὠθούμενα πρὸς τὴν καταστροφὴν.

Εἶδατε ποτὲ γυναῖκας τινὰς ὁμοῦ πολυτελεῶς ἐνδεδυμένας, γυναῖκας τοῦ συρμοῦ; δὲν ἑμοιάζουν ἐργαστήριον ὀλόκληρον ὕφασμάτων, κοσμημάτων καὶ μύρων; Ἐν τούτοις δὲν ἔχετε ἐνώπιόν σας ἡ ράκη καὶ δυσωδιάν, ἀγυρτίαν καὶ ἀπάτην, ἀηθίαν καὶ ἐξευτελισμὸν, τὴν καταστροφὴν τέλος καὶ τὴν ἐξαχρείωσιν, ὡς τινες θέλουσι· καθ' ἡμᾶς δὲ, ἂν ὄχι ταῦτα, ἀλλὰ τοῦλάχιστον νοὸς μικρότητα, διότι οἱ μεγάλοι νόες εἶνε γνωστὸν καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἐκ τῆς πείρας ὅτι πάντοτε ἐπεριρρόνησαν τὴν ματαιότητα, ὁ δὲ συρμὸς τί ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ αὐτὴ ἡ ματαιότης;

Μετὰ ἓνα μῆνα ἀπηγνήσατε ἐκ νέου τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας; τὸ ἐργαστήριον μετεβλήθη, ὁ στολισμὸς των ἤλλαξεν... εἶνε ἡ στενοχωρουμένη κακία, τὸ ἐλέγχον συνειδός, ὁ μετημφιεσμένος κακοῦργος, ὁ ἀλλάζων μορφήν διὰ νὰ μὴν ἀναγνωρισθῆ. . .

Εἰσέλθετε εἰς πολλοὺς οἴκους ἀρκετὰ πτωχῶν οἰκογενειῶν· εἰς αὐτοὺς ἴσως ἀπαντήσητε τεκνίον, τὸ ὁποῖον νὰ ζητῆ παρὰ τῆς μητρὸς του ὀλίγον ἄρτον· ὁ ἄρτος αὐτὸς ἴσως ἐλλείπει· ἡ οἶκα παρουσιάζει ὄψιν πενίας καὶ ἐντούτοις παρατηρήσατε εἰς τὴν ἱματιοθήκην τῆς δεσποσύνης. Φορέματα ἀκριβῆ ὅλως νέα ὑπάρχουν ἐκεῖ παρημελημένα, ἐκείνη ὅμως ζητεῖ ἄλλο παρὰ τοῦ ἀνδρός της· ἐκεῖνα ὅλα εἶνε ἄχρηστα, διότι δὲν εἶνε πλέον τοῦ συρμοῦ! ὁ ἀνὴρ ταράσσεται, ἀγανακτεῖ· ἐκείνη ἐπιμένει. . . Τὸ παιδίον ἐστερήθη ἐκ νέου τὸν ἄρτον αὐτοῦ καὶ τὸ βιβλίον.

Πατέρες! ἤρωτήσατέ ποτε τιμίους, φρονίμους καὶ εὐσυνειδήτους νέους νὰ σᾶς εἰπωσιν ὁποῖαν ἐντύπωσιν προξενεῖ εἰς αὐτοὺς ὁ στολισμὸς ἐκεῖνος τῶν θυγατέρων σας; πλὴν τίς ἡ ἀνάγκη! ἐν τῇ σιγῇ αὐτῶν ὑπάρχει ἡ ἀπάντησις, ἐν τῇ ἀποχῇ τοῦ γάμου ἡ καταδίκη. Εἶνε πῦρ δι' αὐτοὺς ὁ στολισμὸς ἐκεῖνος τῆς ψευδοῦς φιλοκαλίας, τὸ ὁποῖον κατακαίει τὸν πλησιάζοντα· εἰς τὸ ἔγκλημα ὑπάρχει ἡ τιμωρία καὶ εἶνε τοσοῦτον τρομερωτέρα ὅσον δυσκολώτερα τὴν συναισθάνεται τις·

Ἄνδρες! ἀπὸ σᾶς ἡ καινωνία ἀναμένει τὴν σωτηρίαν της· σᾶς ὑπεδείχθη τὸ μέσον. Εἶνε ἡ ἴδια ὑμῶν σωτηρία, τὸ ἴδιον ὑμῶν ὄφελος.

Γυναῖκες! μὴ κάμνετε νὰ φαίνωνται ὅτι ἔχουν δίκαιον οἱ κατή-

γοροί σας και μὴ κάμετε νὰ σιωπήσωσι καταλυπημένοι οἱ ἐπαινέ-
ται σας. Δὲν εἶσθε ποσῶς τοιουτοτρόπως εὐτυχεῖς· κατακλίνεσθε
ἐν ἀντιζήλιᾳ κ' ἐξυπνάτε ἐν παραλογισμῷ· ἡ καρδία σας καθίστα-
ται ἄδης, ὁ νοῦς σας ἐργαστήριον βασάνων· ἀγνοεῖτε τὴν εὐτυ-
χίαν και μαραίνετε τὸ τρυφερὸν κάλλος τῆς νεότητος ἐν τῇ ἀθλιό-
τητι! καταργήσατε ἐξ ὀλοκλήρου τὸν συρμὸν και μετριάσατε τὴν
πολυτέλειαν· ἡ ώραίουτης σας θὰ γίνῃ καταφανής, ἡ ἀρετὴ σας θ'
ἀναγεννηθῇ· θὰ φέρετε τὴν εὐτυχίαν τῶν οἰκογενειῶν, τῆς κοινω-
νίας τὴν εὐδαιμονίαν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

(Συνέχεια ἴδε σελ. 269.)

Ἄμα τηλεγραφικῶς ἤλθεν ἡ εἰδησις εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅτι ὁ βα-
σιλεὺς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Τουλώνα, ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις ἐδιόρισε
διὰ κλήρου μεγάλην πρεσβείαν εἰκοσαμελῆ, ἥτις νὰ μεταβῇ εἰς
τὸν Πειραιᾶ πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ βασιλέως ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ὄλης
συνελεύσεως.

Τὴν νύκτα τῆς 17 πρὸς τὴν 18 ἰκτωβρίου ὁ ἀτμοδρόμων ἐφάνη
περιπλέων τὴν ἔνδοξον θάλασσαν τῆς Σαλαμῖνος· οὐδὲ τὸ πα-
ραμικρὸν σύννεφον ἐκάλυπτε τὸ γλυκὺ πρόσωπον τοῦ ἑλληνικοῦ
οὐρανοῦ, και οἱ στίλβοντες ἀστέρες ὠδήγουν τὸ βασιλικὸν πλοῖον
ἀσφαλῶς εἰς τὸν Πειραιᾶ. Τὴν πρωίαν πάντα τὰ εἰς τὸν Πειραιᾶ
σταθμεύοντα πλοῖα σηματοστολισθέντα ἐχαιρέτισαν διὰ 21 κανο-
νοβολισμῶν τὴν ἐν τῷ λιμένι εἴσοδον τοῦ βασιλέως Γεωργίου· ἐπὶ
δὲ τῶν ἰστωῶν, τῶν κεραιῶν και τῶν καταστρωμάτων εἶχον ἀνέλθει
φαιδρὰ τὰ πληρώματα αὐτῶν, ἐνθουσιωδῶς ζητωκραυγάζοντα.
Περὶ ὥραν 10 π.μ. ὁ βασιλεὺς φέρων στολὴν συνταγματάρχου τῆς
ἐθνοφυλακῆς, ἐπεβιβάσθη εἰς τὴν μεγάλην βασιλικὴν λέμβον, ἐνῶ
τὰ τηλεδύλα ἐθρόντων, ὁ δὲ κεντὸς τῆς πυρίτιδος ἀνέβαινεν εἰς
τοὺς οὐρανοὺς. Εἰς τὴν ἀποβάθραν ἐπερίμενον ἡ μεγάλη πρεσβεία
τῆς συνελεύσεως μετὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς, ὁ γηραιὸς ναύαρχος
Κανάρης, ὁ Κ. Βούλγαρης, ὁ δήμαρχος Πειραιῶς και πλῆθος ἀξι-
ωματικῶν τῆς ξηρᾶς και τοῦ ναυτικοῦ. Ἀφοῦ ἐπλησίασεν ἡ λέμβος

εἰς τὴν ἀκτὴν, ὁ Γεώργιος γλυκύτατος τὴν ὄψιν, φιλομειδῆς καὶ ζωηρὸς ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας, ὁ δὲ πρόεδρος τῆς συνελεύσεως ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς αὐτὸν καὶ ἀμέσως ἀπήγγειλε τὴν ἐξῆς ὠραίαν προσηφώνησιν.

« Βασιλεῦ, ἡ Ἑλλάς σκιρτῶσα ἀπὸ χαρὰν ἀνυμνεῖ τὸν Ἵψιστον διὰ τὴν εἰς τὸ πάτριον ἔδαφος αἰσίαν ἐμφάνισίν σου ! . . . Χαίρετίζομεν εἰς Σέ, Βασιλεῦ, τὸν ἐκλεκτὸν ἡγεμόνα, τὸν ὁποῖον ὁ μεγαλόψυχος ἀναξ τῆς Δανίας προέπεμψε μὲ τοὺς ἀξιωματικιστάτους ἐκείνους λόγους τοὺς βαθέως ἐγχαραχθέντας εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν «Γίνου Ἑλλην τέλειος, καὶ συνδέθητι διὰ δεσμοῦ ἀδιαρρήκτου μετὰ τοῦ καλέσαντός Σε λαοῦ . . . » Εὐλόγημένος ὁ ἀποστελλόμενος πρὸς ἡμᾶς παρὰ Κυρίου, στεφανωμένος μὲ τοὺς ἑπτὰ ἀδάμαντας τοῦ Ἰονίου Πελάγους, ἵνα ὑπὸ τὴν σκιάν βαθείας εἰρήνης ἐκτελέσῃ ἀποστολὴν μεγάλην. »

« Σὲ τὸν ἐν ἀρεταῖς ἀνδρωθέντα ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς ἡγεμόνα, θὰ βραδύσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς θαρραλέως τὴν ὁδὸν τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀναπτύξεως, ἥτις ἀμετατρέπτως ἄγει εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἔθνων, εἰς τὴν κραταίωσιν καὶ τὴν ἀληθῆ δόξαν τῶν θρόνων. »

« Ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις καὶ μετ' αὐτῆς ἅπασα ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἐκ μέσης ψυχῆς ἀναβοῶσιν « Ὁ συνταγματικὸς Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, ὁ περιπόθητος ἡμῶν Γεώργιος ὁ Α'. ἔστω πλήρης ἡμερῶν καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας τοῦ Παντοδυνάμου Ζήτω περικληῆς! »

Ἐπιβουλεύσῃ μὴ δυνάμενος ν' ἀπαντήσῃ ἑλληνιστὶ διένειμε τὴν ἐξῆς ἔντυπον προκήρυξιν πρὸς πάντας τοὺς Ἑλληνας.

« Ἑλληνες,

Ἄναβαίνων τὸν θρόνον, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ ἐκάλεσαν ἡ ὑμετέρα φῆφος, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ σᾶς ἀπευθύνω λόγους τινάς. »

« Οὔτε δεξιότητα οὔτε νοῦν δεδοκιματημένον φέρω πρὸς ὑμᾶς· τοιαῦτα προσόντα οἱ δὲ νὰ προσδοκᾶτε δύνασθε ἀπὸ τὴν ἡλικίαν μου. Ἄλλ' ὁμῶς σᾶς φέρω πεποίθησιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰλικρινῆ, ταυτιζῶν τὴν ἐν τῷ μέλλοντι τύχην ἐμοῦ μετὰ τῆς τύχης Ἑμῶν. Σᾶς ὑπόσχομαι ν' ἀφιερῶσω ὁλόκληρον τὴν ζωὴν μου ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας εὐτυχίας. »

«Ὅχι μόνον θὰ σεβασθῶ καὶ θὰ τηρήσω εὐσυνειδότης τοὺς νόμους σας καὶ πρὸ πάντων τὸ Σύνταγμα, τὸν ἀρογωναῖον τοῦτον λίθον τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ πολιτεύματος, ἀλλὰ θὰ ἀγαπῶ καὶ θὰ ἐκτιμῶ τὰ ἔθνη σας, τὴν γλῶσσαν σας καὶ πᾶν ὅ,τι ὑμεῖς λατρεύετε.»

«Θὰ παρακαλέσω τοὺς ἀρίστους καὶ δεξιωτάτους ὑμῶν νὰ μὲ περιστοιχίσωσι χωρὶς νὰ ἐμβλέψωσιν εἰς προγενεστέρας πολιτικὰς διαφορὰς· μὲ τὴν νοήμονα δὲ καὶ πεφωτισμένην συνεργειάν των θὰ προσπαθῆσω νὰ ἀναπτύξω πάντα τὰ ἀγαθὰ σπέρματα καὶ τοὺς ὑλικούς πόρους, τοὺς ὁποίους περιέχει ἡ ὠραία πατρίς σας, ἀπὸ σήμερον δὲ καὶ πατρίς μου.»

«Σκοπὸς τῆς φιλοδοξίας μου θὰ ᾔηνε νὰ καταστήσω τὴν Ἑλλάδα, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ, πρότυπον βασιλείου ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

«Ὁ Παντοδύναμος, ὁ ἐνισχύων τοὺς ἀθηνεῖς, εἶθε νὰ μὲ χειραγωγήσῃ εἰς τὰς προσπαθείας μου· εἶθε ποτὲ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ νὰ λησμονήσω τὰς πανδήμους ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας σήμερον δίδω πρὸς ὑμᾶς.»

«Ἐπὶ τούτοις ἱκετεύω τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἵνα σκέπῃ ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ἀγίαν καὶ σωτήριον σκέπην Αὐτοῦ.»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ τοῦ σωτηρίου ἔτους 1863.»

Πλησίον τῆς ἀποβάθρας ὁ δῆμος Πειραιῶς εἶχεν ἀνεγείρει μεγαλοπρεπῆ ἀψίδα (καμάραν), ὅπου μεταβὰς ὁ βασιλεὺς ἤκουσε τὴν προσφώνησιν τοῦ δημάρχου Πειραιέων. Αἱ βασιλικαὶ ἀμαξίαι ἦσαν ἔτοιμαί, καὶ ὁ βασιλεὺς, ἀναβὰς εἰς ἐξάψιδον ἄρμα καὶ παρακολουθούμενος ἀπὸ τὴν μεγάλην πρεσβείαν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ ἀπὸ διακοσίας τοῦλάχιστον ἄλλας ἀμαξίας πλήρεις πολιτῶν πάσης τάξεως, ἐκίνησε διὰ τὰς Ἀθήνας περὶ ὥραν 12ην.

Ἐπαρὰ τὴν ἀγίαν Τριάδα εἴσοδος τῆς πόλεως εἶχε καθωραϊσθῆ μὲ ἑτέραν μεγαλοπρεπῆ ἀψίδα, τῆς ὁποίας αἱ πτέρυγες ἐσχηματίζοντο ἀπὸ περιστυλον δωρείου ρυθμοῦ. Πληθος λαοῦ κατεκάλυπτε τὸν λόφον ἐκεῖνον καὶ παρετάττετο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς. Ὁ νεαρὸς ἡγεμὼν φθάσας, ἐχαιρέτα τὸ ὑποδεχόμενον αὐτὸν πληθος ἀσκεπῆς καὶ μετὰ βασιλικῆς ὄντως χάριτος· σταθεὶς δ' ὑπὸ τὴν ἀψίδα, ἤκουσε τὴν προσλαλιὰν τοῦ δημάρχου Ἀ-

θηναίων καὶ ἐδέχθη τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ ἀργυροῦ δίσκου προσφερθεί-
 σας χρυσᾶς κλειδᾶς τῆς πόλεως, μετὰ τὸ ὅποιον λευκοενδεδυμένα
 καὶ μυρσινοστεφεῆ κοράσια ἔψαλον βασιλικὸν τινα ὕμνον. Ἀκο-
 λούθως ἡ βασιλικὴ συνοδεία μετὰ τοῦ πλήθους ἀνῆλθεν εἰς τὴν
 πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας, ὅπου ἡ ἔθνοφυλακὴ ἀνήγειρε κομψὸν τρό-
 παιον. Ἐκεῖθεν διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Αἰόλου μετέβη ὁ βασιλεὺς εἰς
 τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως, ὅπου ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ἐν τῷ νάρ-
 θηκι ὁ μητροπολίτης Ἀθηῶν, ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ οἱ παρεπιδη-
 μοῦντες σεβάσμιοι Ἀρχιερεῖς, δέκα τὸν ἀριθμὸν, ἐνδεδυμένοι τὰς
 μεγάλας αὐτῶν ἱερατικὰς στολὰς. Ἡ φάλαγγ τῶν φοιτητῶν τοῦ
 Πανεπιστημίου ἦτο παρατεταγμένη ἐν τῷ ναῷ, ἔνθα ἐψάλη δοξο-
 λογία, μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας ἡ Α. Μεγαλειότης διὰ τῆς Ἑρμα-
 ῖκῆς ὁδοῦ μετέβη εἰς τὰ ἀνάκτορα, παρακολουθούμενος ἀπὸ ὄλον τὸ
 πλῆθος καὶ ἀπὸ τὴν πρεσβείαν τῆς συνελεύσεως, ἧτις ὀδηγήσασα
 αὐτὸν εἰς τὰ ἀνάκτορα ἀνεχώρησεν: Ὁ βασιλεὺς μετ' οὐ πολὺ ἀνε-
 φάνη εἰς τὸν ἐξώστην τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐχαιρέτισε τὸν λαὸν, ὅςτις
 εὐφημίσας ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια.

Ἡ εἴσοδος τοῦ Γεωργίου ἐν τῇ πρωτευούσῃ ὑπῆρξεν ἀληθῆς θρί-
 αμβος! Αἱ οἰκίαι τῶν ὁδῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας διέβαινεν, ἦσαν μυρ-
 τοστόλιστοι, οἱ δὲ ἐξῶσται (μπαλκόνια) ἐκαλύπτοντο ἀπὸ τάπη-
 τας καὶ εἰκόνας τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπὸ αὐτοὺς θάλλουσαι νεανίδες
 ἔρραινον μὲ ἀνθὴ τὸν διαβαίνοντα ἀνακτα. Τὸ ἑσπέρας ἡ πόλις ἐφω-
 ταγωγῆθη λαμπρῶς, ἡ δὲ Ἀκρόπολις παρίστανε μαγευτικὸν θέα-
 μα· πυρίνη γραμμὴ διέτρεχε τὰς γηραιὰς ἐπάλξεις τῆς, καὶ ἐφαί-
 νετο ὡς καταπληκτικὸν μετέωρον εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Διεκρίθησαν
 προσεῖτι ἡ φωτοχυσία τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, ἡ τῆς ἐκκλησίας τῆς
 Καπνικαρέας, ἡ τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ τοῦ Λυκαβητοῦ, ὅστις ἐφαίνετο
 ὡσεὶ φλεγόμενος, καὶ ἡ τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας. Αἱ ὁδοὶ μέχρι
 μεσονυκτίου ἦσαν ἀδιάβατοι ἔνεκα τοῦ συρρεῦσαντος πλήθους. Ἡ Α.
 Μεγαλειότης ἐξῆλθε δις τὸ ἑσπέρας ἐφ' ἀμάξης χαιρετώμενος ὑπὸ
 τοῦ πλήθους καὶ ἀντιχαιρετῶν αὐτό.

Τῇ ἐπαύριον ὁ βασιλεὺς ἀνήγειλεν ὅτι μέλλει νὰ παρουσιασθῇ
 ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως, ὅπως δώσῃ τὸν ὄρκον. Ἀπὸ τῶν ἀνακτό-
 ρων μέχρι τῆς συνελεύσεως παρετάχθη εἰς δύο γραμμάς ἡ ἔθνοφυλα-

κή και ἡ φάλαγγ τοῦ Πανεπιστημίου. Οἱ πληρεξούσιοι περὶ τὴν 10 π. μ. συνήλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς συνελεύσεως, ἧτις εὐπρεπέστατα ἦτο διακεκοσμημένη διὰ τὸ ἐπίσημον τῆς τελετῆς. Ἡ συρροή τοῦ πλήθους καὶ αὐτοῦ τοῦ ὠραίου φύλου ἦτο τοσαύτη, ὥστε οἱ κκ. πληρεξούσιοι δυσκόλως εὕρισκον θέσιν δι' ἑαυτοῦς. Εἰκοσάμελης ἐπιτροπὴ ἐκκληρώθη πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ βασιλέως· περὶ δὲ τὴν 12 ὥραν εἴκοσι καὶ εἷς κανονοβολισμοὶ ἀνήγγειλαν τὴν ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα ἀναχώρησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος, καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς, ὅτε ὁ κλητὴρ ἀνεκραύγασε τρίς « ὁ βασιλεὺς ἔρχεται », ἅπαντες ἠγέθησαν ὄρθιοι. Τότε εἰσῆλθεν ὁ Γεώργιος φέρων στολὴν ναυάρχου εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ κόμητος Σπόνεκ, ἐκάθισεν εἰς τὸν ἐπὶ τούτῃ προετοιμασθέντα βασιλικὸν θρόνον, καὶ παρ' αὐτῷ ἔλαβε θέσιν ὁ πρόεδρος τῆς συνελεύσεως. Ἀμέσως δὲ ὁ πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχιερεῖς, φέροντες λαμπάδας ἀναμμένας, ἔψαλλον τὴν συνήθη τελετὴν, μετὰ τὴν ὁποίαν εἷς τῶν γραμματέων τῆς συνελεύσεως ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τὸ ψήφισμα, διὰ τοῦ ὁποίου κανονίζεται ὁ τρόπος, καθ' ὃν θὰ ἐξασκῆται ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ νέου πολιτεύματος. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ψηφίσματος σηκωθείς ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἔθεσε τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀνέγνωεν ἑλληνιστὶ μὲ σταθερὰν καὶ ἠχηρὰν φωνὴν τὸν ἐξῆς ὄρον. « Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ διατηρῶ καὶ νὰ ὑπερασπίζω τὴν ἀνεξαρτησίαν, τὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ νὰ φυλάττω τοὺς νόμους αὐτοῦ. » Μεθ' ὧ, ἀσπασθεὶς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὑπέγραψεν αὐτόν. Ἀκολούθως ἅπαντες οἱ πληρεξούσιοι ἀνεκραύγασαν τρίς « ζήτω ὁ βασιλεὺς », ἑκατὸν δὲ καὶ εἷς κανονοβολισμοὶ ἀνήγγειλαν τὴν ὀρκωμοσίαν τοῦ βασιλέως εἰς ἅπασαν τὴν πρωτεύουσάν. Μετὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐξηλθε, συνοδευόμενος μέχρι τῆς μεγάλης πύλης ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὑπὸ τῆς μεγάλης πρεσβείας καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Προεδρείου τῆς συνελεύσεως, ἀφ' ὅπου ἀσκεπῆς καὶ χαιρετίζων ἀνῆλθεν ἐφ' ἀμάξης, καὶ ἐν μέσῳ νέων ζητωκραυγῶν τοῦ λαοῦ, τῆς Ἐθνοφυλακῆς καὶ τοῦ στρατοῦ ἔφθασεν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας προσεφέρθη εἰς τὰ ἀνάκτορα δεῖπνον, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθιταν ἐξήκοντα καὶ δύο συνδαιτυμόνες· τὸ προεδρεῖον τῆς συνελεύσεως, τὸ ὑπουργεῖον, ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ πρόεδρος τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, οἱ πρέσβεις τῶν τριῶν δυνάμεων καὶ ὁ τῆς Δανίας, οἱ ὑποναύαρχοι Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, ὁ νομάρχης Ἀττικῆς, ὁ πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλα ἐπίσημα ἄτομα. Ὁ βασιλεὺς ἐκ δεξιῶν μὲν εἶχε τὸν πρόεδρον τῆς συνελεύσεως, ἐξ εὐωνύμων δὲ τὸν Σ. Μητροπολίτην. Ἡ τράπεζα ἦτο λιτοτάτη, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐδείπνει μετ' ἀφελείας καὶ θάρρους, ὡς μετὰ οἰκείων, χαριεῖς καὶ πρὸς πάντας ὁμιλῶν, ἐνῶ καθ' ὄλον τὸ δεῖπνον ἐπαίανιζεν ἡ μουσικῆ.

Τὴν ἐπαύριον (Κυριακὴν) ὁ βασιλεὺς φέρων ἑνδύμα πολίτου μετὰ τοῦ φρουράρχου τῶν ἀνακτόρων κ. Τριγκέτα καὶ τῶν δύο φίλων του Δανῶν, μετέβη πεζῶς εἰς τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως. Ἀπὸ τῆς προτεραιίας εἶχε διατάξει νὰ σηκώσωσι τὸν ἐντὸς τοῦ ναοῦ βασιλικὸν θρόνον, εἰπὼν ὅτι ἐν ὧπιον τοῦ Θεοῦ διάκρισις δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ πάντες εἶνε ἴσοι, καὶ ἐκφράσας τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ μὴ ἐπαναληφθῶσι πλέον αἱ ζητωκραυγαὶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἰψίστου, ἔβη πάντας πρέπει νὰ κατέχη σέβας καὶ προσήλωσις πρὸς τὰ θεῖα. Εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν καὶ προχωρήσας ἐν μέσῳ τοῦ μετὰ σεβασμοῦ παραμερίζοντος πλήθους, ἐστάθη μετὰ σταυρωμένας τὰς χεῖρας ὄρθιος καὶ ἀσκεπῆς ἐντεῦθεν τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου, μὴ θελήσας οὐδ' ἐπὶ τοῦ τάπητος νὰ πατήσῃ, τὸν ὁποῖον εἶχον στρώσει ἐπὶ τούτῳ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὁ Γεώργιος, διαμείνας ἐν τῷ ναῷ ἀπὸ τῆς 9)½ πρωϊνῆς ὥρας μέχρι τέλους τῆς λειτουργίας, ὅπου καὶ τὸν σταυρὸν του πολλακίς ἔκαμεν ὀρθοδόξως, καὶ πρὸ τῶν ἁγίων μυστηρίων κατὰ τὴν ἑξοδὸν τῶν βαθύτατα ὑπέκλιεν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ μυριάδος λαοῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου ἰδὼν παρὰ τὰς θύρας χωροφύλακας φρουροὺς, διέταξε νὰ ἀναχωρήσωσιν ἀμέσως, εἰπὼν ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην φρουρῶν, διότι φρουρὸς Του εἶνε ὁ λαός.

Ἡ τριήμερος πανήγυρις ἔληξε διὰ τῆς ἐκτελέσεως πυροτεχνημάτων κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως. Τὸ θέαμα τῆς νυκτὸς ταύτης ἦτον ὅσον λαμπρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς τὸσον καὶ πρωτοφανὲς ἐν Ἀθήναις.

Τὰ πυροτεχνήματα κατασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ πυροτέχνου Βρεντάνου, ἐμελλόν νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Περὶ δὲ τὴν ὀγδόην ὥραν ἀνηγγέθη ἡ ἀφίξις τῆς Α. Μ. καὶ ἡ μουσικὴ ἤρχισε νὰ παιανίζῃ τὸν βασιλικὸν ὕμνον. Ὁ βασιλεὺς, πολιτικὰ ἐνδεδυμένος, διήλθε μετὰ τῆς ἀκολουθίας του διὰ μέσου τοῦ συρρεῦσαντος ἀπείρου πλήθους, καὶ ἀνέβη ἐπὶ θέσεως ὑψηλῆς κατέναντι τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Χάριν συντομίας παραλείπομεν τὴν περιγραφὴν τῆς παραστάσεως τῶν πυροτεχνημάτων, λέγοντες μόνον, ὅτι ἐπὶ δύο ὥρας βασιλεὺς καὶ λαὸς κατείχοντο ὑπὸ μαγικῆς ὀπτασίας, ὄνειρευόμενοι κόσμον ἄλλον ἢ βλέποντες τοῦτον νὰ μεταβάλλεται καὶ νὰ παρουσιάζῃ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, τὸν χειμῶνα ἢ τὴν ἀνοιξιν, πυρῶδεις καὶ τὴν γῆν παλαίουσαν μὲ τὸν οὐρανόν ! . . .

Τελευταῖον δὲ πάντων τῶν πυροτεχνημάτων ὑπῆρξεν ἡ διὰ μιᾶς φωταγώγησις τῆς ὅλης πλατείας, μεταβληθείσης αἰφνιδίως εἰς πολυχύμαντον πέλαγος φλογῶν. Συγχρόνως δὲ ὁ Λυκαθητός, ὁ τάφος τοῦ Φιλοπάππου, ὁ Παρθενὸν καὶ τὸ Ἄστροσκοπεῖον διέλαμπον ἀπὸ βεγγαλικά φῶτα καὶ φωτοβόλους σφαίρας. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ τελευταία νύξ τῆς τριημέρου πανηγύρεως τῶν Ἀθηναίων.

Σημ. Διακόπτομεν ἐνταῦθα τὸν βίον τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ἐπιφυλαττόμενοι ἄλλοτε νὰ συμπληρώσωμεν αὐτόν.

Περὶ θερμότητος καὶ θερμομέτρων.

Ἐπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ πάμ πολλα πράγματα, τὰ ὅποια αἰσθανόμεθα μὲν ἀδιακόπως, δυσκολευόμεθα δὲ καθ' ὑπερβολὴν, ὅταν θελήσωμεν νὰ τὰ ὀρίσωμεν. Τοιοῦτον τι εἶνε καὶ ἡ θερμότης. Ἄμα τρέψωμεν τὴν μίαν χεῖρα μὲ τὴν ἄλλην, ἀμέσως αἰσθανόμεθα καὶ τὰς δύο θερμάς· ὅταν πλησιάσωμεν εἰς τόπον ὅπου εὕρισκεται πῦρ, εὐθὺς αἰσθανόμεθα θερμότητα· τὸ θέρος μᾶς ἐνοχλεῖ ἢ θερμότης, τὸν χειμῶνα ἢ ἔλλειψις αὐτῆς μᾶς κάμνει νὰ κρυθῶμεν. Ἀλλὰ τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὴ ἡ θερμότης ; Οἱ φιλόσοφοι λέγουσιν ὅτι

ὑπάρχει λεπτότατόν τι ρευστόν, ἀβαρὲς καὶ ἀόρατον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται θερμογόνον, καὶ τὸ ὁποῖον ἅμα εἰσχωρήσῃ εἰς σῶμά τι τὸ καθιστάνει θερμόν.

Ἡ θερμότης εἶνε δι' ἡμᾶς καὶ ἀπαραίτητον· δι' αὐτῆς μεταποιούμεν τὴν ζύμην εἰς ἄρτον· δι' αὐτῆς τὸ κρέας, τὰ ὄσπρια, τὰ λαχανικὰ μεταμορφούμεν εἰς φαγητὰ νόστιμα· δι' αὐτῆς ἐνὶ λόγῳ ἐκτελοῦμεν ἀναριθμήτους ἐργασίας, καὶ τέλος ζῶμεν δι' αὐτῆς, διότι ἂν ἐκ τῆς γῆ· μας ἐξέλπειν ἡ θερμότης, εὐθὺς τὰ νερὰ ὅλα θὰ ἐπήγνυnton, τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ θὰ ἐξηραίνοντο, τὸ αἷμα τῶν ζῶων καὶ τὸ ἰδικόν μας θὰ ἐπάγονεν, ἡ ζωὴ μας θὰ ἐσθύνετο καὶ ἡ σφαῖρα μας ὅλη θὰ ἀπενεκροῦτο. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης δὲν θὰ μᾶς ἦτο ὀλιγώτερον ὀλεθρία· ἐπειδὴ τότε τὰ ὕδατα θὰ μετεβάλλοντο ὅλα εἰς ἀτμούς, ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα θὰ ἐκρύπτοντο, ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τὴν μεγάλην ζέστην θὰ ἀπεθνήσκομεν ἀμέσως. Πόσον ἡ ἀπειρος τοῦ Θεοῦ σοφία καὶ ἀγαθότης δεικνύεται διὰ τῶν ἔργων του εἰς ἡμᾶς! καὶ ἡμεῖς οἱ ἀχάριστοι ἀντὶ νὰ θαυμάζωμεν καὶ νὰ δοξολογῶμεν κατ' ἐκάστην στιγμὴν, βλασφημοῦμεν αὐτὸν μὲ τοὺς βεβήλους μας λογισμοὺς καὶ μὲ τὰς αἰσχράς μας πράξεις.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀποτελεσμάτων τῆς θερμότητος παρετηρήθη καὶ τὸ ἐξῆς. Καθὼς τὸ νερόν, ὅταν εἰσδύσῃ εἰς σῶμά τι, τὸ φουσκώνει καὶ αὐξάνει τὸν ὄγκον του, οὕτως ἡ θερμότης κάμνει τὰ σώματα, εἰς τὰ ὁποῖα εἰσχωρεῖ, νὰ γίνωνται μεγαλῆτερα· τοῦτο λέγεται διαστολὴ τῶν σωμάτων. Ὄταν δὲ πάλιν τὰ σώματα ψυχρανθῶσι, γίνονται μικρότερα καὶ τοῦτο ὀνομάζεται συστολὴ τῶν σωμάτων.

Πολὺ συχνὰ βλεπομεν πράγματα τὰ ὁποῖα, ἂν δὲν ὑπῆρχε διαστολὴ καὶ συστολὴ τῶν σωμάτων, δὲν θὰ συνέβαινον. Οὕτως ἂν εἰς ὕελλον ποτήριον χύσωμεν βράζον τι ὑγρόν, τὸ ποτήριον θραύεται (σπαῖ)· διότι τὸ μὲν κάτω τοῦ ποτηρίου μέρος, τὸ ὁποῖον δέχεται τὸ βράζον ὑγρόν, θερμαινόμενον διαστέλλεται, δηλαδὴ γίνεται μεγαλῆτερον, ἐνῶ τὸ ἄνω, τὸ ὁποῖον μένει κενόν, οὔτε θερμαίνεται οὔτε διαστέλλεται· ἐπειδὴ δὲ ἡ ὕελος δὲν εἶνε ἐλαστικὴ, θραύεται. Ἄν ὅμως χύσωμεν ὀλίγον μόνον ἀπὸ τὸ βράζον

ὕγρὸν καὶ δὲν τὸ ἀφίσωμεν εἰς τὸν πάτον τοῦ ποτηρίου, ἀλλὰ περιφέρωμεν αὐτὸ εἰς ὅλην τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφανείαν του, ἔπειτα δὲ χύσωμεν καὶ ἄλλο καὶ πρᾶξωμεν τὸ αὐτὸ πολλάκις, τὸ ποτήριον δὲν θραύεται· ἐπειδὴ τότε θερμαινόμενον ὀλόκληρον, ὀλόκληρον καὶ διαστέλλεται. Εἰς πολλὰ μέρη οἱ θαρλεποιοὶ θερμαίνουσι πρῶτον τὰς σιδηρὰς στεφάνους καὶ ἔπειτα περιζόνουσι δι' αὐτῶν τὰ θαρέλια· διὰ δὲ τοῦ τρόπου τούτου σφίγγουσι αὐτὰ ὑπεβολικῶς. Ὅλοι γνωρίζουμεν ὅτι, ἂν θάλωμεν εἰς τὸ πῦρ κάστανα ἄκοκα, αὐτὰ ἀφοῦ θερμανθῶσι καλὰ, ρήγνυνται (σκοῦν) μετὰ κρότου τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ κάστανα ἐμπεριέχουσι πολὺν ἀέρα, ὁ ὁποῖος, θερμανθεὶς, τόσον διαστέλλεται, ὥστε δὲν χωρεῖ πλέον εἰς τὸ κέλυφος (τρώγλειον)· ὅθεν σχίζει αὐτὸ καὶ ἐξέρχεται μετ' ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἐλαστικότητός του. Τὸ νερὸν ὅμως παρουσιάζει κατὰ περίεργον, τὸ ὁποῖον καλὸν εἶνε νὰ μὴ ἀποσιωπηθῆ ἑνταῦθα. Αὐτὸ θερμαινόμενον μὲν διαστέλλεται ἕως ὅτου φθάσῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς θερμότητός του καὶ διαστολῆς, ὁ ὁποῖος εἶνε ἡ θραύσις· ψυχραίνόμενον ὅμως δὲν ἐξακολουθεῖ καὶ νὰ συστέλλεται ἀκατάπαυστα, ἀλλὰ ὀλίγον πρὶν παγώτῃ μένει στάσιμον, καὶ τότε εἶνε ἡ μεγαλητέρα του ἀνάπαυσις. Ἐπειτα δὲ ὅσον περισσότερον ψυχραίνεται, ἀντὶ νὰ συστέλληται, διαστέλλεται ὥστε, ἂν ἀφίσωμεν τὸν χειμῶνα ἕξω εἰς τὸ ὑπαιθρον μίαν στάμναν γεμάτην ἀπὸ νερόν, τὸ νερὸν θὰ παγώσῃ· ὁ δὲ πάγος, ἂν τὸ ψῦχος ᾖ πολὺ, θὰ διασταλῇ, καὶ ἐπειδὴ ἡ στάμνα θὰ ἐναντιονεῖται εἰς αὐτόν, ἐκείνος θὰ τὴν σπάσῃ.

Ὅλα τὰ σώματα εὐρίσκονται ἐν τῇ φύσει εἰς τρεῖς καταστάσεις, δηλαδὴ εἶνε ἢ στερεά, ὡς ὁ σίδηρος, οἱ λίθοι, τὰ ξύλα· ἢ ὑγρά, ὡς τὸ νερὸν, τὰ ἄλατα κτλ. ἢ ἀερώδη, ὡς ὁ περικυκλόνων ἡμῶς ἀτμοσφαιρικός ἀήρ, ὁ ἀτμὸς κτλ. Ἐκ τούτων τὰ μὲν ἀερώδη διαστέλλονται καὶ συστέλλονται ὁμοιομόρφως καὶ περισσότερον τῶν λοιπῶν· τὰ δὲ ὑγρά δὲν διαστέλλονται μὲν ὅλα ὁμοίως, ἀλλὰ περισσότερον τῶν στερεῶν, ἐκ τῶν ὁποίων πάλιν ἄλλα μὲν συστέλλονται καὶ διαστέλλονται περισσότερον, ἄλλα δὲ ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων.

Ἐκ τῶν ὄσων μέχρι τοῦδε εἴπομεν, εὐκόλως ἐννοεῖ τις ὅτι, ἂν

θελήσωμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν διαστολὴν καὶ συστολὴν τῶν σωμάτων εἰς τὸ νὰ γνωρίζωμεν τὸ ποσὸν τῆς θερμότητος, δὲν εἶνε ἀδύνατον, ἀλλ' οὐδὲ πολὺ δύσκολον· καὶ ἀκολουθῶς ὅτι τὰ μᾶλλον κατάλληλα ἐκ πάντων τῶν σωμάτων διὰ τὴν χρῆσιν ταύτην εἶνε τὰ αἰρώδη, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὑγρῶν ὁ ὑδράργυρος ἀπεδείχθη ὅχι ὀλιγώτερον κατάλληλος· ὅθεν καὶ εἰς τὰ περισσώτερα τῶν ἐργαλείων διὰ τῶν ὁποίων μετρεῖται ἡ θερμότης καὶ τὰ ὁποῖα δι' αὐτὸ τοῦτο θερμόμετρα ὀνομάζονται, γίνεται γενικῶς χρῆσις τοῦ ὑδραργύρου.

Τῶν ἐργαλείων τούτων ἡ κατασκευὴ εἶνε τοιαύτη:

Λαμβάνουσι σωλῆνα ὑέλινον, τοῦ ὁποῦ το μὲν κάτω μέρος εἶνε κλειστὸν καὶ ἀρκετὰ εὐρύχωρον ἔνδοθεν (ἀπὸ μέσα), διὰ νὰ χωρῇ ποσότητά τινα ὑδραργύρου, τὸ δὲ ἐπίλοιπον εἶνε στενόν, ὡς τρίχα σχεδόν, ὁμοίομορφον (δηλαδὴ δὲν εἶνε ἄλλου στενώτερον καὶ ἄλλου φαρδύτερον) καὶ ἀπ' ἐπάνω ἀνοικτὸν. Ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸν τοῦτο μέρος εἰσάγουν εἰς τὸν σωλῆνα τὸν ἀπαιτούμενον ὑδράργυρον ἀφαίρουν ὅλον τὸν ἐν αὐτῷ εὕρισκόμενον ἀέρα διὰ τῆς πυρακτώσεως, καὶ κλείουν αὐτὸ ἀμέσως. Οὕτω κεκλεισμένον ὄντα τὸν σωλῆνα θέτουσιν ἐν τὸς πάγου ἀναλυομένου· ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐν αὐτῷ ὑδράργυρος ψυχραίνόμενος συστέλλεται, συμμαζεύεται ὅσον δύναται ἐντὸς τοῦ εὐρυχώρου μέρους καὶ ἀφίνει οὕτω κενὸν (ἄδειον) τὸ πλεῖστον τοῦ στενοῦ. Τότε σημειώνεται μὲ ἐν 0 (μηδενικόν) τὸ σημεῖον, μέχρι τοῦ ὁποῦ ὁ ὑδράργυρος κατέβη ἐν τῷ σωλῆνι. Ἀκολουθῶς βουτουῖσιν αὐτὸν ἐντὸς καθαροῦ βράζοντος ὕδατος εἰς μετάλλινον ἀγγεῖον.

Ἡ θερμότης εἰσχωροῦσα διαστέλλει τὸν ὑδράργυρον, ὁ ὁποῖος μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτανθῇ μῆτε πρὸς τὰ κάτω μῆτε πρὸς τὰ πλάγια, ἀναβαίνει εἰς τὸ στενὸν τοῦ σωλῆνος, καὶ γεμίζει ἀρ-

κετὸν αὐτοῦ μέρος. Τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ὑδράργυρος κατανήσῃ, σημειόνηται μὲ τὸν ἀριθμὸν 100. Τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ 0 καὶ τῶν 100 διάστημα τοῦ σωλῆνος μοιράζεται εἰς 100 ἴσα μέρη, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται βαθμοί. Αἱ διαιρέσεις αὗται ἐπεκτείνονται καὶ ἄνωθεν τῶν 100°, ἐξακολουθούτων τῶν ἀριθμῶν 101°, 102° κτλ., καὶ κάτωθεν τοῦ 0, ἀρχιζόντων πάλιν ἀπὸ 1°, 2° . . . ἀλλὰ πρὸς διάκρισιν προτάττουσι τῶν τελευταίων τούτων τὸ σημεῖον — ὥστε ἂν ἴδωμεν γραμμέον — 6° πρέπει νὰ ἀναγνώσωμεν, ἕξ βαθμοὶ κάτωθεν τοῦ μηδενικοῦ, τοῦ σημείου 0 ἀναγινωσκομένου «βαθμοί.»

Τοῦτο εἶνε τὸ ἑκατοβάθμιον λεγόμενον θερμόμετρον, οὕτως ὀνομασθὲν ἕνεκα τῆς εἰς 100° διαιρέσεως τῆς ἀπὸ τοῦ πάγου μέχρι τῆς θράσεως θερμότητος. Τοῦτο μεταχειρίζονται εἰς Γαλλίαν καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη. Εἰς τόπους ὅμως τινὰς μεταχειρίζονται ἐν ἄλλο θερμόμετρον, τοῦ Ρεωμέρου λεγόμενον, τὸ ὁποῖον διαφέρει ἀπὸ τὸ πρῶτον, κατὰ τὴν διαίρεσιν μόνον, δηλαδὴ, ἀντὶ ἀπὸ τοῦ πάγου μέχρι τῆς θράσεως νὰ διαιρηταὶ εἰς 100°, μοιράζεται μόνον εἰς 80°. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Ἀμερικὴν καὶ τινὰ ἄλλα μέρη εἶνε ἐν χρήσει τὸ τοῦ Φαρενهایتου θερμόμετρον. Εἰς τὸ θερμόμετρον τοῦτο ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀναλυομένου πάγου ἀντὶ νὰ σημειώνηται μὲ 0, ὡς εἰς τὰ δύο προηγούμενα, σημειόνηται μὲ τὸν ἀριθμὸν 32°, ἡ δὲ θερμοκρασία τοῦ θράζοντος ὕδατος μὲ 212°. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω θερμομέτρων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα πολλά, δι' οἰνοπνεύματος ἢ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος κατασκευαζόμενα, τὰ ὁποῖα ἀρκούμεθα νὰ ἀναφέρωμεν μόνον.

Ὁ περίπατος.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Γ. Β.

Εἰς πατὴρ εἶχε δύο τέκνα ὀνομαζόμενα Ἀλβῖνον καὶ Θεόδωρον, τὰ ὁποῖα παρὰ πολὺ ἠγάπα. Κατεγίνετο μὲ αὐτά, ὅτε εἶχεν εὐκαιρίαν, καὶ κατὰ τὰς ὥρας ἡμέρας τὰ ἠκολούθει εἰς τοὺς περιπάτους των. Τοῦτο ἦτο ἡ μεγαλειτέρα του εὐχαρίστησις, διότι αὐτὰ περιτριγύριζον τὸν πατέρα των μὲ χαρὰν καὶ εὐχαριστοῦντο νὰ τὸν βλέπωσι καὶ νὰ συνομιλῶσι μὲ αὐτόν. Ὅτε ἦλθεν ὁ χειμὼν καὶ

ἤρχισαν αἱ βροχαί, ἔπαυσαν διὰ πολὺν καιρὸν τοὺς περιπάτους των· Τέλος ἦλθε πάλιν ἡ ἐπιθυμητὴ ἀνοιξίς. Ἡ χιὼν ἦτο ἀναλελυμένη, τὸ πράσινον χόρτον ἐφύτρνε παντοῦ ἀπὸ τὴν ὑγρὰν γῆν, ἀπὸ δὲ τὸν ὑγρὸν, ζεστόν καὶ γαλάζιον ἀέρα ἐσειόντο τὰ λεπτὰ φύλλα τῆς λεύκας καὶ σημύδας (1).

Τώρα ἔτρεχον τὰ παιδιά δὴγούμενα ἀπὸ τὸν πατέρα των ἔξω εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ὅ,τι ταῦτα τὸ περσσμένον ἔτος εἶχαν ἰδεῖ ἔκαμνε μετὰ τὴν διακοπὴν διπλάσιαν ἐντύπωσιν εἰς αὐτά. Δὲν ἤμπορουσαν νὰ χορτάσων νὰ βλέπουν τὰ μεγαλοπρεπῆ δένδρα (τὰ ὅποια τότε ὄχι πλέον γυμνὰ κλαδῖα ὕψοναν πρὸς τὸν οὐρανόν), τὸν λαμπρὸν καθρέπτην τῆς λίμνης, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας δευτέρον οὐρανὸν ἐδλεπαν μὲ θαυμασμόν, καὶ τὰ γαλᾶζια βουνά, τὰ ὅποια ἀπὸ μακρὰν ἐστεφάνωναν τὴν ὠραίαν χώραν. Ἡ ἐργασία τῶν φιλοπόνων γεωργῶν, τὰ τραγούδια τοῦ κορυδαλοῦ καὶ αὐτὴ ἡ βραγχὴ φωνῆ τοῦ βατράχου ἠύξαναν τὴν χαρὰν των καὶ ἔφεραν εἰς τὴν μνήμην των ταῦτην καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῆς ἀνοιξίως.

Μικρὸν βουναλάκι, τὸ ὅποιον οὗτοι ἀνέθισαν, ἔκαμνε νὰ βλέπουν μακρύτερα. Τὸ βλέμμα των ἐχάθη εἰς τὸ εὐρύχωρον διάστημα, καὶ ἡ εὐχαρίστησις των ὑπῆρξε σιωπηλὴ καὶ ἐκτεταμένη. Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζεν ἤδη νὰ δύσῃ. Σύννεφα λεπτὰ τοὺς ἐτριγύριζαν καὶ κατέβαιναν εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐν ᾧ κατέβαιναν διελύοντο. « Ὁ ἥλιος δύει, τέκνα μου, εἶπεν ὁ πατήρ, διὰ τὴν σήμερον. Πόσον ὠραῖος καὶ εὐεργετικὸς εἶνε οὗτος ἀκόμη καὶ ὅταν χάνεται! Καὶ αὔριον θέλει σηκωθῆ πάλιν εἰς νέαν ζωὴν καὶ εἰς νέαν εὐεργεσίαν, καὶ τὰς εὐεργετικάς του ἀκτῖνας θὰ στείλῃ εἰς τὴν γῆν.

Τώρα ἀνέτειλεν ἡ σελήνη καὶ ἐφαίνετο ὡς ἔλαφρον πλοιάριον εἰς τὴν ἀντανάκλασιν τῶν κοκκινωπῶν δυσμῶν. « Πόσον ὠραία εἶνε, εἶπεν ὁ Ἀλβῖνος, δὲν φαίνεται πάντοτε τοιαύτη » « εἶνε εἰς τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίας, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ· καθ' ἡμέραν αὕτη αὐξάνει καὶ τὸ φῶς τῆς αὐξάνει ἕως οὗ μᾶς δεῖξῃ γεμάτον τὸν δίσκον τῆς. Ἴσως σκεπάσωσιν αὐτὴν ἐνλίτε σύννεφα καὶ τότε θέλει σκεπασθῆ ἡ θεὰ αὐτῆς ὡς νὰ ἔχη πένθος. Μετὰ τινα καιρὸν θέλει μακρυνθῆ πά-

(1) Εἶδος δένδρου.

λιν, ἕως οὗ τέλος ὄλως διόλου χαθῆ, ὥστε νὰ γείνη σωστὴ εἰκὼν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. « Ἐγὼ δὲν ἐννοῶ, εἶπεν ὁ Θεόδωρος, τί ἐννοεῖτε μὲ τούτους τοὺς λόγους. » Ὡ ναί! εἶπεν ὁ Ἀλβῆνος· ἐγὼ γνωρίζω τί θέλετε νὰ εἴπητε· ὁ ἄνθρωπος αὐξάνεται καὶ μικρύνεται, διαλάμπει ὀλίγον καιρὸν εἰς τὴν γῆν, ἕως οὗ χάνεται καὶ κρύπτεται εἰς τὸν τάφον. » « Καὶ τὰ σύννεφα, τὰ ὁποῖα ἐνίοτε σκεπάζουν τὴν σελήνην; ἠρώτησεν ὁ πατήρ. — « Τοῦτο δὲν γνωρίζω νὰ ἐξηγήσω, ἀπεκρίθη ὁ υἱός. — « Ἐἶνε αἱ δυστυχίαι, αἱ ὁπάται συμβαίνουσι εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἶπεν ὁ πατήρ. Καμμία ψυχὴ δὲν ἐφυγεν ἀκόμη τὴν γῆν ὄλως διόλου ἥσυχος καὶ μὲ χαρὰν. Πᾶσα ψυχὴ εἶχε τὰς σκοτεινάς καὶ συννεφώδεις ἡμέρας τῆς. Ἄλλ' ἀπὸ τὸν ἀθῶον καὶ ἀγαθὸν ἄνθρωπον ἀποσύρονται ταῦτα τὰ σύννεφα καὶ ἡ ἡτυχία τῆς ψυχῆς του μένει ἀπείρακτος· καὶ ἐν αὐτὸς τέλος ἀποχωρισθῆ ἀπὸ ἡμᾶς ὑπάγει ὄχι εἰς τὸν τάφον, ἀλλὰ λάμπει εἰς ἕνα ἄλλον τόπον αἰώνιος καὶ ἀμετάβλητος.

Ἦτο νύκτα· τὰ παιδία ἐπιάσθησαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πατρός των καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν μὲ σιωπὴν καὶ σκῆψιν.

ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ.

Καθὼς πολλὰ περιοδικὰ δ.ἀ νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς συνοδμητάς των δημοσιεύουν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν πρότυπα τοῦ τελευταίου συμμοῦ (φιγκουρίγια τῆς τελευταίας μόδας), τοιοιτοτρόπως καὶ ἡμεῖς, ἐπιθυμοῦντες περισσότερον τὸν στολισμὸν τῆς ψυχῆς παρὰ τοῦ σώματος, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὰς βιογραφίας τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων, οἱ ὁποῖοι μὲ τὰς ἀρετάς των ὄχι μόνον τὸν ἑαυτῶν των καὶ τὴν πατρίδα των ἐτίμησαν, ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα μὲ τὸ παράδειγμά των ὠφέλησαν.

Παῦλος καὶ Μαργαρίτα ὑπῆρξαν οἱ καλότυχοι γονεῖς τῶν 85 ἀδελφῶν Ζωσιμάδων: Ἰωάννου, Θεοδοσίου, Ἀναστατίου, Νικολάου, Ζῶη καὶ Μιχαήλου καταγόμενοι ἀπὸ ἕν χωρίον τῆς Ἠπείρου πλησίον τῶν Ἰωαννίνων, Γραμμένον ἑνομαζόμενον. Γεννηθέντες ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς ἐδιδάχθησαν παιδιόθεν νὰ σέβωνται τὸν Θεὸν καὶ νὰ ἀγαπῶσι τὸν πλησίον των ὡσὰν τὸν ἑαυτό των. Καὶ ὁ μὲν πρωτότοκος Ἰωάννης νέος πολὺ

Ν. ΖΩΣΙΜΑΣ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Μυτιλήνης

ἔτελεύτησεν· οἱ δὲ λοιποὶ πέντε ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὴν πατρίδα των, μετέβησαν εἰς τὴν φιλόξενον τότε Ρωσσίαν, ὅπου ὠδήγησεν αὐτοὺς ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐδόθησαν εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον. Ἐπειδὴ δὲ ὄχι μόνον μὲ ζῆλον καὶ ἐπιμέλειαν εἰργάζοντο ἀλλὰ καὶ μὲ τιμιότητα μεγάλην, διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἠύλογησε τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν καὶ οἱ Ζωσιμάδαι ἠῤῥα νον καθῶς τὸ δένδρον τὸ ὁποῖον εἶνε φυτευμένον πλησίον εἰς ὄροσερὰν πηγῆν. Τοὺς Ζωσιμάδας συνέδεεν ὄχι μόνον ἡ ἀδελφικὴ συγγένεια, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν εὐτέθεια καὶ ἡ πρὸς τοὺς ὁμοίους των ἀγάπη· διὰ τοῦτο καὶ οἱ πέντε ἐκ συμφώνου ἔπραττον τὰς πολυειδεῖς ἀγαθοεργίας, πραγματευόμενοι μὲ τρόπον θεάρεστον τὸ τάλαντον, τὸ ὁποῖον εἰς αὐτοὺς ἐνεπιστεύθη ἡ θεία Πρόνοια.

Καὶ πρῶτον μὲν ἤρχισαν τὰς εὐεργεσίας των ἀπὸ τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς των, τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν Ἠπειρον. Καὶ δικαίως· διότι καθῶς ὁ ἐπιμελὴς γεωργὸς πρῶτος πρέπει νὰ γέυεται τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων, τὰ ὁποῖα μὲ τοὺς κόπους του ἀνέστησε, τοιοῦτοτρόπως ἐθεώρησαν δίκαιον καὶ οἱ ἀείμνηστοι Ζωσιμάδαι, εἰς τὸν τόπον, ὅπου κατὰ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, νὰ προσφέρωσι τοὺς πρωτοφραγεῖς καρποὺς τῆς εὐτεθείας των. Χιλιάδας ταλλήρων ἔστειλλον καθ' ἕκαστον ἔτος, καὶ διὰ τοῦ μέσου πιστῶν ἐπιτρόπων διεμοίραζον αὐτὰ εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην βοήθειας. «Πόδες ἐγίνοντο τῶν χωλῶν, ὀφθαλμοὶ τῶν τυφλῶν, πατέρες τῶν ἀδυνάτων», καθῶς λέγει ὁ θεῖος Ἰωβ. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τὰ βῆθη τῶν σκοτεινῶν φυλακῶν, ὅπου δέσμιος πολλακίς ἐστέναζεν ἡ ἀθώωτης, ἀπὸ τὰ νοσοκομεῖα, ἀπὸ τὰς καλύβας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τὰ σχολεῖα ἀνέβαινον εὐχαὶ πρὸς Θεὸν ὑπὲρ τῶν Ζωσιμάδων. Εὐχαρίστουν οἱ νοσοῦντες τοὺς θεραπευτάς· οἱ ξένοι τοὺς ξενοτρόφους, οἱ πάμπωχοι τοὺς ἐλεοδότας, αἱ χῆραι τοὺς προστατάς, αἱ πτωχαὶ παρθένοι τοὺς προικοδότας, οἱ ὀρφανοὶ τοὺς πατέρας, οἱ πατέρες τοὺς παιδαγωγούς καὶ γενικῶς οἱ πολῖται τοὺς παντὸς εἶδους χαριτοδότας. Καὶ καθ' ὅλον μὲν τὸ ἔτος ἔπραττον τὰς τοιαύτας εὐεργεσίας, πρὸ πάντων ὅμως κατὰ πᾶσαν μεγάλην ἑορτὴν αἱ καλύβαι καὶ αἱ τράπεζαι τῶν πτωχῶν ἐπλημμύρουν ἀπὸ τὰς ἐλεημοσύνας τῶν Ζωσιμάδων καὶ τοῦτο ἐγίνετο ὄχι ἐν ἡ δύο ἔτη ἀλλὰ εἰς διάστημα πενήτηκοντα

ολοκλήρων ἐτών καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν ἠπειρον,
 ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν
 χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ἑκατοικοῦσταν διεσκορπίζον τὰς δωρεάς των,
 μίαν μόνην πατρίδα θεωροῦντες τὴν ἀρετὴν. Ἐφρόντιζον δὲ ὄχι
 μόνον πῶς νὰ τρέψωσι τοὺς πεινῶντας καὶ διψῶντας, νὰ ἐνδύωσι
 τοὺς γυμνοὺς, νὰ ἐπιτέκτωνται τοὺς ἀσθενεῖς καὶ φυλακισμένους,
 ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ ἐξυπλόωνται εἰς τὸ ἔθνος τὰ γράμματα, ἡ καλὴ
 ἀνατροφή καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια· διότι ἐθεώρουν τὰς τοιαύτας
 εὐεργεσίας τοσούτον ἀνωτέρας ἀπὸ τὰς πρώτας, ὅταν ἡ ψυχὴ διαφέ-
 ρει ἀπὸ τοῦ σώμα. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἐλεημοσύναι αὐτῶν ἦσαν καθὼς
 ἡ θυσία τοῦ Ἄβελ εὐάρεστοι εἰς τὸν Θεόν. Τίς ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς τοῦ
 καιροῦ μας συνῆραμε περισσότερον εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἱερῶν ναῶν ;
 οἱ Ζωσιμάδαι. Ἀπόδειξις δὲ ἡ εἰς τὰ Ἰωάννινα μητροπολιτικὴ ἐκκλη-
 σία καὶ ἡ τῆς ἁγίας Μαρίας καὶ ἄλλαι εἰς διάφορα μέρη τῆς ἠπει-
 ρου καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ εἰς τὴν Νίζναν τῆς Ρωσσίας μεγαλο-
 πρεπῆς ἐκκλησία τῶν γραικῶν. Τίς ἀπὸ ὅλους τοὺς φιλομούτους συν-
 ἔδραμε περισσότερον εἰς οἰκοδομὴν καὶ συντήρησιν σχολείων, τὰ
 ὅποια εἶνε τὰ καταγῶγια τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ὅπου αἱ ψυχαὶ μορφό-
 νονται καὶ ἠθικοποιοῦνται ; οἱ Ζωσιμάδαι. Αὐτοὶ τοὺς μισθοὺς τῶν
 διδασκάλων ἐπλήρουν πλουσιοπάροχα. Αὐτοὶ βιβλιοθήκην πλού-
 σια ἐτύπησαν. Αὐτοὶ ὑποτρόφους μαθητὰς διέτρεφον. Αὐτοὶ ἐδιό-
 ριζον βραβεῖα διὰ τοὺς καλοὺς μαθητὰς. Αὐτοὶ ἐσύσταιναν κοινὰ
 σχολεῖα, εἰς τὰ ὅποια πτωχὰ καὶ ὀρφανὰ παιδιὰ ὄχι μόνον ἐδιδά-
 σκοντο χωρὶς κανέν ἐξοδον, ἀλλὰ καὶ βιβλία καὶ ὅ,τι ἐχρειάζοντο εὐ-
 ρισκον δωρεάν. Καὶ ἂν ἀπὸ ἄλλο κανέν μέρος σχολεῖον τι ἐζήτει
 τὴν συνδρομὴν των, καὶ ἐκεῖνο ἀπελάμβανε τὸ ζητούμενον. Τίς μὲ
 ἰδικὰ του ἐξοδα ἔστειλεν εἰς τὰς σημαντικὰς ἀκαδημίας τῆς Εὐρώ-
 πης νέους εὐσεβεῖς καὶ χρηστοθήεις διὰ νὰ σπουδάζωσιν ; οἱ Ζωσι-
 μάδαι. Κατεστράφη ἡ ἔνδοξος πόλις τῶν Ἰωαννίνων. Τίς μεταξὺ
 τῶν πρώτων πολιτῶν συνένεργεν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῶν φιλάνθρω-
 πικῶν αὐτῆς καταστημάτων ; οἱ Ζωσιμάδαι. Τὸ δὲ μεγαλειότερον καὶ
 καλλίτερον, ὅτι καὶ κληροδοτ ἤματα καὶ μεγάλα χρηματικὰ κεφάλαια
 κατέθεσαν εἰς διαφόρους τραπέζας, ἀπὸ τὰ ὅποια καὶ ναοὶ καὶ
 σχολεῖα καὶ νοσοκομεῖα νὰ διατηρῶνται καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς νὰ

δίδονται βοήθειαι. Τοιουτοτρόπως » ἐπ λ η θ ύ ν θ η και ἐπερίσσευσεν εἰς π ἄ ν ἔργον ἀγαθὸν ὁ ζῆλος τῶν Ζωσιμάδων.

“Ὅταν οἱ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ διαμένοντες Ἰουδαῖοι ἠθέλησάν ποτε νὰ στείλωσι πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῶν, οἵτινες ἔξω ἀίχμαλώτοι εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὰ ἱερὰ βιβλία, ἔγραφον πρὸς αὐτοὺς «στείλατε πρὸς ἡμᾶς ἀνθρώπους διὰ νὰ τὰ παραλάβωσιν.» Οἱ αἰοδιμοὶ ὁμῶς Ζωσιμάδαι με προθυμίαν καὶ με ἰδιά των ἔξοδα ἔστειλλον μυριάδας βιβλίων πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἀδελφούς των καὶ πρὶν ἐκεῖνοι τὰ ζητήσωσιν. Ἐγνώριζον οἱ μακάριοι τὴν ἀνάγκην τῶν ὁμογενῶν των καὶ τὴν μεγίστην ὠφέλειαν, ἡ ὁποία ἐμελλε νὰ προκύψῃ ἀπὸ τὰ βιβλία· πολλαπλασιάζουσι λοιπὸν τὰ χρήσιμα διὰ τὴν ἀνάγνωσιν βιβλία καὶ καθὼς ὁ πάγκαλος Ἰωσήφ ἀνοίξας τὰς βασιλικὰς σιταποθήκας ἔθρεψεν ἑπτὰ ἔτη τοῦ Αἴγυπτίου, τοιουτοτρόπως καὶ οἱ φιλογενέστατοι Ζωσιμάδαι ἀνοίξαντες τὴν μεγάλην καὶ πλήρη ἀγ ἄ π η ς ἀποθήκην τῆς καρδίας των, τρέφουσι τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν οὐχὶ με σίτον σωματικόν, ἀλλὰ με ἄρτον ψυχοτρόφον « τὸν στηρίζοντα καρδίαν ἀνθρώπου, » δηλ. με τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὅστις ὑπῆρχε θησαυρισμένος εἰς τὰ διδασκτικὰ καὶ ψυχοσωτήρια ἐκεῖνα βιβλία. Πόσα καὶ πόσα ὠραῖα συγγράμματα ἤθελον βεβαίως καταστραφῆ με τὸν καιρὸν, ἐὰν ἡ φιλογένεια τῶν Ζωσιμάδων δὲν ἐχορήγει τὰ μέσα τῆς τυπώσεως! Στέλλοντες δὲ πρὸς πάντας καὶ πανταχοῦ τὰ ἀνεκτίματα ταῦτα δῶρα, προσεκάλουν μαθητὰς καὶ διδασκάλους πλουσίους καὶ πένητας λέγοντες· « Καὶ ὁ σοὶ μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε ἀνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς. » Ἀπὸ τοῦ 1796 μέχρι τοῦ 1842, ὅτε καὶ ὁ τελευταῖος τῶν ἀδελφῶν ἐτελεύτησεν, οὐδέποτε ἔπαυσαν νὰ διασκορπίζωσι τὸν σπέρρον τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Καθὼς δὲ Μάρθα, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου, διὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ, λαβούσα μύρον πολύτιμον, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τοιουτοτρόπως· καὶ οἱ Ζωσιμάδαι εὐγνωμονοῦντες πρὸς τὸν δοτήρα παντός ἀγαθοῦ, με ἀφθονίαν ἐξέχεον τὸν πλοῦτον αὐτῶν μέρος μὲν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ, δηλ. διὰ νὰ θεραπεύωσι τὰς σωματικὰς ἀνάγκας τῶν πτωχῶν, χηρῶν καὶ ὄρφανῶν, μέρος δὲ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, δηλ. διὰ νὰ προσφέρωσι τροφήν πνευματικὴν καὶ ψυχοσωτήριον.

‘Ο Μεσσίας Σαβατιέ.

Γενικῶς ἐπιστεύετο ἐν Ἀνατολῇ ὅτι τὸ ἔτος 1666 ἔμελλε νὰ καταστῇ ὀνομαστὸν διὰ γενικῆς ἐπανάστασεως. ‘Ο μυστηριώδης ἀριθμὸς 666 ὁ ἐν τῇ ἀποκαλύψει ἐγένετο ἡ πηγὴ, ἐξ ἧς ἤντλειτο πᾶσα τοιαύτη ἰδέα. Οἱ Χριστιανοὶ ἀνέμενον τὸν Ἀντίχριστον, οἱ ὀθωμανοὶ τὸν Δεδζάλ, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Μεσσίαν.

Ἰσραηλίτης τις ἐκ Σμύρνης Σαβατιέ καλούμενος ἐπωφελήθη τῆς περιστάσεως καὶ ἀνήγγειλεν ἑαυτὸν Μεσσίαν. Ἦτον εὐγλωττος μὲ φυσιογνωμίαν ἀξιοπρεπῆ, ἐπροσποιεῖτο μεγάλην μετριοφροσύνην, παρήγγελλε τὴν δικαιοσύνην, ὠμίλει ὡς ἀπὸ τρίποδος καὶ δημοσίᾳ ἐκήρυτε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου. Ἐταξείδευσεν εἰς Ἑλλάδα καὶ Ἰταλίαν ἀφῆρπασε δ’ ἐκ Λιθόρνου κόρην, ἣν ἔφερεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔνθα ἤρχισε νὰ προσηλυτίζη τοὺς ὁμοθενεῖς αὐτοῦ.

Παρ’ Ἰουδαίους ὑπάρχει θεβαία παράδοσις ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ κατὰ τῆ εἰς τὸν κόσμον μετὰ τοῦ Ἡλιοῦ ἦτον ὄθεν ἀνάγκη ὁ Σαβατιέ νὰ ἀναγγελθῆ παρὰ τινος Ἡλιοῦ, ἄνευ τοῦ ὁποίου τὸ τέχνασμα θὰ ἀπέβαινε χίμαιρα. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν εὔρε ραβδῖνον τινα, Νάθαν καλούμενον, πρόθυμον ὅπως περαστήσῃ τὸ μέρος του. Ὁ Σαβατιέ ἐκήρυττεν ὅτι ὁ Νάθαν ἦτον ὁ Ἠλίας, ὁ δὲ Νάθαν διεβεβαίονεν ὅτι ὁ Σαβατιέ ἦτον ὁ Μεσσίας, ὁ λυτρωτὴς τῆς ἀνθρωπότητος· ἀμφοτέροι ἐπραξαν μεγάλας μεταβολὰς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἰδίως δὲ ἐν ταῖς συναγωγαῖς. Ἄπαντες οἱ Ἰουδαῖοι τῆς μικρᾶς Ἀσίας ὑπετάγησαν, εἰς δὲ τοὺς ναοὺς αὐτῶν ἀνεγινώσκοντο αἱ ἀρχαῖαι προφητεῖαι. Ἐν Σμύρῃ ὁ Σαβατιέ καθήρσε τοὺς διδάσκοντας τὸν νόμον (ἱερεῖς), οἵτινες δὲν ἤθελον νὰ τὸν ἀναγνωρίσωσι, ἀντικατέστησε δὲ τούτους διὰ τῶν μᾶλλον εὐπειθῶν. Ὁ Νάθαν ἐξέλεξεν ἀπὸ Δαμασκὸν 12 ἀνθρώπους, ὅπως, κατὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, διοικήσωσι τὰς 12 φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Εἰς δὲ τῶν σφόδρα ἀδυσωπήτων ἐχθρῶν τοῦ Σαβατιέ ἐξέφρασε δημοσίως τὴν μεταμέλειάν του, κατέταξεν ἑαυτὸν μετὰ τῶν μαθητῶν του καὶ τὸν ὠμολόγησεν υἱὸν Θεοῦ.

‘Ο πασσαὶς τῆς Σμύρνης ἐσκέφθη νὰ θέσῃ ὑπὸ κράτησιν τὸν ἔχοντα τὴν ἀξίωσιν ὅτι ἦτο Μεσσίας· ἀλλ’ ὑπερβολικὸς φόβος τὸν

ἐμπόδιεν. Ἐλ εὐθερος δὲ ὁ Σαβατιεῖ ἀπῆλθε διὰ Κωνσταντινούπολιν μετὰ τῶν ἱκανῶν τέρων αὐτοῦ μαθητῶν. Ὅτε δὲ ὁ Μ. Βεζύρης ἔμαθε τὴν ἀφίξιν του, τὸν ἐφυλάκισε. Πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἔτρεχον εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δι' ἀργυρίου κατῴρθον καὶ εἰσῆρχοντο εἰς αὐτὴν, ἔνθα ἠσπάζοντο τοὺς πόδας αὐτοῦ· οὗτος τοὺς ἐνουθέτει καὶ τοὺς ἠύλογει. Ὁ λαὸς ἦτο σφόδρα δυσηρεστημένος κατὰ τοῦ βασιλεύοντος τότε Μωάμεθ δ'. καὶ διὰ τοῦτο ὑπῆρχε φόβος μὴ ὁ ἐνουσιασμός τῶν Ἰουδαίων προξενήσῃ ταρχαὸς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ. Τοῦτου δ' ἕνεκα μετεφέρθη ὁ Σαβατιεῖ εἰς τὸν Πύργον τῶν Δαρθαελίων. Ἡ φήμη του τοσοῦτον ἐξηπλώθη ἐφ' ὅλης τῆς Εὐρώπης, ὥστε ἀπαύτως ἐδέχετο ἀπεσταλμένους ἐξ Ἰταλίας, Γερμανίας, Ρωσσίας, Γαλλίας καὶ Ὀλλανδίας, οἵτινες λίαν ἀδρῶς ἐπλήρονον ὅπως τοῖς χρηρηγηθῇ ἡ ἀδεῖα καὶ προσκυνήσωσι τοὺς πόδας αὐτοῦ. Πιστεύομεν δὲ ὅτι εἰς τοῦτο ὤφειλε πρὸ πάντων τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς του. Τὰ θαύματά του ἐθορύβουν τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὥστε ὁ Σουλτάνος ἔσχε τὴν περιέργειαν νὰ συνδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ ὁ ἴδιος· πρὸς τοῦτο ὅθεν ὠδήγησαν τὸν βασιλεῖα τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἔνθα ὁ Μωάμεθ δ' τὸν ἠρώτησε « εἰ σὺ εἶ ὁ Μεσσίας; » — « ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ εἰμὶ » ὑπετραύλισε, κακῶς λαλῶν τὴν Τουρκικὴν ὁ Σαβατιεῖ. « Ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν ἀρμόζει εἰς Προφήτην » ἀντεῖπεν ὁ Σουλτάνος. « θαυματουργεῖς ; » « Ἐνίστε » μετὰ μετρομορφοσύνης ἀπήντησεν ὁ Μεσσίας. « Καλῶς » εἶπεν ὁ Σουλτάνος· « ὅποταν ὅλως γυμνὸς τεθεῖς εἰς τὸ ἄκρον τῶν βελῶν τῶν στρατιωτῶν μου μείνης ἀβλαβής, τότε ὅλοι μετ' ἐμοῦ θὰ σὲ λατρεύσωμεν ὡς Θεόν. » Ἐντρομος ὁ Σαβατιεῖ τότε ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ Σουλτάνου καὶ ὡμολόγησεν ὅτι τὸ θαῦμα αὐτὸ ἦτον ὑπὲρ τὰς δυνάμεις του. Διὰ τὴν ἀποφύγη δὲ τὴν ἀνασκολόπισιν (παλούκιμα), εἰς τὴν ὁποίαν κατεδικάστη, ἔγεινε Μουσοουλμάνος, ἀπακσθεὶς τὸν Ἰσλαμισμὸν. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου ἐκήρυττεν ὅτι ἡ Μωαμεθανικὴ θρησκεία πρέπει ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν θρησκείαν τοῦ Μεσσιῶ. Ἐν τούτοις οἱ τῶν ἀπωτάτων μερῶν Ἰουδαῖοι ἀκόμη πιστεύουσι τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ. Τοιοῦτοι δὲ εὐρίσκονται διασπαρμένοι καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ.

Φυσική Θεογνωσία.

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 266).

Ὁ ἀγαθὸς Πολύκαρπος στογγίζων τοὺς δακρυσμένους ὀφθαλμούς του, εἶπεν· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὅστις ἔδειξες τὴν ἀγάπην καὶ εὐσπλαγχνίαν Σου διὰ τὸ ἄκακον τοῦτο παιδίον. Σὺ ἐλέησες τὰ δάκρυα τῆς δυστυχησμένης ταύτης κόρης, ἡ ὅποια νύκτα καὶ ἡμέραν ἐζήτηε τὸ ἔλεός Σου. Σὺ πάλιν ἀποδίδεις εἰς τοὺς ἀγαθοὺς γονεῖς τὸ ἀγαπητὸν αὐτῶν τέκνον. Σὺ ὠδήγησες τὰ θήματά μου καὶ ἔκαμες νὰ ἐβγῆ εἰς καλὸν ἡ ὁδοπορία μου, καὶ τοιοιουτρόπως ἐκέρδισαν πολὺν κόπον. Ἄς ἦνε δοξασμένη εἰς τοὺς αἰῶνας ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ φιlanθρωπία Σου ! »

Μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησεν ὁ γέρον μετὸν Ἐρρίκον καὶ τὴν Μαργαρίταν εἰς τὴν καλύβην τοῦ χωρικοῦ, ἡ ὅποια ἦτο ἡμίσειαν σχεδὸν ὄραν μακρὰν ἀπὸ ἐκεῖ· ὁ δὲ μικρὸς υἱὸς τοῦ ποιμένου παρέδωκεν εἰς τὴν Μαργαρίταν τὸν σάκκον τοῦ Πολυκάρπου, αὐτὸς δὲ ἔμεινεν ἐκεῖ, διὰ νὰ φυλάττῃ τὸ ποίμνιον.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν καλύβην, ὁ Ἐρρίκος, ὁ ὁποῖος εἶδε τὸν χωρικὸν καὶ τὴν σύζυγόν του ὅτι ἔτρεξαν εἰς τὴν θύραν τῆς καλύβης καὶ μετὰ χαρὰν ἐδέχθησαν τοὺς ἐρχομένους, ἠρώτησε λέγων. «Αὐτοὶ εἶνε ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μου;» Ὅταν ἤκουσεν ὅτι δὲν εἶνε, ἐλυπήθη πολὺ. «Αὐτοὶ, εἶπε, φαίνονται τόσο κηλοὶ καὶ εὐσπλαγχνικοὶ ἄνθρωποι, ὅσον δὲν πιστεύω νὰ ἦνε οἱ γονεῖς μου· πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ μείνω μαζῆ των.» Ὁ Πολύκαρπος, ὁ Ἐρρίκος καὶ ἡ Μαργαρίτα ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἀνεπαύθησαν ὀλίγον ἀνεχώρησαν διὰ τὸ παλάτιον, συνοδευόμενοι καὶ ἀπὸ τὸν νέον ποιμένα, τὸν υἱὸν τοῦ ἀγαθοῦ χωρικοῦ· πρὸς τὸ ἑσπέρας μετέβησαν εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἐπέρασαν τὴν νύκτα εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον χωρίον. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἀνεχώρησαν πολλὰ πρῶτὴ μετὰ μίαν ἄμαξαν τοῦ χωρίου, τὴν ὅποιαν μετὰ μεγάλην ἐπιτηδεϊότητα ὠδηγοῦσεν ὁ ἀξιὸς ἐκεῖνος νεανίας, καὶ ἤλπιζον, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔμελλον νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν Ἐιχενφέλσιν.

Ἡ ὁδοπορία ἐφαίνετο πολὺ εὐχάριστος τὴν πρῶτην ἡμέραν· ὁ δὲ Ἐρρίκος ἐχαίρετο μεγάλως διὰ τὸ ταξείδιον, τὸ ὅποιον κατὰ πρῶτην φορὰν ἔκμανε μετὰ ἄμαξαν· ὅσα φρούρια καὶ χωρία ἀπαντοῦσαν

τοῦ ἐφάνητο ὅτι ἐπετοῦσαν ἀπὸ δεξιᾶ καὶ ἀπὸ ἀριστερᾶ· καὶ κάθε φοράν ὅπου ἔβλεπε φρούρια ἢ χωρίον ἠρώτα « μήπως εἶνε ἢ Ἐίχηνφέλση; »

Πρὸς τὸ ἐσπέρας τῆς δευτέρας ἡμέρας ἐφθασαν εἰς πυκνὸν τι δάσος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ δρόμος ἦτο πολὺ τραχὺς καὶ δύσβατος, ὥστε μὲ δυσκολίαν ἐμποροῦσαν νὰ προχωρήσουν· ἤρχιστε δὲ νὰ φυσᾷ ἄνεμος πολὺ δυνατὸς καὶ νὰ πίπτῃ βροχὴ ραγδαία· ἡ νύξ ἐφθασε, καὶ σκότος· ἐκάλυψεν αὐτούς. Ἰναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ μείνωσιν εἰς ἓν ξενοδοχεῖον, τὸ ὁποῖον εὗρίσκετο εἰς τὸ μέσον τοῦ δάσους, ἃν καὶ ἐγνωρίζον ὅτι δὲν ἦτο τόσον ἀσφαλεῖς ἐξ αἰτίας τῶν ληστῶν· ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἐμβῆκαν εἰς αὐτό, καὶ ἀφοῦ ἔφαγαν ὀλίγον ἐπλάγιστασαν νὰ ἀναπαυθῶν, ὥστε τὴν αὔριον νὰ ἀρχίσουν πάλιν τὴν ὁδοπορίαν των. Λοιπὸν οἱ μὲν ἄλλοι κατακουρασμένοι ἀπὸ τὴν ὁδοπορίαν ἐκοιμῶντο ἡτυχα· ὁ δὲ γέρον Πολύκαρπος, ὅστις εἶχε λάβει τὸν μικρὸν Ἐρρῖκον εἰς τὸ ἰδικὸν τευ δωμάτιον, ἔμεινεν ἄγρυπνος καὶ γονυπετῆς πλησίον εἰς μίαν τράπεζαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦναπτε κηρίον, καὶ προσηύχετο ἕως τὰ μεσάνυκτα.

Ἐξάρνα ἠκούσθησαν μεγάλαι ταραχαὶ ἔξω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἄγρια φωναὶ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι μὲ μεγάλην θίαν ἔκρουον τὴν θύραν καὶ τὰ παράθυρα. Ὅλοι ἐσηκώθησαν τρομακτιμένοι, καὶ ὁ γέρον Πολύκαρπος ἐβγήκεν ἀπὸ τὸ δωμάτιόν του. « Ἄχ, Θεέ μου! ἐφώνει πρὸς αὐτὸν ἡ Μαργαρίτα· φοβοῦμαι, ὅτι ἤλθαν οἱ λησταί, διὰ νὰ ἀρπάσουν πάλιν τὸν μικρὸν κόμητα. »

Ὁ Πολύκαρπος, ἄνθρωπος γενναῖος ἐκ φύσεως καὶ μὲ πολὺ θάρρος, εἶπε τότε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ξενοδοχείου. « Αἱ θύραι αὐταὶ δὲν δύνανται διόλου νὰ μᾶς προφυλάξωσι· μόνος ὁ Θεὸς εἶνε βοηθὸς δυνατός· εἰς τὴν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ἃς ἔχωμεν τὰς ἐλπίδας μας· ἃς ἴδωμεν λοιπὸν, μήπως ἠμπορέσωμεν νὰ συνηνοθηθῶμεν μὲ τοὺς ἀνθρώπους τούτους χωρὶς νὰ ἔλθωμεν εἰς χεῖρας. »

Ταῦτα εἶπε καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν. Τέσσαρες ἄνδρες καλὰ ὠπλισμένοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους καθεὶς ἐκράτει δαυλὸν πεύκης, ἐμβῆκαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, λέγοντες· « Ἐχομεν διαταγὴν νὰ πιάσωμεν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ ξενοδοχείου τούτου· ὁ ἀρχηγὸς ἡμῶν φθάνει μετ' ὀλίγον, ἔχων μαζὴν τοῦ πολλοῦ στρατιώτας· ὅλον τὸ ξενοδοχεῖον

πρέπει νά μείνη εἰς τὴν διάθεσίν μας.» Ὁ Πολύκαρπος ἠρώτησε, τίς εἶνε ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν; ἡ δὲ ἀπόκρισις των ἐπροξένησεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ μέγαν καὶ εὐχάριστον θυμασμόν. Ἦτο ὁ κόμης Φριδερίκος, ὁ πατήρ τοῦ Ἑρρίκου. « Ὁ κόμης, ἔλεγον οἱ στρατιῶται, δὲν ἠθέλησε μετὰ τὴν θεραπείαν τῆς πληγῆς του ν' ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ ἐξηκολούθει νὰ πολεμῇ, ἕως ὅτου συμφωνηθῆ ἔντιμος δι' αὐτὸν εἰρήνη. Τώρα πλέον ἀφοῦ εἰς ὄλον τὸ κράτος ἔγεινεν εἰρήνη, ὁ κόμης ἐπανερχεται εἰς τὰ ἴδια, φέρων μαζῇ του τοὺς στρατιώτας, οἱ ὅποιοι δὲν ἔπασαν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης.

Ἡ εἰδήσις τῆς εἰρήνης ἐχαροποίησεν ὄλους ὅτοι ἦσαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ μὲ προθυμίαν ἐφρόντιζον πῶς νὰ περιποιηθῶσι τοὺς γενναίους ἐκείνους ἄνδρας· διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὶ ἐφέροντο πρὸς ὄλους ὡς φίλοι καὶ ἀδελφοὶ καὶ ἐζήτουν συγχώρησιν διὰ τὸν βάρβαρον τρόπον μὲ τὸν ὅποιον ἐφέρθησαν κατ' ἀρχάς, λέγοντες ὅτι ἡ ραγδαία βροχὴ καὶ ἡ ἀνεμοζάλη τοὺς ἔκχευε νὰ φερθοῦν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον· διηγοῦντο δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι πολλὴν ὥραν ἐπλανῶντο μέσα εἰς τὸ σκοτεινὸν ὄατος, χωρὶς νὰ εἰμποροῦν νὰ εὔρουν τὸ ξενοδοχεῖον· ἀλλὰ τὸ κηρίον τοῦ ἐρημίτου ἐχρησίμευσεν ὡς ὁδηγὸς καὶ ἐβόηθησεν αὐτοὺς νὰ εὔρωσι τὸν δρόμον.

Ὁ ἀγαθὸς Πολύκαρπος ἐχάρη μεγάλως, ἀφοῦ ἤκουσεν ὅτι τὸ κηρίον τὸ ὅποιον ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ προσευχηθῆ, ὠδήγησε καὶ τὸν κόμητα πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ ἐξ ὅλης καρδίας ἐδόξασε τὸν Θεὸν διὰ τὴν οἰκονομίαν ταύτην.

Ἐν τῷ μεταξύ ἔφθασε καὶ ὁ κόμης, ἀνὴρ ὑψηλὸς καὶ μεγαλοπρεπῆς μὲ πρόσωπον εὐγενὲς καὶ ἥθος χαρωπὸν καὶ ἡμερον. Ἄμα ἐμβῆκε, παρέλαθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του τὸν σεβάσμιον γέροντα καὶ διέταξε νὰ φέρωσιν ὀλίγον ἀπὸ τὸν ἰδικὸν του οἶνον· ἀφοῦ δὲ ἐπρόσφερον εἰς τὸν ἐρημίτην τὸ πρῶτον ποτήριον, ἔλαβεν αὐτὸς τὸ δεῦτερον· καὶ προπίνων εἰς ὑγείαν αὐτοῦ ἐζήτησε κατὰ τὸ παλαιὸν γερμανικὸν σύστημα νὰ συγχρούσῃσι τὰ ποτήρια.

« Ἐξ ὅλης καρδίας κατασπάζομαι σε, σεβασμιώτατε πάτερ, εἶπεν ὁ κόμης· ὕπερον ἀπὸ τοιαύτην ἐκστρατεῖαν καὶ εἰς καιρὸν τοιαύτης ἀνεμοζάλης τὸ νὰ εὔρισκεται τις ὑποκάτω εἰς στέγην καὶ νὰ εὔρισκε-

ται εἰς θερμὸν δωμάτιον εἶνε μὰ τὴν ἀλήθειαν πρᾶγμα πολὺ εὐχάριστον· ἀλλὰ πολὺ περισσότερον εὐχάριστον καὶ χαροποὸν εἶνα δι' ἐμὲ ἢ ἡ δική σου ἀνέλπιστος παρουσία, τοῦ εὐθεοῦς καὶ πιστοῦ φίλου μου, πρὸς τὸν ὁποῖον μὲ θάρρος ἀνοίγω τὴν καρδίαν μου καὶ ἐκφράζω τοὺς πόνους, οἵτινες τὴν καταθλίβουν. Ὅλοι οἱ στρατιῶται μου εἶνε, καθὼς βλέπεις, εὐθυμοὶ καὶ εὐτυχεῖς, ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ ἴδια μετὰ πολυχρόνιον καὶ αἱματηρὸν πόλεμον· ἐγὼ ὁμως, ὁ ἀρχηγός των, εἶμαι ὁ μόνος μεταξὺ αὐτῶν περίλυπος. Εἶμαι ἀνήσυχος διὰ τὴν οἰκογένειάν μου. Ὅσον διὰ τὴν σύζυγόν μου γνωρίζω ὅτι ὑγιαίνει· ἀλλὰ διὰ τὸν μονογενῆ υἱόν μου, δὲν ἔλαβα καμμίαν πληροφορίαν παρὰ τῆς γυναικὸς μου, ἢ ὁποῖα εἰς τὴν τελευτοῖαν τῆς ἐπιστολῆν μοι ἔγραφεν, ὅτι κινδυνεύω νὰ μὴ ἴδω πλέον τὸν υἱόν μου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Σὺ, πάτερ, ἔχεις μὲ πολλοὺς εὐγενεῖς σχέσεις, τὴν δὲ ἔρχεται ἴσως ἀπὸ μακρᾶν· εἶπέ μου λοιπόν, γνωρίζεις πῶς εὐρίσκονται τὰ πράγματα εἰς τὴν Ἐιχενφέλτην; ἐὰν ἔχῃς καμμίαν εὐχάριστον εἶδησιν νὰ μοι δώτῃς, πολὺ θὰ μὲ εὐεργετήσῃς.»

Ὁ Πολύκαρπος ἀπεκρίθη χαρούμενος πρὸς τὸν κόμητα. — «Βέβαια ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω πολὺ χαροποιὰ πράγματα. Ὁ υἱός σου ζῆ καὶ ὑγιαίνει· εἶνε δὲ τὸ ἀγαπητότερον ἀπὸ ὅσα παιδιὰ ἐγνώρισα εἰς ἄλλην μου τὴν ζωήν.» — «Καὶ γνωρίζεις τὸν υἱόν μου;» ἀνέκραξεν ὁ κόμης μὲ πολλὴν ταραχήν. «ὦ! κάλλιστα τὸν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ ἐρημίτης, καὶ δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ἀκόμη ὅπου τὸν εἶδον.»

Τότε διηγήθη ὁ γέρων πρὸς τὸν ἐκπεληγμένον πατέρα ὅσα ἐγνώριζε περὶ τοῦ παιδίου, καὶ διὰ νὰ πιστεῦται καλλίτερον τῷ ἔδειξε τὴν ὥραϊαν εἰκόνα τῆς κομησσης. ὦ! ναί· αὕτη εἶνε, εἶπεν ὁ κόμης, ἀπαράλλακτος μὲ τὸ πρωτότυπον· ἀμφιβάλλω ὁμως, ἐὰν ἀκόμη καὶ τὴν ἡ σύζυγός μου εἶνε τόσον ζωηρὰ καὶ χαριτωμένη, ὅσον φαίνεται εἰς τὴν εἰκόνα. Ἡ δυστυχῆς γυνή! πολλὰ, πολλὰ δεῖν νὰ ὑπέφερον εἰς τὴν ἀπουσίαν μου! Ἀλλὰ τὸ παιδίον, πάτερ, ποῦ εὐρίσκεται τὴν ὥρην; — «Εἰς ταύτην τὴν οἰκίαν» ἀπεκρίθη ὁ ἐρημίτης. — «Εἰς ταύτην τὴν οἰκίαν!» ἀνέκραξεν ὁ κόμης καὶ ἀνεπήδησε μὲ τόσῃν ὀρμῇν, ὥστε ἀνεποδογύρισε τὸ κάθισμα. «ὦ! διὰ τί δὲν μοι ἔδωκες αὐτὴν τὴν εἶδησιν, πάτερ, εὐθύς ἀπὸ τὴν ἀρχῆν; ὁδήγησόν μου ἀμέσως, παρακαλῶ, πρὸς αὐτό.»

Ὁ Πολύκρπος ἔλαβε τὸ κηρίον ἀπὸ τὴν τράπεζαν, καὶ ὁ κόμης ἠκολούθει αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκειτο τὸ παιδίον. Ὁ Ἑρρῖκος ἐκοιμάτο ἐπὶ τῆς κλίνης του ἤτυχος καὶ ἰλαρός, καὶ ἐφαίνετο ὠραῖος, ὡς ἄγγελος. Ὁ δὲ κόμης δακρυμέ- νος ἀπὸ χαρὰν ἀνέκραξεν « ὦ Θεέ μου! ὅταν ἀνεχώρησα εἰς τὸν πόλεμον, ἀφῆκα αὐτὸ νήπιον κλαυθμηρίζον, καὶ τότε τὸ βλέπω χαριέστατον παῖδα! ὦ καλὴ καὶ φιλάτη μου σύζυγε, τότε μόνον ἐννωῶ τὴν ἐπιστολὴν σου· καὶ σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν φρόνιμον φρον- τίδα τὴν ὁποίαν ἔλαβες, νὰ μὲ προφυλάξῃς ἀπὸ θλίβην τότεν βα- ρεῖαν! Ἑρρῖκε μου, ἀγαπητέ μου Ἑρρῖκε! ἐφώνησεν ἔπειτα πιά- σας αὐτὸ ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ καταφιλῶν αὐτὸ τρυφερώτατα· ἐξύπνη- σον, τέκνον μου· ὁ πατήρ σου εἶνε ἐδῶ. » Ὁ μικρὸς Ἑρρῖκος ἔστρε- ψε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐκύτταξε τὸν πατέρα του· ἀλλὰ κυριευμένος ἀπὸ τὸν ὕπνον δὲν εἶδονατο νὰ διακρίνῃ ὅ,τι ἐβλεπεν ἐμπρὸς του. Ἄ- φοῦ δὲ μετ' ὀλίγον ἐξύπνησεν ἐντελῶς τὸ παιδίον καὶ ἔμαθεν ὅτι ὁ μεγαλοπρεπὴς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὅστις μὲ τότεν ἀγάπην τὸ κατεφί- λει, ἦτο ὁ πατήρ του, ἠγκαλίασεν αὐτὸν καὶ ἤρχισε νὰ τὸν καταφιλή, καὶ τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα ἔρρεον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του ἔβρεχον τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς του. « Σὲ δοξάζω, Θεέ μου, ἔλεγεν ὁ ἄσκακος Ἑρρῖκος, ὅπου ἤκουσες τὴν παρακάλειν μου καὶ μᾶς ἀντάμωτες πάλιν μὲ τὸν ἀκριδὸν μου πατέρα· ἐγὼ πατέρα σὲ ἀγαπῶ, σὲ ἀγα- πῶ πολὺ καὶ παρακαλοῦσα τὸν Θεὸν κάθε ἡμέρα καὶ διὰ σὲ καὶ διὰ τὴν μητέρα μου. » — « ὦ τέκνον μου, εἶπε τότε ὁ κόμης διακοπτό- μενος ἀπὸ τὰ δάκρυα, τῷ ὄντι χρεωστούμεν νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν διὰ τὴν ἄπειρον αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀγάπην τὴν ὁποίαν ἔδειξε πρὸς ἡμᾶς· ἡ στιγμή αὕτη πρέπει νὰ μὲνῃ ἀνε- ξάλειπτος εἰς τὴν μνήμην μας. » Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν σεβάσμιον γέ- ροντα εἶπεν « ὦ ἀγαθὲ πάτερ, μεγάλην σοὶ χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην καὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ ὅσα ἔχω δὲν εἶνε ἀρκετὴ ἀνταμοιβὴ διὰ τὴν σω- τηρίαν καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ παιδίου μου. »

« Ἀλλὰ οἱ λησταί, ἀνέκραξε μὲ ἀγανάκτητιν μεγίστην, πρέπει νὰ πληρώσωσι πολὺ ἀκριδὰ τὸ κακούργημά των τοῦτο. » Τὴν ἰδίαν λοιπὸν ἐκείνην νύκτα διέταξε τοὺς γενναιοτάτους ἀπὸ τοὺς στρατι- ῶτας του νὰ ὑπάγωσιν ἀμέσως καὶ νὰ συλλάβωσι τοὺς ληστὰς μὲσα

εἰς τὸ σπήλαιόν των, καὶ δεσμίους νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς εἰς 'Εἰ-
 χενφέλσην' ἀκολούθως ἤρχιστε νὰ συνομιλῆ μετὸν 'Ερρίκον καὶ
 ἤθελον ἴσως ἐξημερωθῆ ἂν ὁ ἀγαθὸς ἐρημίτης δὲν ἐνθύμιζεν εἰς
 αὐτοὺς ὅτι εἶχον ἀνάγκην νὰ κοιμηθῶσι διὰ νὰ ἐπικυκλάσωσιν αὐ-
 ριον τὸν δρόμον των εὐθυμοὶ καὶ ζωηροί.

(ἀκολουθεῖ).

Ὁ τυφλὸς ἐργάτης.

Εἰς Ἀρμάγην (Armagh) πόλιν τῆς Ἰρλανδίας ἔζη τυφλὸς τις
 ὀνόματι Γουλιέλμος Κένετ, ὅστις ἐπέτυρε τὸν θαυμασμόν ἀπάν-
 των διὰ τὴν ἐπιδεξιότητά του. Κατεσκεύαζε πικτὸς εἶδους ἐργαλεῖα,
 ὡς οὐλόγια, ἔπιπλα, χειροτεχνήματα καὶ πρὸ πάντων ἐξαιρέτους ἄ-
 σκούς. Ἐθαύμαζον δὲ πῶς ἄνθρωπος ἐστερημένος τῶν ὀφθαλμῶν
 του, ἠδύνατο νὰ κατασκευάζῃ ἔργα τοσούτον πολυπλοκα καὶ εὐχα-
 ριστοῦντο ὅσῳκις ἤκουον αὐτὸν νὰ διηγῆται τὰ ὅσα ὑπέφερεν. Ἰδοὺ
 πῶς ἀκροατῆς τις διηγεῖται τὸν βίον αὐτοῦ.

« Χρεωστῶ τὴν ὑπαρξίν μου εἰς πτωχόν τινα ἐργάτην, ὅστις
 ἔζη ἐν τινι χωρίῳ ὀλίγον ἀπέχοντι τῆς Ἀρμάγης. Ὅτε ἐγεννή-
 θην, οἱ ὀφθαλμοί μου ἦσαν ἀνοικτοί· ἀλλ' ἀπώλεσα τὸ φῶς ἐν ἡ-
 λικίᾳ πέντε ἐτῶν. Ἦ μικρὰ αὕτη ἡλικία ἔκαμην ὥστε νὰ μὴ ἐν-
 νοήσω τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας ταύτης. ἂν καὶ ἠσθάνθην αὐτὴν
 ὡς ἐκ τῆς ἀηδίας, ἐν ἧ αἰφνηδίᾳ εὐρέθην. Ζήσας μέχρι τῆς ἐπο-
 χῆς ἐκείνης μεταξὺ ἀντικειμένων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐνδιεφερόμην,
 εὐρέθην πάραυτα μόνος καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀπεράντου σκότους. Ἐν
 τούτοις ὁ κόσμος ὅλος, ὅστις εἶχε καταστήσει δι' ἐμὲ ἐρημος, ἤσχιζε
 νὰ πληθύνηται· καὶ, ἐνῶ κατ' ἀρχὰς εἶχα λάθει γινῶσιν τῶν
 πραγμάτων διὰ τῆς ὀράσεως, ἤρχισα ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ γνω-
 ρίζω αὐτὰ διὰ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς ἀκοῆς. Ἐσυνήθισα νὰ κρίνω τὴν
 ἀπόστασιν διὰ τοῦ ἤχου καὶ νὰ μαντεύω τὴν φύσιν τῶν ἀντικειμέ-
 νων διὰ τῆς ἀφῆς, πλὴν αἱ ἀσκήσεις αὗται ἦσαν δι' ἐμὲ μᾶλλον
 ἀνάγκη παρὰ διασκεδάσις. Βεβαίως θὰ διήλθετε νύκτα τινὰ ἐν αὐ-
 πνίᾳ καὶ γνωρίζετε πόσον ὁ χρόνος φαίνεται τότε διεξοδικὸς καὶ πό-
 σην ἀηδίαν αἰσθάνεται τις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκότους—φαντασθῆτε
 λοιπὸν μίαν τοιαύτην νύκτα, πλὴν χωρὶς τέλος : . . Εἶνε ἀληθές

ὅτι εἶχα μερικά ἀθύρματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠδυνάμην ὀλίγον νὰ διασκεδάσω, πλὴν ἡ διασκεδάσις αὕτη ἦτον ἄνευ σκοποῦ καὶ μετ' ὀλίγον ἐκυριευόμην ὑπὸ ἀηθίας· ἀφ' ἑτέρου ἤκουα πέραξ ἐμοῦ νὰ οἰκτείρουν τὴν τύχην μου καὶ νὰ ἐλεεινολογοῦν τοὺς γονεῖς μου διὰ τὸ φορτίον, ὅπερ ὁ Θεὸς τοῖς ἐπέβαλεν. Ὁ οἰκτιος οὗτος μὲ παρῶργιζε καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ συνηθίσω εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ ἦμαι αἰωνίως αἰτία λύπης καὶ στενοχωρίας διὰ τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς μου. Ἡ σκέψις αὕτη σοβαρῶς μ' ἐπησχόλει καὶ ἀπεφάσισα νὰ κάμω τὸ κατὰ δύναμιν ὅπως ὠφελθῶ ἐκ τῶν ἄλλων αἰσθήσεών μου. Ἐρχισα ἐπομένως νὰ ἐρευνῶ τὰ ἀθύρματα, τὰ ὁποῖα μοὶ εἶχαν δώσει καὶ ἀφοῦ τὰ ἀπετύνησα τεμάχιον πρὸς τεμάχιον, ἐγνώρισα ἀρκετὰ τὸν μηχανισμόν ὅπως κατασκευάσω ὅμοια. Τοιαυτὴ ὑπῆρξεν ἡ πρώτη μου βιομηχανία. Ἡ ἐργασία αὕτη μ' ἐδίδαξεν ὅτι ἡ θέλησις, βεβιασμένη ὑπὸ τοῦ καθήκοντος, δύναται τὸ πᾶν νὰ κατορθώτῃ· ἠθέλησα ὅθεν νὰ ἀσπασθῶ ἐπάγγελμά τι, τὸ ὁποῖον νὰ μὲ καταστήσῃ ἀνεξάρτητον, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐσπούδασα τὴν μουσικὴν. Οἱ γονεῖς μου, βλέποντες τὸν ζῆλόν μου καὶ τὰς προόδους μου, μ' ἐπεμφαν εἰς Ἀρμάγην διὰ νὰ μάθω τὸ βιολίον. Ἐν τούτοις δὲν περιωρίσθην μόνον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μουσικῆς· ἐγίνωσκα ὅτι εἰς τὸν κόσμον ἔχει τις ἀνάγκην πολλῶν πραγμάτων.

Ἐφελθθεὶς λοιπὸν ὑπὸ τινος περιστάσεως, ἦτις μ' ἔκαμε νὰ διαμείνω πλησίον ἐνὸς ἐπιπλοποιοῦ, ἔμαθα κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἀναπαύσεώς μου νὰ κατασκευάζω διάφορα ἐπιπλα. Ἐπανελθὼν δὲ μετὰ τινά καιρὸν εἰς τὸ χωρίον μου, ἐκέρδιζα διὰ τῆς νέας ταύτης βιομηχανίας περισσότερα χρήματα παρ' ὅσα μοὶ ἐχρειάζοντο διὰ νὰ ζήσω. Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο οἱ γονεῖς μου εἶχαν καταντήσει γέροντες καὶ μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ ἐργασθῶσιν, ἦλθαν πρὸς ἐμὲ ζητοῦντες βοήθειαν. Ἡ ἡμέρα αὕτη ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ἡ ὠραιότερα τῆς ζωῆς μου. Ἐγὼ τυφλὸς καὶ ἀνίκανος, ὅστις θὰ ἦμην θάρρος εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, κατώρθωσα διὰ τῆς ἐπιμονῆς νὰ γίνω τὸ ὑποστήριγμα αὐτῆς! Τοῦτο μοὶ ἐπέδειξε πόσῃ δυνάμειν καὶ θάρρῳ λαμβάνει τις ἐκτελῶν τὰ καθήκοντά του. Ἐντούτοις δὲν ἐμετρίασα οὔτε τὰς προσπάθειάς μου, οὔτε τοὺς ἀγῶνας μου. Ἡ γόρατα μερικὸς ἄσκησις, οἵτινες ἦσαν ἄχρηστοι μὲ τὸν σκοπὸν νὰ

τούς τελειοποιήσω. Μετά πολλοὺς ἀγῶνας ἠδυνήθην νὰ ἀνακαλύψω τὸν μηχανισμόν καὶ ἐπὶ τέλους κατεσκεύασα ἓνα τῆς ἐφευρέσεώς μου, ὅστις ἐπέτυχεν ἐντελέστατα.

Ἐπῆρχεν εἰς τὸ χωρίον ἐνθα διέμενα, ὠρολογιοποιός τις, ὅστις ἠγάπα πολὺ τὴν μουσικὴν καὶ ἐπεθύμει νὰ τὴν μάθῃ. Μοὶ ἐπρότεινε λοιπὸν νὰ τῷ δώσω μαθήματα ἀσκοῦ ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μοὶ διδάξῃ τὴν τέχνην του. Ἀφοῦ ἔμαθα καὶ τὴν νέαν ταύτην τέχνην, ἤμην εἰς κατάστασιν διὰ τῶν ποικίλων γνώσεών μου νὰ ὑποστηρίξω τοὺς γονεῖς μου, ὅτε δυστυχῶς ἀπώλεσα τὸν πατέρα μου καὶ μετ' οὐ πολὺ τὴν μητέρα μου. Μὴ ἐπιθυμῶν νὰ διαμένω πλέον εἰς τὸ χωρίον μου, τὸ ὅποτον μοὶ ὑπενθύμιζε τὴν ὀδυνηρὰν ταύτην ἀπώλειαν, ἀποκατεστάθην εἰς Ἀρμάγην, ὅπου νυμφευθεὶς ζῶ πρὸ πολλοῦ εὐτυχῆς καὶ ἐν ἀνέσει. Τὸ μόνον πρᾶγμα ὅπερ ζητῶ παρὰ τοῦ Θεοῦ εἶνε νὰ μοὶ χορηγῇ ὑγείαν, διότι ὡς πρὸς τὸν πλοῦτον μοὶ ἔδωσεν ἀνεξάντλητον θησαυρόν, χορηγῶν εἰς ἐμὲ ὑπομονὴν καὶ τὸν ἔρωτα τῆς ἐργασίας.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

ὑπὸ Α. Κ.

Ἡλικία τῶν ζώων.

Ἡ ἄρκτος σπανίως ζῆ ὑπὲρ τὰ 20 ἔτη· ὁ κύων καὶ ὁ λύκος ἐπίσης 20· ἡ ἀλώπηξ 10 μέχρι 14. Οἱ λέοντες εἶνε μακρόβιοι, φθάνοντες σπανίως ἕως εἰς τὰ 70 ἔτη. Οἱ λαγωοὶ ζῶσιν 8 ἔτη. Εἶνε ἀποδεδειγμένον ὅτι ἐλέφαντες ἔζησαν ὑπὲρ τὰ 400 ἔτη. Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐνίκησε τὸν Πόρον, καθιέρωσεν εἰς τὸν ἥλιον ἐλέφαντα γενναίως πολεμήσαντα ὑπὲρ τοῦ βασιλέως τούτου· ἐκάλεσεν αὐτὸν Αἶαντα καὶ τὸν ἀπέλυσε, προσαρτήσας ἐπιγραφήν εἰς τὸν λαίμῳ αὐτοῦ. Τὸ ζῶον τοῦτο εὗρέθη μετὰ 350 ἔτη.

Οἱ γοῖροι φθάνουσι μέχρι τοῦ 20 ἔτους· ὁ ρινόκερος μέχρι τοῦ 25. Εἰς ἵππος ἔζησεν 62 ἔτη, ἀλλ' ἡ μέση ἡλικία τοῦ ἵππου εἶνε 25—30 ἐτῶν. Οἱ βόες ζῶσιν 25 ἔτη.

Οἱ ζωολόγοι ὑποθέτουσιν ὅτι αἱ φάλαιναὶ ζῶσι 1000 ἔτη· οἱ δελφῖνες καὶ οἱ ξιφίαι φθάνουσι μέχρι 30 ἐτῶν. Εἰς αἰετὸς ἀπέθανεν ἐν Βιέννῃ ὑπερεκατοντούτης. Κύριός τις ἔχει τὸν σκελετὸν αἰετοῦ ζήσαντος 307 ἔτη. Οἱ πελεκᾶνες ζῶσι μέχρις 100 ἐτῶν.

Ἄστειον ἀνέκδοτον.

Φριδερίκος ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας, διαβαλίων ἡμέραν τινὰ διὰ τοῦ Βραδεμβούργου, παρετήρησεν ὥραϊαν νεάνιδα ἕξ ποδῶν περίπου τὸ ἀνάστημα. Διέταξε νὰ ὀδηγηθῇ αὐτὴ ἐνώπιόν του καί, μαθὼν παρ' αὐτῆς ὅτι ἦτο θυγάτηρ πτωχοῦ τινος σκυτοτόμου, παρευθὺς ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Συνταγματάρχην τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν ἐπιλέκτων σωματοφυλάκων εἰς Βερολίνον, διατάσσων αὐτὸν νὰ ὑπανδρεύσῃ ἀμέσως τὴν φέρουσαν τὴν ἐπιστολὴν μὲ τὸν ὑψηλότερον ἄνδρα τοῦ τάγματός του.

Ἡ νεανὶς διετάχθη νὰ φέρῃ τὴν ἐπιστολὴν εἰς Βερολίνον, ἀλλὰ δὲν ἐπληροφορήθη περὶ τοῦ ἐμπεριεχομένου· μὴ γνωρίζουσα δὲ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ μὴ ἔχουσα διάθεσιν διὰ τοιαύτην μικρὰν ὑπηρεσίαν νὰ ταξειδεύσῃ εἰς Βερολίνον, ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν εἰς γραῖαν τινὰ γυναῖκα, ἣτις ἤθελε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, αὐστηρῶς παραγγέλλουσα νὰ μὴ τὴν ἐγχειρίσῃ εἰς οὐδένα εἰμῆεις εἰκῆνον, εἰς τὸν ὅποιον διευθύνετο. Ἡ γραῖα ἀκριβῶς ἐξεπλήρωσε τὴν παραγγελίαν ταύτην. Ὁ συνταγματάρχης ἐξεπλάγη πολὺ, ἀναγινώσκων τὸ ἐμπεριεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς καὶ θεωρῶν τὴν κομίστριαν, ἀλλὰ αἱ διαταγαί, τὰς ὁποίας ἐμπεριεῖχεν, ἦσαν θετικώταται, ἐπειδὴ ἦτο ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου βασιλέως καὶ ἐσφραγισμένη ὑπὸ τῆς σφραγίδος αὐτοῦ· ὅθεν ὁ συνταγματάρχης διέταξεν ἀμέσως τὴν ἐκτέλεσίν των.

Ἡ ὑπόθεσις ἔμεινε μυστήριον μέχρι τῆς ἐπιτροφῆς τοῦ βασιλέως, ὅστις ἐπεθύμησε νὰ ἴδῃ τὸ νεωστὶ συζευχθέν ἀνδρόγυνον. Ἀλλὰ ἐξεπλάγη πολὺ ἰδὼν τὴν γραῖαν νύμφην καὶ ἠρώτησεν αὐτὴν πῶς ἐτόλμησε νὰ πράξῃ τοιοῦτον ἀπατηλὸν ἔργον. Ἡ πτωχὴ νεόνυμφος ἀπέκρίθη ὅτι δὲν εἶχε πράξει κανέν ἀπατηλὸν ἔργον, διαβεβαιούουσα τὸν βασιλέα ὅτι ὁ σύζυγός της δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ οὐδὲν παράπονον κατ' αὐτῆς καὶ εὐχαριστοῦσα ταῦτοχρόνως τὸν Φριδερίκον, διότι τῆς ἐπρομήθευσε τοσοῦτον καλὸν σύζυγον.

Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.

Ἐκ τῆς βιογραφίας τοῦ Φριδερίκου.

Ἀξιοσημείωτος ἀναγραμματισμός.

Ἡ τοῦ Πιλάτου ἐρώτησις πρὸς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν. — « Τί ἐστὶν ἀλήθεια ; » ἐν τῇ λατινικῇ γράφεται οὕτω, « Quid est veritas ? » καὶ οὕτω ἐκπεφρασμένη εὐρίσκεται εἰς τὴν Βουλγάταν. Ταῦτα τὰ γράμματα μετατιθέμενα ἀποτελοῦσι τὴν ἀπόκρισιν, « Est Vir qui adest. » ἦτοι : ἔστιν ὁ ἐνώπιον σου ἄνθρωπος , ,

Ἡ καταλαλιά.

Ἡ καταλαλιά, λέγει ὁ λόρδος Βάκων, εἶναι εἷς τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους τὰ ἔξοχα ὑποκείμενα πληρόνουσιν εἰς τὸ δημόσιον. Οἱ κάλλιστοι ἄνθρωποι εἰσὶν οἱ τὰ μάλιστα ἠδικημένοι δι' αὐτῆς.

Μῦθος κατὰ Λαφονταῖνον.

Δύο Σκύλοι καὶ νεκρὸς ὄνος.

Διαβαίνοντες δυὸ σκύλοι συντροφία μᾶ ἡμέρα,
Εἶδαν ἐπὶ τῶν κυμάτων πλῆοντα ὄνον νεκρόν.
— Φίλε μου, ἡ ὕρασίς σου ἐπειδὴ 'νε ὄξυτέρα
Τῆς ἐμῆς, λέγει ὁ ἕνας, εἰς τὰ βάθη τῶν νερῶν
'Εκεῖ πέραν ρίψ' ἐν θλέμμα' φαίνεται νὰ πλῆη κάτι,
'Ὅσον δύναμαι νὰ κρίνω μὲ τὸ ἀσθενές μου μάτι.

Εἶνε θόδιον ἢ μήπως

Εἶνε τις πνιγμένος ἵππος ;

— Τί μᾶς μέλει τὸ τί εἶνε ; ἀποκρίνεται ὁ ἄλλος.
Δι' ἡμᾶς εἶνε βεβαίως ἕνας θησαυρὸς μεγάλος.
'Ἀλλὰ πῶς θὰ δυνηθῶμεν ν' ἀποκτήσωμεν αὐτόν ;
'Ἐδῶ κεῖτ' ἡ δυσκολία.

Καὶ τοῦ ρεύματος, ὡς θλέπεις, ἡ διάβασις πλατεῖα,
Καὶ τὸν ἀνεμὸν ἀντίπνουν ἔχομεν καὶ δυνατόν.
'Ἀλλ' ἰδοῦ, τὸ ὕδωρ τοῦτο εἰς ροφήσωμεν συνάμα,
Καὶ πιστεύω ἐν τῷ ἅμα

Φάρυγξ μας ὁ διψαλέος, ὡς ὁ μέγας Μακεδών,
Τὴν δυσχέρειαν θὰ λύσῃ καὶ τὸν γόρδιον δεσμόν.

Πάραυτα τὸ σῶμα τοῦτο ἔς τὰ ξηρὰ θά διαμείνη,
Καὶ ἐφόδιον μιᾶς ὄλης ἐβδομάδος θά μᾶς γείνη. —
Καὶ οἱ σκύλοι μας ἀμέσως ἄρχονται τῆς ἐργασίας·
Πίνουν, πίνουν οἱ μωροὶ μας, πλὴν συμπτώματα δυσπνοίας
Τοῖς ἐπέρχονται ἐξαίφνης, καὶ κατόπιν ἀλγεινῶς
Θάνατος καταλαμβάνει καὶ τοὺς δύο των κοινῶς.

Τί δηλοῖ ὁ μῦθος οὗτος ; ἓνα πλάσμα ἐκλεκτόν,
Ἐνα τῶν πολλῶν θνητῶν,
Ἀντικείμενόν τι ὅταν τὴν ψυχὴν του γαργαλίση,
Τί ἀδύνατον ; θά εἶπῃ, δὲν θέλει νὰ ἐννοήσῃ.
Πόσα σχέδια δὲν κάμνει, πόσους κόπους, πόσους δρόμους,
Ἐπιμένων ν' ἀποκτήσῃ δόξαν καὶ πλουσίους δόμους ;
ᾠ! τὰς κτήσεις μου ἀνίσως ἠδυνάμην νὰ αὐξήσω,
Καὶ νὰ τὰς τετραγωνίσω !
Τὰ κιβώτιά μου ὅλα ἂν ἐγέμιζα λιρῶν
Καὶ ταλλήρων ἀργυρῶν !
Τῆς Σανσκριτικῆς ἂν ἤμην καὶ γλωσσῶν ἄλλων εἰδήμων !
Ἄν διέπρεπον προτέτι ὡς τις ἄκρος ἐπιστήμων !
Ἴδου πέλαγος εὐχῶν·
Ἴδου ποία ἀπληστία κυριεύει τὸν θνητόν !
ᾠσα σχέδια ἐν μόνον πνεῦμα προτεπινοήσῃ,
ᾠσα πράγματα εἰς μόνος ἤθελεν ἐπιθυμήσει,
Εἰς ἀποπεράτωσίν των δὲν θά ἤρκει τετραπλῆ
Μαθουσάλειος ζωή.

Λύσις τοῦ 5^{ου} αἰνίγματος.

Καπνίζει τὸ ἀτμόπλοιον, ὅποταν ταξειδεύῃ·
Καπνίζει κ' ἡ ἐστία μας, ὅποταν μαγειρεύῃ.
Ἄλλὰ τερπνότερος Κ α π ν ὀ ς εἶνε ὁ τῆς θυσίας·
Προσφερομένης ὑπ' ἀγνῆς καὶ καθαρᾶς καρδίας.

μία τῶν συνδρομητῶν σας
ΣΟΦΙΑ θυγάτηρ ΛΑΜΠΙΣΗ.

Φιλανθρωπικά καθιδρύματα.

(Συνέχει, ἴδε σελ. 287).

Περὶ ὀρφανοτροφείων, βρεφοκομείων, ἀσύλων, σωφρονιστηρίων, ἀποταμειωτηρίων κτλ.

Πάντα τὰ πολιτισμένα ἔθνη ἀνέκαθεν ἐθεώρησον καθήκον ἱερὸν τὴν σύττασιν ὀρφανοτροφείων καὶ βρεφοκομείων. Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι υἰοθέτουσι τὰ τέκνα τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων καὶ ἔτρεφον αὐτὰ εἰς τὸ Πρυτανεῖον δι' ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὑπὸ δὲ τὴν χριστιανικὴν ἐπιρροὴν τὰ ὀρφανοτροφεῖα ἔλαβον τακτικὴν ὑπαρξίν καὶ ὅλαι αἱ πόλεις τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἐφιλοτιμήθησαν ὅπως ἀνεγείρουσι τὰ λαμπρότερα κτίρια διὰ τὰ ὀρφανὰ καὶ τὰ ἔκθετα τέκνα. Μόνον αἱ πόλεις τῆς ἀνατολῆς δὲν ἐμιμήθησαν τὸ θεάρεστον τοῦτο παράδειγμα καὶ ἐξαιρέσει τῶν ὀρφανοτροφείων Κερκύρας καὶ Ἀθηνῶν ἐν Ἑλλάδι, οὐδεμίαν πόλιν τῆς Τουρκίας κατέχει κατάστημα τοῦ εἶδους τούτου δυνάμενον νὰ συγκριθῆ μετὰ τῆς Εὐρώπης. Τὸ ὀρφανοτροφεῖον Ἀθηνῶν ἐσυστήθη κατὰ τὸ 1854, τὴν δ' ἀξίεπαινον ἰδέαν τῆς συστάσεως αὐτοῦ συνέλαβεν ἡ ἀοιδίμος Κυρία Μαρία Ὑψηλάτου. Χάρις εἰς τὴν προσκίαν τῆς πρώην βασιλίσσης Ἀμαλίας τὸ ἀγαθοεργὸν τοῦτο καθιδρύμα ἀπέκτησεν ἐν βραχεῖ χρόνῳ ἐκ διαφόρων συνδρομῶν ἰκανὴν περιουσίαν. Τετρακόσαι χιλιάδες δραχμῶν ἔδαπανήθησαν πρὸς ἀνέγερσιν αὐτοῦ· συντηρεῖται δὲ ἐκ τῶν τόκων τῶν ὑπολοίπων κεφαλαίων καὶ δι' ἐκτάκτων συνδρομῶν διαφόρων ὁμογενῶν. Πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ δαπανῶνται κατ' ἔτος 40,000 δραχμῶν· διατρέφονται δὲ ἐντὸς τοῦ καταστήματος τούτου 80—90 κοράσια ὀρφανὰ πατρὸς τε καὶ μητρός. Διοικεῖται ὑπὸ τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν. Ἡ δὲ ἱατρικὴ ὑπηρεσία αὐτοῦ ἀνετέθη εἰς τὸν Ἰατρὸν Κ. Α. Ζήνην.

Κατὰ τὸ 1856 ὁ ἀείμνηστος Χατζῆ Κώστας ἐξ Ἠπείρου ἐσύστησεν ἐν Ἀθήναις δι' ἐξόδων τοῦ ἰδιαιτέρον ὀρφανοτροφεῖον. Ἐν αὐτῷ διατρέφονται 70—80 ἄρρενα τέκνα ἔχοντα ἡλικίαν 6—12 ἐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται κατὰ τὸ 16 ἔτος τῆς ἡλικίας των. Δι-

δάσκονται δὲ ἐν αὐτῷ κατὰ πρῶτον ἀνάγνωσιν, γραφήν, κατήχησιν, ἱεράν ἱστορίαν, ἰχνογραφίαν καὶ ἀριθμητικὴν· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ξυλουργικὴν, τὴν ραπτικὴν καὶ τὴν σκυτοτομίαν. Ἡ χρηματικὴ περιουσία αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς Δρ. 600,000· τὰ δὲ ἔξοδα συμποσῶνται κατ' ἔτος εἰς Δρ. 30 χιλιάδας. Τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο καθίδρυμα διοικεῖται ὑπὸ ἐξαμελοῦς ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας τρία μὲν μέλη διορίζει ἡ Κυβέρνησις, τρία δὲ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

Ἐν Γαλλίᾳ παρεκτός τῶν δημοσίων ὀρφανοτροφείων εἰς ἐκάστην πόλιν, ὑπάρχει πλησίον τῶν Παρισίων ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Κύρου (Saint Cyr) διὰ τὰς ὀρφανὰς κόρας τῶν εὐπατριδῶν, τὸ Πρυτανεῖον διὰ τὰ ὀρφανὰ τέκνα τῶν στρατιωτῶν, ὁ Αὐτοκρατορικὸς οἶκος τῆς λεγεῶνος τῆς Τιμῆς εἰς Saint Denis καὶ τὸ ὀρφανοτροφεῖον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Πρίγγιπος Ἰδρυθὲν τὸ 1856.

Πρῶτος ὁ Βικέντιος Παῦλος συνέλαβε τὴν ἰδέαν συστάσεως βρεφοκομιῶν εἰς Παρισίους. Πρὶν τοῦ ἐναρέτου τούτου ἀνδρός, ὅστις ὑπῆρξεν εἰς τῶν μᾶλλον ἐνθέρμων ἀποστόλων τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, τὰ ἔκθετα βρέφη ἦσαν ἐγκαταλελειμμένα εἰς τὰς ἀγυῖας τῆς πόλεως· τὰ δὲ περισσότερα ἀπέθνησκον ἐκ τῆς δριμύτητος τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης. Ὁ Βικέντιος Παῦλος, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς θέας τοιοῦτου οἰκτροῦ τῷ ὄντι θεάματος, ἐπορεύετο ὁ ἴδιος ἐν καιρῷ νυκτός πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἀθῶν τούτων πλασμάτων καὶ τῇ συνδρομῇ φιλανθρώπων τινῶν ἐσύστησεν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἁγίου Βίκτωρος οἰκίαν κατάλληλον διὰ τὰ ἔκθετα βρέφη.

Τὸ βρεφοκομεῖον Ἀθηνῶν ἐσυστήθη κατὰ τὸ 1859· τὴν δὲ ἰδέαν τῆς συστάσεως αὐτοῦ συνέλαβεν ὁ τότε δημαρχεὺς Κ. Σκουφος· ἐν τῷ βρεφοκομείῳ τούτῳ φέρονται ἑτησίως 130—140 ἔκθετα βρέφη, τὰ περισσότερα ἔχοντα ἡλικίαν ἀπὸ 24 ὥρων μέχρις ὀκτῶ ἡμερῶν. Πολλὰ κομίζονται ἐν καλῇ καταστάσει, ὀλίγα δὲ βαρέως πάσχοντα. Ἐκ τῶν προσαγομένων εἰς τὸ βρεφοκομεῖον ὀλίγα διατρέφονται ἐντὸς τοῦ καταστήματος, τὰ δὲ περισσότερα παραδίδονται πρὸς διατροφήν εἰς θηλαστρίας. Μόλις δὲ φθάσουν εἰς ἡλικίαν 6—8 ἐτῶν πολλὰ ἐξ αὐτῶν υἱοθετοῦνται. Τὰ ἔσοδα τοῦ βρεφοκομείου ἀναβαίνουν εἰς 40,000 Δρ., αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἐκ τοῦ δημοτικοῦ δα-

σμοῦ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων καὶ ἐξ ἐκτάκτων συνδρομῶν. Διοικεῖται δὲ ὑπὸ πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

Τὰ ἄσυλα ἐσυστήθησαν κατὰ πρώτην φοράν εἰς Παρισίους μὲ σκοπὸν νὰ συνέρχωνται εἰς αὐτὰ τέκνα ἔχοντα ἡλικίαν οὐχὶ μικροτέραν τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ τὰ ὅποια, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἰκανῆς ἐπιτηρήσεως ἐκ μέρους τῶν γονέων των, ἐνασχολουμένων εἰς τὰ ἔργα των, θὰ ὑπέπιπτον εἰς τὸ ἐλάττωμα τῆς ὀκνηρίας. Κατὰ τὸ 1826 ὁ Κυρ. Cochin ἐξέτεινε τὰ καταστήματα ταῦτα καθ' ἕλλην τὴν Γαλλίαν καὶ ἔθεσεν αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τοῦ Πανεπιστημείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν συλλόγου Κυριῶν ἀφοσιωμένων εἰς τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας. Ἡ πρόσφατος δὲ σύστασις τῶν φατνῶν συμπληροῦ τὸ σύστημα τῶν ἀσύλων. Εἰς τὰς φάτνας εἶνε δεκτὰ τέκνα μικρότερα τῶν τριῶν ἐτῶν μὴ δυνάμενα νὰ λάβουν παρὰ τῶν γονέων των τὴν ἀπαιτουμένην περίθαλψιν καὶ διατροφήν.

Αἱ γεωργικαὶ ἀποικίαι ἢ σωφρονιστήρια εἶνε φιλανθρωπικὰ καταστήματα σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἐπανάρθωσιν τῶν ἀποπλανηθέντων ἐφήβων ἢ τὴν προφύλαξιν αὐτῶν ἐκ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ἀπωλείας. Μεταξὺ τῶν καταστημάτων τούτων τὰ μὲν, καθὼς ἢ ἀποικία Mettray ἐν Γαλλίᾳ καὶ τὸ γεωργικὸν κατὰστημα τῆς Μασσαλίας, δέχονται νέους μέχρι τῆς ἡλικίας 14 ἐτῶν, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως ὑπέπεσαν εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης ἕνεκα πταισματοῦ τινος· τὰ δὲ, ὡς ἢ γεωργικὴ ἀποικία τοῦ Petit-Bourg καὶ ἢ τοῦ Ostrrad πλησίον τοῦ Στρασβούργου, δέχονται πτωχὰ καὶ ἐγκαταλειμμένα τέκνα μὲ τὸν σκοπὸν νὰ προφυλάξουν αὐτὰ ἐκ τοῦ κακοῦ παραδείγματος. Τὰ ἀγροτικὰ ἔργα, ὁ καθαρὸς ἀήρ τῆς ἐξοχῆς, ἡ κανονικότης τῶν ἐργασιῶν ἔχουσι σημαντικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν νέων τούτων. Ἀφ' ἑτέρου ὁ ἥτυχος καὶ τακτικὸς οὗτος βίος, ἢ ἐνασχόλησις καὶ αἱ συνεχεῖς πατρικαὶ συμβουλαί, ἃς λαμβάνουν, ἐπαναφέρουν αὐτοὺς εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν καὶ τοὺς ἀποδίδουν εἰς τὴν κοινωνίαν χρηστοὺς καὶ τιμίους πολίτας. Εἰς ἀμφότερα τὰ καταστήματα ταῦτα οἱ νέοι ἀποικοὶ διδάσκονται τὴν βιομηχανίαν τὴν

γεωργίαν, τὰς τέχνας, τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς, τὴν τάξιν, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν καλὴν διαγωγὴν.

—ο—

Ἀποταμειυτήρια καλοῦνται αἱ ἰδιωτικαὶ τράπεζαι, ἐν αἷς οἱ πτωχοὶ ἐργάζονται. Ἐναποθέτουν τὰ ἐξοικονομηθέντα χορημηκτὰ των με σκοπὸν παραγωγῆς ἰκανῆς ποσότητος ἐκ τῶν ἐτησίων τόκων. Τὰ ὠφέλιμα ταῦτα καταστήματα, συστηθέντα τὸ πρῶτον εἰς Παρισίους τὸ 1818, ἐξηπλώθησαν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Οἱ διαχειρισταὶ τῶν καταστημάτων τούτων ἐκλέγονται μεταξύ τῶν πλέον εὐυπόληπτων πολιτῶν καὶ διευθύνουν ἀριστῶς τὴν μικρὰν περιουσίαν τῶν πτωχῶν ἐργατῶν. Τὰ δὲ ἀναχωρητήρια διὰ τοῦ γέροντας προσφάτως καθιερυθέντα συμπληροῦν τὰ προφυλακτικὰ μέσα, ἅτινα τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ἤρχισαν διὰ τῶν ἀποταμειυτηρίων. Παρακαταθέτων τις ἐν εὐτελεῶς ποσόν, ἐξασφαλίζει τακτικὸν εἰσόδημα διὰ τὰ γηρατεῖα αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀξάνων ἀριθμὸς τῶν καταβολῶν ἀποδεικνύει τὴν ὠφέλιαν τῆς συστάσεως αὐτῶν. Ἐπὶ τέλους αἱ καλούμεναι προφυλακτικαὶ ἑταιρίαι σύγκεινται ἐκ διαφόρων ἐργατῶν ὑποχρεωμένων νὰ παρακαταθέτουν εἰς κοινὴν τινὰ τράπεζαν προσδιωρισμένην συνεισφορὰν ὅπως σχηματισθῇ ἀποθεματικὸν τι κεφάλαιον ἰκανὸν νὰ χορηγῇ ἀμοιβαίαν βοήθειαν εἰς τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας ἐν καιρῷ ἀνάγκης ἢ περιστάσεως παρὰ τοῦ κανονισμοῦ διαλαμβανομένης. Τὰ αἷτια, διὰ τὰ ὅποια δικαιοῦται ἐν μέλος νὰ προστρέξῃ εἰς τὴν βοήθειαν τῆς ἑταιρίας, εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ἀσθένεια, ἡ ἀνικανότης εἰς τὴν ἐργασίαν, καὶ τὸ γῆρας.

—ο—

Εἶδος τοιοῦτου ἀποταμειυτηρίου ἐσυστήθη καὶ ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς 22ας τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ 1867ου ἔτους, εἰς τὸ ὅποιον ὠρισμένος ἀριθμὸς ἀνθρώπων, ὑπὸ τὸν τίτλον Μετοχοὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Μέλлонτος, προκατέβαλαν μὲν ἐφ' ἅπαξ λίραν ὄθωμ. ἡμίσειαν, καταθέτουσι δὲ καθ' ἑβδομάδα ἐν ἀργυροῦν πεντάριον.

Τὰ χρήματα ταῦτα διαχειρίζεται Συμβούλιον ἐξαμελεῶς πρὸς ὠφέλιαν τῶν Μετόχων καὶ καθ' ἑξαμηνίαν δημοσιεύεται πρὸς γνῶσιν αὐτῶν τὸ καταστατικὸν τῆς διαχειρίσεως ταύτης.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πενταετίας, ἥτις ὠρίσθη ὡς διάρκεια τοῦ ἀπο-

ταμειουτηρίου τούτου, ἕκαστος Μέτοχος θὰ ἔχη τὸ ποσὸν 13 λιρῶν ὀθ. καὶ ἡμισείας ἐκ τῶν καταβολῶν του, καὶ τὸ πενταετὲς κέρδος τῶν χρημάτων αὐτῶν. Ὅποιας εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτον ἂν οὐχὶ μόνον τὸ κατάστημα τοῦτο ἐξακολουθήσῃ νὰ διατηρῆται ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἀλλ' ἐν καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐσυστήνοντο! Ἄντι νὰ μιμώμεθα τοὺς Εὐρωπαίους εἰς τὰ κακὰ των, ἄς μιμώμεθα αὐτοὺς εἰς τὰ καλὰ των, ἐὰν θέλωμεν νὰ εὐδαιμονίσωμεν. «Ἡ συνένωσις ἀποτελεῖ τὴν ἰσχὺν» εἶπε τὸ μόνον σύνθημα τῶν Γάλλων εἰς ὄφελος των τὰς ἐπιχειρήσεις, *l' union fait la force.*

Ἡ ἀγορά.

Ἡ Κυριακὴ τῆς 18ης Ἰανουαρίου ὑπῆρξεν ἡμέρα ἀξιωμαθόνουτος διὰ τὴν κοινωνίαν τῆς Σμύρνης. Τῇ ἀληθείᾳ ἀπὸ τῆς 2ας ὥρας μ. μ. μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ἡ νέα ἑλληνικὴ λέσχη παρίστα τι ἀξίον λόγου. Τὸ ὠραῖον αὐτὸ μέγαρον εἶχε μεταβληθῆ εἰς μικρὸν παλάτιον μικρᾶς παγκοσμίου ἐκθέσεως, ἐν ᾧ Κυρίαὶ εὐγενεῖς καὶ καλλίμορφαι ὑπεδέχοντο πλῆθος ἀγοραστῶν παντὸς γένους, πάσης τάξεως πάσης ἡλικίας, πρὸς οὓς ἐπῶλουν διαφόρων εἰδῶν πράγματα ὑπὲρ τοῦ ἀρτισυτάτου ὀρφανοτροφείου Σμύρνης καὶ τοῦ παρθεναγωγείου τοῦ ἁγ. Πνεύματος. Ἡ εὐγενὴς ἀμιλλα περιίπτато ὡς ὁ μειδιῶν ἄγγελος, ὁ χειροκροτῶν ἐπὶ τῇ θεοφιλεστέρᾳ πράξει, ἣτις διηγηρεῖτο. Ἡσθάνετό τις τῶ ὄντι ἀγαλλίασιν ἀνεκλάλητον, διότι ἔβλεπε τὸν ἄνθρωπον ὡς ἀληθὲς τοῦ Δημιουργοῦ ἀπεικόνισμα· ἔβλεπε τὸν ἀληθῆ χριστιανόν, τὸν μεριμνῶντα περὶ τῶν ὀρφανῶν τῆς πατρίδος του. Ὁ Σ. Ποιμενάρχης αὐτοπροσώπως ἐπεσκέφθη τὴν ἀγοράν, ἀφίτας ποσὸν ὄχι εὐκαταφρόνητον· ἡ Α. Ἐξ. ὁ Γεν. Διοικητῆς ἔπεμψεν εἰς αὐτὴν ἐπίσης τὸν ἔρανον του, τὸ δὲ ὄλον εἰσπραχθὲν ποσὸν ἀνέθη εἰς λίρας ἑπτακοσίας.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ ὀρφανοτροφείου ἄρχονται ὅσον οὐπω κατὰ πρῶτον ἀπὸ τοῦ βρεφοκομείου.

Ἡ ἐμπορικὴ ἔνωσις.

Μαστρω-Μανώλη, ἐδιάβασες τὴν Ἀμάλθεια ; — Ὁχι, Μαστρω-Γεώργη· καὶ ποῦ, ἀδελφέ, βρῖσκει κανεὶς καιρὸ νὰ διαβάσῃ ; ταῖς

καθημεριναῖς ἀπὸ τῆ μιᾶ νύχτα ὡς τὴν ἄλλη δουλειά· τῆ Κυριακῆ ὅσο ποῦ νὰ πληρώσης τοὺς καλφάδες, νὰ δῆς κανέναν ἀπὸ κείνους ποῦ σοῦ χρωστοῦν, νὰ φᾶς κομμάτι, δὲ ξέρω τι, βραδουάζει! καὶ αἱ ἡμέραι μικραῖ, καθῶς ξέρεις. — Φίλε μου, διάβασα ὅτι κάμποσοι ἀπὸ τοὺς πλουσίους μας ἔκαναν ἀνάμεσό τους συνεταιρισμό. Θυμᾶται τὰ χρυσᾶ ἐκεῖνα ὄνειρά μας; Τί χαρὰ ἦταν ἐκεῖνη, ὅταν ἀκούσαμε τὰ γλυκὰ ἐκεῖνα λόγια τοῦ σιῶρ Μιχαλάκη! ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ Ρωμιοὶ λέμε πολλά, δὲν κάνομε ὅμως τίποτε. Μολαταῦτα ἡμεῖς εἴχαμε τὰ σύρτα φέρτα, νὰ τρέχωμε στὰ μεγάλα σχολεῖα, νὰ κάνομε συνελεύσεις, νὰ διαβάζωμε κανονισμούς, καὶ ἄλλοι ἴδου ὅτι ἔκμαν ἐκεῖνα, ὅσα ἡμεῖς μελετούσαμε νὰ κάνομε. Πολλοὶ πλούσιοι συνέδεσαν ἀνάμεσό τους ἐμπορικὸ συνεταιρισμὸ μὲ συμφωνία νὰ καταβέσθῃ ὁ καθένας τους ἀπὸ 50 λίρες ἰγγλέζικες. Εἶνε κατὰ τὸ παρὸν κάμποσοι καταγραμμένοι καὶ λέγουν πῶς θὰ δέχωνται στὴ συντροφιά τους ὅσο νὰ γίνουν ὄλοι 400· ἀπὸ 50 λίρες, θὰ γίνουν τὸ ὄλον 20,000 λίρες ἰγγλέζικες. Ὁ συνεταιρισμὸς αὐτὸς θὰ ὀνομάζεται « Ἐμπορικὴ ἔνωσις, » Μαστρω-Μανώλη. Τί ὄμορφο πρᾶγμα ἡ λέξις αὐτὴ εἶναι ὡς ἴσους! Ἄν καὶ ἡμεῖς ἐνονόμαστε, καθῶς εἴχαμε ὀμιλήσει τότε, πῶς ὠφέλεια θὰ εἴχαμε. Νὰ τόρα ποῦ μᾶς ἔδωκαν οἱ ἀνώτεροί μας τὸ παράδειγμα. Τὴν εὐκολία μᾶς τὴν εἶχε δεῖξει ὁ κύρ Μιχαλάκης. Λοιπὸν ἄς τὸ ἐνεργήσωμεν, δι' ὄνομα Θεοῦ· ὡς πότε πλέον ἡμεῖς θὰ λέμε καὶ δὲν θὰ κάνομε!

Ὁ Γερμανὸς περιηγητῆς καὶ ὁ ὀδηγὸς του.

Ἡμέραν τινὰ Γερμανὸς περιηγητῆς ἐπεριπάτει ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν καὶ βάτων, οἵτινες περικυκλοῦσιν ἀκόμη εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τὰ εὐκλεῆ ἑρείπια τῆς ἀρχαίας δόξης της.

Ὁ γέρον Στράτης ὁ ὀδηγὸς αὐτοῦ ἦτο ἐκ τῶν ἀπλῶν ἐκείνων χωρικῶν, οἵτινες, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξηγήσωσιν ἄλλως πως τὴν περιέργειαν τῶν Εὐρωπαίων διὰ τοσοῦτον παλαιὰ καὶ ἄχρηστα πράγματα, πιστεύουσιν ὅτι οἱ σοφοὶ ξένοι γνωρίζουσι τὴν μυστηριώδη τέχνην, διὰ τῆς ὁποίας ἀνακαλύπτουσι παρακεχωσμένους θησαυροὺς, ἀνευρίσκοντες τὸν τόπον ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν ἀρχαίων νομισμάτων. Διὰ τοῦτο πολλάκις ἀπαντᾷ τις χωρικὸν ζητοῦντα τιμὰς ὑπερόγκους διὰ κοινὰ καὶ ἀσήμαντα ἀρχαῖα νομίσματα.

Ἐν τούτοις ὁ γέρον Στράτης ἔβλεπε κεχηνῶς (χάτκων) τὸν ξένον αὐτοῦ περιεργαζόμενον ἀπλήστως καὶ μετὰ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ τὰς κολοθωμένας ἐκείνας ἀρχαιότητας· ἀφοῦ δὲ μάτην περιέμεινε παρὰ τοῦ Κυρίου του τὴν ἀνακάλυψιν τοιοῦτου τινὸς θησαυροῦ, παρὰ τοῦ ὁποῦ βεβαίως ἤλπιζε καὶ αὐτὸς μικρὸν μερίδιον, πλησιάσας αὐτὸν μετ' ἀποφάσεως— Δὲν μοῦ λέτε, ἀφέντη, ἠρώτησε, τί καταλαβαίνετε ἀπ' αὐτὰ τὰ κρύα μάρμαρα ποῦ βλέπετε αὐτοῦ με τὴν προσοχή; μία ὥρα τώρα εἶνε ποῦ σᾶς παρατηρῶ κι ἀκόμη δὲν τὰ ἔχρησάσατε. . .

— Στράτη, ἀπήντησεν ὁ ἀγαθὸς Γερμανὸς, γνωρίζω τί ἰδεῖν ἔχετε ὅλοι σεῖς οἱ χωρικοὶ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀλλὰ πιστευσέ με οὔτε χρυσόν, οὔτε ἄργυρον, οὔτε ἄλλο τι πολύτιμον μέταλλον ζητοῦμεν εἰς ταῦτα τὰ μέρη.

— Καὶ τότε λοιπὸν τί ζητεῖτε κι' ἀφίνετε τὴν πατρίδα σας τόσα μίλλια τόπο, κ' ἔρχεσθε σ' ἐτοῖτα ἴδω τὰ παλιοχώρια μας;

— Ἐὰν σοῦ εἰπῶ, Στράτη ὅτι σήμερον σὺ καὶ οἱ ὁμογενεῖς σου ὑπάρχετε εἰς τὸν κόσμον μόνον καὶ μόνον ἀπ' αὐτὰ τὰ μάρμαρα, θὰ το πιστεύσης;

— Ὁ Χωρικός ἐγέλασε ὡσὰν νὰ ἔλεγε: ὄχι βέβαια!

— Ἀκουσον λοιπὸν, εἶπεν ὁ Γερμανός. Σεῖς οἱ Ἑλληνες εἴσθε ἐν ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα ἔθνη τοῦ κόσμου· σεῖς, ἐδώκατε τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ γράμματα εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους τώρα θαυμάζετε· ἠξεύρεις, Στράτη, ὅτι τὰ ἔθνη μεγαλόνουν καὶ γηράσκουν καθὼς τὸν ἀνθρώπον; ὅταν λοιπὸν τὸ ἔθνος σας ἦτο εἰς τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν, ὁμοιάζε τὸν φρόνιμον ἐκείνον, ὁ ὁποῖος δὲν ἐξοδεύει τὸν καιρὸν του εἰς παρακλισίας καὶ τρέλλας, ἀλλ' ἐργάζεται καὶ προοδεύει. Τότε λοιπὸν καὶ τὸ ἰδικὸν σας ἔθνος ἀνέδειξε τοὺς γραμματισμένους του, τῶν ὁποίων τὰ βιβλία ἔχομεν ἡμεῖς ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν μας, καὶ ἔκτιτε αὐτὰ τὰ κτίρια τὰ ὁποῖα ἐρχόμεθα νὰ ἐπισκεφθῶμεν ἀπὸ τόσον μακρὰν. Πρέπει ὁμῶς νὰ ἠξεύρης ὅτι τότε τὰ σπήτια, ὅπου κατοικοῦσταν χωριστὰ οἱ ἄνθρωποι, δὲν τὰ ἔκτιζαν ὡς τώρα τόσον ὑψηλὰ καὶ μεγαλοπρεπῆς

ἀλλὰ μέτρια καὶ ταπεινά, μόνον δὲ διὰ τὰ δημόσια κτίρια κατέθετε καὶ ὁ πτωχὸς καὶ ὁ πλούσιος προθύμως, διότι ἤξευρε ὅτι ἦτο διὰ τὰς κοινὰς ἀνάγκας καὶ τὴν κοινὴν ἀξιοπρέπειαν. Ὅταν τὸ ἔθνος σας ἐγῆρασε, τότε ἔτρεξον κατεπάνω του χίλις ἄλλα ἔθνη ὡσὺν τὰ πεινασμένα ὄρνεα, τὰ ὁποῖα καιροφυλακτοῦν τοῦ λέοντος τὰ γράματα. Τὰ ἔθνη ὁμοῦς αὐτὰ δὲν ὁμοιάζαν τὸ ἰδικόν σας· διότι ἦλθαν ν' ἀρπάσουν καὶ νὰ ξεσχίσουν μόνον ὡσὺν τὸν παραλυμένο ἄνθρωπο, καὶ καθὼς ἐκεῖνος ἀκούεται ἐνόσφ μόνον κυλιέται εἰς τὴν μέσῃν, καὶ διαταράττει μὲ τὰς φωνὰς του, ἔπειτα δὲ κανεὶς πλέον δὲν ἀναφέρει τὸ ὄνομά του, τοιουτοτρόπως καὶ αὐτὰ παρήλθαν καὶ ἔμεινεν ἡ ἰδική σας σοφία καὶ ὁ πολιτισμὸς μέσα εἰς τὰ βιβλία καὶ εἰς αὐτὰ τὰ κτίρια Ἡξεύρεις, Στράτη, ὅτι μόνη ἡ παιδεία εἶνε ἐκείνη ἧτις δὲν ἀφίνει ἓνα ἔθνος νὰ καταστραφῇ ἐξ ὀλοκλήρου· ὁμοιάζει μὲ τὴν ὄρνεον ἐκείνην ὑγρασίαν τῆς γῆς, ἡ ὁποία ζωογονεῖ τὸ μιτομαραμμένον ἄνθος ἕως ὅτου νὰ παρέλθῃ ὁ χειμὼν καὶ ἡ ἀνεμοζάλη· καὶ καθὼς τὸ ἄνθος ἐκεῖνο εἰς τὸ ἐξωτερικὸν φαίνεται ἀπεξηραμμένον, ἐνῶ ἡ ρίζα αὐτοῦ διατρέφει ζωὴν καὶ προσμένει τὴν ἀνοιξὴν διὰ ν' ἀνθήσῃ καὶ πάλιν, τοιουτοτρόπως καὶ τὸ ἔθνος σας διεφύλαξε τὴν ζωὴν του ὡς τὸ ἄνθος εἰς τὰς ρίζας του μὲ τὴν δόξαν τῆς ἀρχαίας σοφίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ του.

Πρέπει νὰ ἤξεύρης ἀκόμη ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα σᾶς εἶδαν εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἠθθάνθησαν σέβας διὰ τὴν παλαιὰν σας εὐγένειαν, καὶ ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι εἶχαμεν τότε τὴν πατρικὴν σας κληρονομίαν, ἐφιλοτιμήθημεν ἐξ εὐγνωμοσύνης νὰ σᾶς ἀποδώσωμεν αὐτὴν ὀλίγον κατ' ὀλίγον· τότε δὲ ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἐποῦδασαν καὶ ἔμαθαν τὴν περασμένην σας δόξαν ἠθθάνθησαν βαθεῖαν λύπην διὰ τὴν νέαν κατάστασιν καὶ οὕτω βαθμηδὸν ἐγεννήθη εἰς τὰς καρδίας τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων τὸ αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ· ἐνῶ ἂν οἱ προπάτορές σας δὲν ἤθελαν φθάσει εἰς τόσον πολιτισμὸν ὥστε νὰ γράβουν ἐκεῖνα τὰ σοφὰ βιβλία καὶ νὰ κτίσουν αὐτὰ τὰ θαυμαστὰ κτίρια, κανεὶς δὲν θὰ σᾶς ἐνθυμεῖτο καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι θὰ ἐλησημονούσατε τὸν ἑαυτὸν σας καθὼς τόσα ἄλλα ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος! Ἴδου λοιπὸν ὁ λόγος ὅστις μᾶς παρακινεῖ ν' ἀφίνωμεν τὰς πατρίδας μας καὶ νὰ τρέχωμεν ἐδῶ, διὰ νὰ θαυμάσωμεν ὀφθαλμοφανῶς τὴν τέχνην καὶ τὴν σοφίαν τῶν προπατέρων σας.

— 'Ο Γέρον Στράτης, ἤκουσε τοὺς λόγους τοῦ περιηγητοῦ μετὰ μεγάλης συγκινήσεως, ἔπειτα πλησιάζας εἰς στήλην τινὰ θραυσιμένην καὶ κατὰ γῆς κειμένην. Καὶ ποῦ νὰ ἤξευρα ἐγὼ τοιαῦτα πράγματα! ἀνέκραξε μετὰ δακρύων· κ' ἐγὼ πέρυσι ἐπούλησα εἰς ἓνα Ἄγγλον ἓνα μαρμαρένιο ἄνθρωπο δι' εἴκοσι πέντε δραχμάς· ἐπούλησα λοιπὸν ὡς ἄλλος Ἰσκαριώτης διὰ τόσον ἓνα μικρὸν ποσὸν ἓνα προπάτορά μου, εἰς τὸν ὁποῖον χρεωστῶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς πατρίδος μου.

— 'Ο Γερμανὸς παρετήρησε μετὰ κατανύξεως τὴν ἀδημονίαν τοῦ χωρικοῦ διὰ τὸ παρελθὸν ἀμάχημά του, ἔπειτα δὲ πλησιάζας αὐτὸν καὶ ἐλαφρῶς τύπτων τοὺς ὠμούς του.

Λοιπὸν ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, εἶπε, φίλε μου, πρόσσεχε καλῶς τὰ μαρμάρια αὐτὰ θρύμματα τῆς παλαιᾶς δόξης σας...

— Ἄ! ναί, ἀνέκραξεν ὁ γέρον Στράτης μετὰ χειρονομίας ἀπειλητικῆς, θὰ μάθω πρῶτα τὸ γυζὸ μου δὴ τὰ γράμματα διὰ νὰ ξεύρη αὐτὰ τὰ πράγματα ὅπου μοῦ εἶπες, κ' ὕστερος θὰ τὸν βάλω 'στὸ ζευγάρι... κ]' ἀλλοίμονον σ' ἐκεῖνον ὅπου δῶ νὰ ἐγγίξῃ μὲ τὸ δάχτυλο κανένα κομμάτι ἀπ' αὐτὰ τὰ μάρμαρα!

Βερκίνος ὁ φίλος τῶν παιδῶν. (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

'Ο Βερκίνος τοσαύτην εἶχε δεῖξει πρὸς τοὺς παῖδας τρυφερωτάτην στοργήν, ὥστε ὅλοι ἀπεκάλουν αὐτὸν «'Ο φίλος τῶν παιδῶν.» Τοῦ ἐκτάκτου ἀνδρὸς τούτου πολλὰ ὑπάρχουσιν ὥραϊα συγγράμματα, τὴν μόρφωσιν τῆς νεανικῆς ἡλικίας σκοποῦντα.

'Ο Ἄρμαν Βερκίνος (Armand Verquin) εἶχε γεννηθῆ ἐν Βορδιγάλλοις τῆς Γαλλίας τὸ 1749. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας του ἠθθάνετο ἑαυτὸν προωρισμένον εἰς τὸ νὰ γράψῃ πρὸς ἠθικοποίησιν τῶν ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ἰδιαιτέραν ἀγάπην πρὸς τὰ παιδιά, ἀφιέρωσε τὴν γραφίδα του εἰς τὴν τούτων διδασκαλίαν. Ἄλλ' ἓνα δοθῆ ἀνετώτερον εἰς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐσκόπει ν' ἀρχίσῃ πρὸς καλλωπισμὸν τοῦ πνεύματος καὶ μόρφωσιν τῆς καρδίας τῶν παιδῶν, μετέβη εἰς Παρισίους. Ἐκατοίκησεν ἐν ξενοδοχείῳ, ἔνθα μὲ σέβας ἀκόμη καὶ σήμερον ἀναφέρουν τὸ ὄνομά του. Τὸ ξενοδο-

χειλὸν τοῦτο εὐρίσκεται ἐν στενῇ ρύμῃ τῆς συνοικίας Μοντμάρτρ (Montmartre) μακρὰν τῆς τύρβης τῶν ἀγοραίων. Πολλάκις τὸν ἔβλεπαν νὰ τρέχῃ ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ξενοδοχείου μετ' ἐκείνων, οὓς ὠνόμαζε μικροὺς συντρόφους του, ν' ἀναμιγνύηται εἰς τὰ παιγνίδια τῶν καὶ ὑποκρινόμενος τὸν παλίμπαιν οὕτως εἶπεῖν, νὰ παρατηρῇ τὰς κινήσεις των, ν' ἀκούῃ τὰς συνομιλίας των, νὰ σπουδάξῃ τοὺς χαρακτῆρας καὶ τὰ νεοφανῆ πάθη των καὶ νὰ συλλέγῃ τὰς ἀφελεῖς λέξεις, αἵτινες ἐξήρχοντο ἀπὸ τοῦ ἀθίου στόματος τῶν προσφιλῶν οὐμπαικτόρων του. Τοῦτων δὲ πάντων σημειώσεις λαμβάνων, συνέταξεν ἀκολούθως τοὺς σπουδαίους ἐκείνους διαλόγους του, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγνωσις ἀνεπισιθῆτως φέρει τοὺς παῖδας εἰς τὴν εὐγενῆ ἔξιν τοῦ πράττειν τὸ ἀγαθὸν καὶ γεννᾶ ἐν αὐτοῖς τὸν ἔρωτα τῆς παιδείας.

Καθ' ἐκάστην ἠκούοντο περὶ τὸ κατοικητήριόν του αἱ περιχαρεῖς τῶν παίδων φωναί. Πρὸ πάντων ὁ Βερκῖνος ὅτε ἐξήρχετο τοῦ ξενοδοχείου τοῦ ἡθιᾶνετο τὰ εὐάρεστα ἀποτελέσματα τῆς τῶν μαθητῶν του ἀγάπης καὶ τῆς ὑπολήψεως, τὴν ὁποίαν εἶχε πρὸς αὐτὸν τὸ δημόσιον. « Ἴδου ὁ φίλος ἡμῶν ! » ἀνέκραζαν τὰ παιδία, ὅτε τὸν ἔβλεπαν διαβαίνοντα, καὶ πάραυτα σηῆνος παιδαρίων ἤριζαν πρὸς ἄλληλα ποῖον πρῶτον νὰ φιλήσῃ τὴν χεῖρα του.

Ὁ Βερκῖνος ἐδῆλωσε τὴν πρὸς τοὺς μικροὺς τούτους συντρόφους εὐγνωμοσύνην του, δημοσιεύσας πολλὰ πονήματα πρὸς διδασκαλίαν αὐτῶν, ὡς ἐν ἀρχῇ εἶπαμεν. Δὲν τῷ χαριστήθη δέ, ἀφιερῶσας τὴν ζωὴν αὐτοῦ ὅλην εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν μόρφωσιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἀλλ' εἶχε κατασταθῆ οὕτως εἶπεῖν καὶ ὁ εἰρηνοδίκης τῆς συνοικίας. « Ἄμα συνέβαινε ν' ἀναφανῆ ἔξοις τις μεταξὺ φίλων, εἰς τὸν Βερκῖνον εὐθύς ἔτρεχαν, χωρὶς ποτὲ ὁ παρ' αὐτοῦ κατὰδικασθεὶς νὰ κάμῃ ἔφρουν εἰς ἄλλο τι δικαστήριον.

Ἐχων τις καρδίαν, οἷα ἡ τοῦ Βερκῖνου, δύναται ποτὲ νὰ μὴν ἀγαπᾷ πολὺ τὴν μητέρα του ; Ἡ πρὸς αὐτὴν μάλιστα ἐγκάρδιος καὶ παραδειγματικὴ ἀγάπη του ἔκαμεν ὥστε ν' αὐξήσῃ ἔτι πολὺ πλεόν ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων, οἵτινες καὶ ἐθαύμαζαν καὶ ἠγάπων αὐτόν. Ὁ Βερκῖνος πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἔγραφεν ἐπανειλημμένως πρὸς τὴν μητέρα του, ἥτις κατῆκει εἰσέτι ἐν Βηρυτιάλλοις, καὶ θερμῶς παρεκά-

λει αὐτὴν νὰ ἔλθῃ νὰ συγκατοικήσῃ μετ' αὐτοῦ ἐν Παρισίοις· ἀλλὰ ἡ συνήθεια, τὸ προβεβηκὸς τῆς ἡλικίας, ἡ λύπη τοῦ ν' ἀποχωρισθῇ τὰς ἀρχαίας φίλας της, ὅλα ταῦτα ἔκαμαν τὴν ἀτυχῆ μητέρα, καί-
τοι τοσοῦτον ποθουμένην παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, νὰ διστάζῃ ἂν πρέ-
πει νὰ καταστήσῃ αὐτὸν εὐδαιμονέστατον διὰ τῆς παρουσίας της.
Ἐν τούτοις ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ προσέλθῃ πρὸς τὸ μόνον στήριγμα τοῦ
γῆρατός της τὴν ἔκαμε τέλος καὶ ἀπεφάσισε. Τὰ πάντα προητοι-
μάσθησαν διὰ τὴν ἀναχώρησίν της.

Ὁ Βερκῖνος, ἔξαλλος ὑπὸ χαρᾶς, ἤρθιμει τὰς ἡμέρας, τὰς ὥρας,
τὰς στιγμὰς. Διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον
τὴν μητέρα του, διεκόσμησεν ἐν τῷ αὐτῷ ξενοδοχείῳ δωμάτιόν τι
πλησίον τοῦ ἰδικοῦ του τοιουτοτρόπως ὥστε κατέστησεν αὐτὸ καθ' ὅ-
λα ὅμοιον μ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κατόκει ἐν Βορδογάλλοις. Οὐδενὸς
ἔφεισθη οὔτε κόπου, οὔτε ἐξόδου, ἵνα πραγματοποιήσῃ τὴν ἰδέαν του
ταύτην ἀκόμη καὶ κατὰ τὰ ἐλάχιστα τῶν ἀντικειμένων, ὅσα ἔπρεπε
νὰ εὐρεθῶσιν ἐν τῷ δωματίῳ ἐκεῖνον.

Ἄλλ' ἡ Θεία Πρόνοια ἠθέλησε καὶ πάλιν νὰ δείξῃ ὅτι τὰ γῆινὰ
εἰσιν ἐφήμερα, ἄθλια καὶ μηδαμινὰ. Τὰ πάντα ἦσαν ἔτοιμα διὰ
τὸ ταξιδεῖον καὶ τῇ ἐπαύριον ἐπρόκειτο ν' ἀποχαιρετίσῃ τὰς φίλας
της ἡ μήτηρ τοῦ φίλου τῶν παιδῶν· ἀλλ' αἴφνης προσβάλλεται ὑπὸ
ἀσθενείας θανατηφόρου, ἧτις καὶ τάχιστα ἀντὶ εἰς Παρισίους τὴν ὠ-
δήγησεν εἰς τὸν τάφον! Μόλις ἠδυνήθη μὲ χεῖρα παγωμένην νὰ
χαράξῃ ἐπὶ χάρτου τοὺς τελευταίους της ἀποχαιρετισμοὺς πρὸς τὸν
ἐναγωνίως караδοκοῦντα υἱὸν της.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ὑπῆρξε κεραυνὸς διὰ τὸν Βερκῖνον.

Εἰς μάτην τὰ παιδιά τῆς γειτονίας ἤρχοντο νὰ περιστοιχίσωσι
τὸν φίλον των· τὰ παιγνίδια, αἱ θωπεῖαι καὶ αἱ παιδικαὶ παραμυ-
θίαι των δὲν ἠδύναντο ποτῶς νὰ τὸν ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τῆς πικρο-
τάτης μελαγχολίας του. Οἱ ὀφθαλμοὶ του, τοὺς ὁποίους ἄλλοτε
μὲ τὸ παραμικρὸν τις ἔδλεπε πλήρεις δακρῶν, ἔμεναν τότε ξηροὶ
καὶ δὲν ἐξέφραζαν εἰμὴ θλίβην βαθυτάτην καὶ ἐπιθυμίαν μεγίστην
μονώσεως.

Ὁ Βερκῖνος δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνθέξῃ εἰς δοκιμασίαν τοσοῦτον σκλη-
ράν· προσεβλήθη ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ, ὅστις ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὸν

κίνδυνον. Ὁ ἰατρός δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψη ὅτι διὰ τὸν ἀσθενῆ του ἦτον ὄχι ὀλίγον ἀνήσυχος. Ἡ φήμη αὕτη, διαδοθεῖσα ὡς ἀστραπή καθ' ὅλην τὴν συνοικίαν Μοντμάρτρ, ἐπροξένησεν εἰς ὅλους τὴν ἀλγεινοτέραν ἐντύπωσιν. Τὰ παῖδιά δὲν ἔπαυον συνωθούμενα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Βερκίνου· τὸ δὲ μᾶλλον συγκινητικὸν ἦτον ὅτι ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν ἐτίθεντο ὡς σκοποὶ εἰς τὰ ἄκρα τῆς ρύμης διὰ νὰ παραινῶσι τοὺς ἀμαξηλάτας ν' ἀλλάξωσι διεύθυνσιν, ὅπως μὴ διαταράττηται ἡ ἡσυχία τοῦ φίλου των, ἄλλοι δὲ, μόλις ἤρχιζε νὰ χαράξῃ, ἔτρεχαν μετακομίζοντες ἀπὸ τὰς οἰκίας των παλαιὰ ἐφαπλώματα ἢ παλαιοὺς τάπητας ἢ ὅ,τι ἄλλο ἠδύναντο, τὰ ὅποια ἔστροναν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δρόμου, ὥστε αἱ ἀμαξῆαι, ὅσας οἱ εἰς τὸ ἄκρον τῆς ρύμης ἰστάμενοι δὲν θὰ κατώρθωναν ἴσως νὰ μεταστρέψωσι, διερχόμενοι ἄνωθεν αὐτῶν, νὰ μὴ προσενῶσιν οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον κρότον.

Ὁ ἰατρός εἶχεν ἀναγγεῖλει ὅτι ἡ ἀσθένεια τὴν ἐβδόμην ἡμέραν θὰ κάμῃ τὴν κρίσιν τῆς. Ἀφοῦ διήλθε τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἐκείνης πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς, ἠτέλησε νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ καὶ τὴν νύκτα. Σιγῇ ἐβασίλευε βαθεῖα καὶ ἐντὸς καὶ πέριξ τοῦ ξενοδοχείου. Ὅλα τὰ παῖδιά τῆς γειτονίας εἶχαν διανεμηθῆ εἰς τρία συστήματα καὶ ἕκαστον εἶχε καταλάβει τὴν θέσιν του.

Οἱ πρῶτοι ἔτρεκον ἔξω τῆς θύρας τοῦ ἀσθενοῦς, ἀναμένοντες μὲ τεταμένον τὸ ὦτιον τί θ' ἀκούσωσιν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἰατροῦ, τὸ ὁποῖον ἀμέσως χαμηλῇ τῇ φωνῇ μετέδιδαν εἰς τοὺς δευτέρους, ἀναμένοντας ἀνυπομόνως ἐν τῷ κήπῳ εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κλίμακος· οὗτοι δὲ πάλιν ἔφεραν τὴν εἶδησιν εἰς τοὺς τρίτους, οἱ ὅποιοι κατέχοντες τὴν ἔξω θύραν ἔτρευδαν εὐθὺς νὰ διαδώσωσιν ἢ τὴν ἐλπίδα ἢ τὸν φόβον, ἢ τὴν χαρὰν ἢ τὴν ἀπελπισίαν εἰς ὅλους τοὺς ἐν τῇ συνοικίᾳ Μοντμάρτρ. Αἰφνης ὁ ἰατρός παρατηρήσας ὅτι τελευταία τις δόσις ἰατρικοῦ, τὴν ὁποίαν τῷ εἶχε δώσει, ἔφερεν εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα, ἀνεκράξεν ὅλος χαρᾶ· «Ὁ Βερκίνος ἐτάθη!» «Ἡ φωνὴ αὕτη ἐπανελήφθη πάραυτα μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς παρ' ὄλων τῶν παιδῶν, τὰ ὅποια γονυπετήσαντα ἐσταύρωσαν τὰς ἀθῶας χεῖρας των καὶ εὐχαρίστουν τὸν Ἰησοῦτον. «Σιγά, μικρά μου, σιγά, τοῖς εἶπεν ὁ ἰατρός· διότι ἐλπίζω μὲν νὰ σᾶς ἀποδώσω τὸν φί-

λον σας, ἀλλὰ συλλογίσθητε ὅτι ὁ ἐλάχιστος θόρυβος, ἡ ἐλαχίστη ταραχὴ δύναται νὰ μᾶς τὸν ἀρπάτῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας διὰ παντός. — « Σιωπῶμεν, κύριε ἰατρέ, δὲν σαλεύομεν πλέον. » Τὰ παιδία, δώσαντα τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, ἀπεσύρθησαν ὅλα ἐν σιωπῇ καθ' ὅδον δὲ συνδιελέγοντο μεταξύ των καὶ ἔλεγαν ἅ Ἄοιπὸν θὰ τὸν ἴδωμεν καὶ πάλιν ! θὰ παίξωμεν καὶ πάλιν μαζί του ! θὰ τὸν ἀκούσωμεν νὰ μᾶς διηγηθῇ καὶ ἄλλας ἱστορίας ! Ἐσώθη ! Ἐσώθη !

Ὁ Βερκῖνος μετ' ὀλίγας ἡμέρας εὐρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ τῶν φίλων του, ἀλλ' ἡ τελεία ἀνάρρωσίς του ἐβράδυνε παρὰ πολὺ. Μικρὸς τις τῶν νεύρων ἐρεθισμὸς τῷ ἐπροξένει συνεχῆ αὐπνίαν. Ὁ ἰατρὸς μετὰ πολλὰς ἀνωφελεῖς ἀποπειρας παρετήρησεν ὅτι μόνον ἡ θέα τῶν ἀνθῶν καὶ γλυκεῖα τις ἀρμονία θὰ ἐδύναντο νὰ τῷ προξενήσωσιν ἀνακούφισιν. Οἱ μικροὶ φίλοι του κατέθεσαν ἀμέσως χρήματα καὶ ἀγοράσαντες τὰ δροσερώτερα καὶ τὰ σπανιώτερα ἄνθη, ἔθεσαν αὐτὰ ἐπὶ τῆς καπνοδόχης καὶ ἐπὶ τοῦ γραφείου του. Κατάρθρωσαν ἐπίσης νὰ τῷ φέρωσι καὶ μουσικὴν. Χάρις εἰς τὰς φροντίδας καὶ προσευχὰς τῶν εὐγενῶν τούτων παιδῶν ὁ Βερκῖνος ἤδυνήθη νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐπιωφελεῖς ἐργασίας του, τὰς ὁποίας ἐξηκολούθησε μὲ τὴν αὐτὴν αὐταπάρησιν ὡς καὶ πρότερον μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συμβάντος τὴν 21 Δεκεμβρίου 1791 τὸ τεσσαρκοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Φυσικὴ Θεογνωσία.

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 315)

Ἡ εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος κόμησσα, ἥτις ἀπὸ τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐχάθη τὸ παιδίον δὲν εἶχεν ἀκούσει ποτε τίποτε περὶ αὐτοῦ, ἔχασε πᾶσαν ἐλπίδα ὅτι ἐμελλε νὰ ἀνευρεθῇ ποτε. Ἀφοῦ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἔγεινεν ἡ εἰρήνη, καὶ ἐσυλλογίζετο ὅτι ὁ ἀγαπητὸς τῆς σύζυγος εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του ἀντὶ χαρᾶς ἐμελλε νὰ δοκιμάσῃ λύπην ἀπερίγραφτον, ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα καὶ ἔλεγεν « Ἄχ, Θεέ μου ! πόσον εἶμαι δυστυχὴς ! ὅ,τι εἰς ἄλλας γυναῖκας εἶνε χαροποιόν, τοῦτο εἰς ἐμὲ εἶνε αἰτία ἀνεκφράστου λύπης ! Ὅλοι αἱ γυναῖκες τῶν πολεμιστῶν χαίρουσι, ὅταν ἀκούσουν ὅτι οἱ ἄνδρες αὐτῶν ἐπιστρέφουν ἐγὼ ὅμως... μόνη ἐγὼ

περίλυπος ἀκούω τοῦ συζύγου μου τὴν ἐπιστροφήν ! Ἄχ ! ὅποια δυστυχία τὸν περιμένει ἐνταῦθα ! πῶς θὰ δώσω εἰς αὐτὸν τὴν θλιβεράν ἀγγελίαν ὅτι ὁ Ἑρρῖκος μας δὲν ὑπάρχει ; »

Μὲ τοιοῦτους συλλογισμοὺς μετέβη εἰς τὸ ἐξωκκλήσιον τοῦ φρουρίου καὶ ἐκεῖ μὲ θερμὰ δάκρυα ἤρχισε νὰ προσεύχεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. « Πάτερ ἀγαθέ, Σὺ εἶσαι ἡ παρηγορία τῶν τεθλιμμένων. Σὺ τὴν λύπην εἰς χαρὰν μεταβάλλεις· ἀκουσον Σὲ παρακαλῶ τὴν δέησίν μου· γνωρίζω ὅτι ὅλα γίνονται κατὰ τὸ θέλημά Σου καὶ διὰ τὸ συμφέρον μας. Ἐὰν ὁ Ἑρρῖκος μας ζῆ, ἀπόδωτέ τον Σὲ παρακαλῶ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρός του· εἰδεμὴ, ὦ Θεέ μου, ἐνδυνάμωσε τὸν δυστυχῆ πατέρα του διὰ νὰ ἀκούσῃ μὲ γενναιότητα καὶ νὰ ὑποφέρῃ μὲ ὑπομονὴν τὴν θλιβεράν ταύτην εἰδήσιν. »

Ἐνῶ προσηύχето τοιοῦτοτρόπως, ἤκουσε βήματα ἀνθρώπου, ὅστις ἤρχετο πρὸς αὐτήν· ἔστρεψε καὶ εἶδε τὴν Μαργαρίταν, ἥτις ἀφου ἔφθασε μὲ τὴν ἄλλην συνοδίαν ἔτρεξε προτιήτερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, καὶ ζητοῦσα τὴν κόμησσαν ἔφθασεν εἰς τὸ ἐξωκκλήσιον. — « Ὁ καλλὴ καὶ εὐγενὴς κόμησστα, ἀνέκραξεν ἡ Μαργαρίτα, σοὶ φέρω εἰδήσεις πολὺ καλὰς διὰ τὸν ἀγαπητόν σου Ἑρρῖκον. Ζῆ, κυρία μου, ὁ Ἑρρῖκος σου καὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἰδῆς αὐτὸν πάλιν. » Ἐνῶ δὲ ἡ Μαργαρίτα ἤρχιζε τὴν διήγησιν, ἐμῆκεν ὁ γέρον Πολύκροπος διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὴν κόμησσαν διὰ τὴν μεγάλην χαρὰν, τὴν ὅποιαν ἐμελλε νὰ αἰσθανθῆ, βλέπουσα συγχρόνως τὰ δύο ἀγαπητότερα δι' αὐτὴν πρόσωπα, τὸν ἀκριβὸν τῆς σύζυγον καὶ τὸν ἀγαπητόν τῆς Ἑρρῖκον. Ἐδωκεν εἰς αὐτὴν μεγάλης ἐλπίδας ὅτι ἐντός ὀλίγου ἐμελλε νὰ ἐπανίδῃ αὐτοὺς καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ἑρρῖκου.

Ἄφου ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ εἶδεν ἡ κόμησστα ἔξαφνα τὸν σύζυγόν τῆς κρατοῦντα εἰς τὰς ἀγκάλας τὸν χαμένον υἱόν τῆς, ἀνεφώνησε μετὰ δακρύων. Ἀγαπητέ μου σύζυγε! φίλτατέ μου Ἑρρῖκε !... Θεέ μου, εἰς ὄλην μου τὴν ζωὴν ὄν θὰ εἰμπορέω νὰ σὲ εὐχαριστήσω διὰ τὴν μεγάλην χαρὰν τὴν ὅποιαν μὲ κάμνεις νὰ αἰσθάνωμαι τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐτρεμον συλλογιζομένη ὅτι ἐμελλον νὰ παρουσιασθῶ ἔμπροσθέν σου χωρὶς τὸν ἀγαπητόν μας Ἑρρῖκον. καὶ ὅμως ἰδοὺ σὺ φέρεις αὐτὸν πρὸς ἐμέ· ἃς ἦνε δοξασμένον τὸ ὄνομά σου Θεέ· Σὺ μᾶς διεχώρισες καὶ πάλιν Σὺ θαυμασιῶς μᾶς ἐνόηεις ! » Ἐνῶ

Ἀγαπητέ μοι σύζυγε, φίλτατέ μοι Ἐρρίκε.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Μυτιλήνης

ἔλεγε ταῦτα ἡ κόμησσα, ὁ σύζυγος καὶ ὁ Ἑρρῖκος μὲ θερμὰ δάκρυα καὶ αὐτοὶ ἐξεφραζον τὰς εὐχαρίστησεις των πρὸς τὸν Θεόν· μαζὴ μὲ αὐτοὺς ἔκλαιε καὶ ἡ Μαργαρίτα. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἐρημίτης συγκινηθεὶς ἀπὸ τοὺς λόγους τῆς κομήσσης δὲν ἐδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα.

Ἄφου παρῆλθεν ἡ πρώτη αὐτῶν ἀγαλλίασις, ὁ Ἑρρῖκος ἤρχιτε νὰ διηγῆται πρὸς τὴν μητέρα του τὰ ὅσα τῷ εἶχον συμβῆ. Πρὸ πάντων ἰστόρησε μὲ πολλὴν ζωηρότητα τὸ τί ἠτθάνθη ὅταν κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὸ ὑπόγειον ἐκεῖνο σπήλαιον ἐξῆλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ εἶδε τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴν ὠραιότητα τῆς γῆς, καὶ μὲ χαρὰν καὶ συγκίνησιν μεγάλην ἀνέφερε τὴν ἀξιωμανημόνευτον ἐκείνην στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐρημίτης τῷ ἐξήγησε τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ· καθ' ὅλην δὲ τὴν διήγησιν ταύτην οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν πλήρεις δακρῶν.

« Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἠτθάνθη, Ἑρρῖκε μου, εἶπεν ἡ κόμησσα, ὅταν κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην κατοικίαν ἐξῆλθες εἰς τὴν ὠραίαν γῆν τοῦ Θεοῦ, τὸ ἴδιον θὰ αἰσθανθῶμεν ὅλοι μας, ὅταν ἀπὸ τὴν ἐπίγειον ταύτην ζωὴν μεταβῶμεν εἰς τὴν οὐράνιον. Καθὼς τὰ χάριτα ἄνθη καὶ τὰ ξύλινα πρόβωτα διὰ τὰ ὁποῖα ἔχαιρες ὅταν ἦσουν εἰς τὸ σπήλαιον, δὲν ἦσαν τίποτε συγκρινόμενα μὲ τὰ μεγαλοπρεπῆ ἔργα τοῦ Θεοῦ· τοιοῦτοτρόπως καὶ πᾶσα ὠραιότης καὶ χαρὰ εἰς τὸν κόσμον τοῦτο εἶνε σκια καὶ ὄνειρον, ὅταν παραβλῶμεν αὐτὰς μὲ τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν χαρὰν, τὰς ὁποίας· θὰ αἰσθανώμεθα ὅταν μεταβῶμεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Πλάστου μας. »

Τότε ὁ σεβάζτιμος ἐρημίτης διακόψας τὸν λόγον εἶπε. « Ὀχιμαστα καὶ πολὺ θεάρεστά εἶνε τὰ αἰσθήματά σου, ὦ εὐγενὴς κόμησσα· ἀλλὰ τὸ καλλίτερον μάθημα, τὸ ὅποιον ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑρρῖκου διδασκόμεθα, εἶνε τὸ ἐξῆς. — Ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ τόσον καθαρὰ καὶ μὲ τόσην μεγαλοπρέπειαν λάμπουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν γῆν, ὥστε καὶ παιδίον μικρὸν διακρίνει αὐτάς· καὶ ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῶν κτισμάτων δύναται κάλλιστα νὰ κατανόησῃ τὸν κτίστην· καθὼς καὶ ὁ προφητὰν Ἄβραμ λέγει· « Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· τὴν δὲ ποιήσιν τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα », τὸ ἴδιον διδάσκει καὶ ὁ θεῖος Πῦλος λέγων « Ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ

Θεοῦ γίνεται φανερά ἡ ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης. »

Ὁλίγας ἡμέρας ὕστερον ἤλθον καὶ οἱ στρατιῶται τοῦ κόμητος εἰς τὴν Ἐίχεμφέλσιν, φέροντες μαζή των καὶ τοὺς ληστὰς δεσμίους· κατόπιν ἀπὸ αὐτοῦς ἠκολούθει φορτικὴ ἄμαξα περιέχουσα πολλὰ κιβώτια γεμάτα ἀπὸ κλοπιμαῖα πράγματα· ἄνωθεν δὲ τῆς ἀμάξης ἡ γραῖα τσιγγάνα.

Οἱ λησταὶ ἐξαρτίσθησαν ὅταν, παρουσιασθέντες εἰς τὸν κόμητα εἶδαν πλησίον αὐτοῦ στεκόμενον τὸν Ἑρρίκον· διότι γνωρίζοντες, ὅτι ἡ σιδηρᾶ θύρα ἔμενε πάντοτε καλῶς κλεισμένη καὶ μὴ γνωρίζοντες ὅτι ὑπῆρχε μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον εὐδύνατο νὰ φύγη τὸ παιδίον, ὑπέθεσαν ὅτι, ἡ ἐκρημνίσθη μέσα εἰς κανὲν βάραθρον τοῦ σπηλαίου, ἢ ἐπλακώθη ὑποκάτω εἰς κανένα θόλον. « Ἡμεῖς, ἔλεγε μὲ μεγάλην ἀγανάκτησιν ὁ ἀρχιληστής, ἐνομίζαμεν ὅτι κανεὶς ἄνθρωπος δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς φθάσῃ εἰς τὴν πανουργίαν· ἀλλὰ ἰδοὺ ἐν παιδίον τὸ ὁποῖον ἐφάνη ἀνώτερον ἀπὸ ἡμᾶς καὶ μᾶς φέρει ἐδῶ ἀλυσσοδεμένους· τοῦτο μὰ τὴν ἀλήθειαν ὅλος ὁ κόσμος· ἂν μοῦ τὸ ἔλεγε, δὲν τὸ ἐπίστευα. » Ἄλλος πάλιν ἔλεγεν· « ἡμεῖς ἀρπάσαμεν τὸ παιδίον τοῦτο, ὥστε, ἂν πότε πιασθῇ κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς, νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ διὰ τὴν σωτηρίαν του· καὶ ὅμως τοῦτο ἔγινεν ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς μας. » Ὁ δὲ Γουλιέλμος, ὁ νέος ἐκεῖνος ὅστις ἐδείχθη πάντοτε ἀγαθὸς καὶ περιποιητικὸς πρὸς τὸν Ἑρρίκον, ἔλεγε. « Τοῦτο βέβαια ἔγεινεν ἀπὸ Θεοῦ, καὶ ἠμπόρεσε νὰ διαφύγῃ τὸ μικρὸν τοῦτο παιδίον· ἐγὼ δὲ χαίρω ὅτι ἐσώθη, ἂν καὶ ἡ σωτηρία αὐτοῦ μέλλῃ νὰ μᾶς προξενήσῃ τὸν θάνατον. Τώρα καταλαμβάνω πόσον ἀληθινοὶ ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ μακαρίτου πατρός μου, ὅστις ἔλεγε. » Καὶ εἰς τὰ ἄφαντα τῆς γῆς ἂν ἦνε κρυμμένος ὁ κακός, ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ θὰ ἠμπορέσῃ ν' ἀνακαλύψῃ αὐτὸν καὶ θὰ τὸν τιμωρήσῃ καθὼς τῷ πρέπει.

Ὁ Ἑρρίκος ὅταν εἶδε μεταξὺ τῶν ληστῶν καὶ τὸν δυστυχῆ Γουλιέλμον σιδηροδεμένον, ἐλυπήθη πολὺ, καὶ θερμῶς παρεκάλεσε τὸν πατέρα του νὰ μὴ κακοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις ἐφάνη τόσον καλὸς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ κόμης ἀπεκρίθη, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑποσχεθῇ τίποτε ἄλλο, παρὰ ὅτι θὰ φανῇ ὅσον τὸ δυνατόν συγκαταβατικὸς πρὸς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἀκολούθως ἀπεδείχθη ἀπὸ

τὴν ἀνάκρισιν, ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος δὲν εἶχε πράξει ποτὲ κανένα φρόνον, ἀλλὰ μόνον ὡς ὑπρέτης ἠκολούθει μαζὴ με τοὺς ληστές, δὲν κατεδικάσθη, καθὼς οἱ ἄλλοι, εἰς θάνατον, ἀλλὰ νὰ μένη καθ' ὄλην του τὴν ζωὴν εἰς τὰ δεσμά. Ἄλλὰ καὶ ταύτην τὴν τιμωρίαν τὴν ἐμετρίασεν εἰς τὸ νὰ μένη περιωρισμένος μέσα εἰς ἓν σωφρονιστήριον ἕως ὅτου νὰ ἀποδείξῃ με τὸν καλὸν τρόπον του ὅτι τῷ ὄντι μετενόησε διὰ τὰ σφάλματά του, καὶ τότε ἔμελλε νὰ τὸν στείλῃ πρὸς τοὺς γονεῖς του. » Παρατήρησε τῷ εἶπεν, ὅταν ἔμελλε νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὸ σωφρονιστήριον, κα θ ὡ ς α ἰ κα κί α ι τ ι μ ω ρ ο ὦ ν τ α ι, τ ο ι ο υ τ ο τ ρ ὀ π ω ς καὶ α ἰ ἄ ρ ε τ α ἰ ἄ ν τ α μ ε ἰ ὄ ν τ α ι· πρόσεχε νὰ φέρεσαι καλῶς, διὰ νὰ εἰμπορέσω καὶ ἐγὼ νὰ κάμω πρὸς τὴν δυστυχῆ μητέρα σου, ὅ,τι σὺ ἔκαμες πρὸς τὸν υἱόν μου. »

Οἱ ἄλλοι ληστοὶ ἐπλήρωσαν με τὸ αἷμα των ὅσα κακουργήματα εἶχον πράξει· ἡ δὲ τσιγγάνα ἐκλείσθη εἰς σωφρονιστήριον διὰ νὰ μένη ἐκεῖ μέχρι τέλους τῆς ζωῆς της, τὰ δὲ κλοπιμαῖα πράγματα ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς κυρίους των.

Ἐὐχαριστοῦμεν καὶ τὴν ἐνάρετον κόμησσαν, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀποδείξωσι καὶ με τὰ ἔργα τὴν πρὸς τὸν Θεὸν εὐγνωμοσύνην των, ἐξώδευσαν τὸ μεγαλειότερον μέρος τῆς περιουσίας των καὶ ἔκτισαν εἰς τὴν ὠραίαν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχε κτισμένη ἡ κατοικία τοῦ ἐρημίτου, εὐρύχωρον καὶ ἀναπαυτικὸν Ὁρφανοτροφεῖον διὰ νὰ ἀνατρέφονται καὶ ἐκπαιδεύονται τὰ ὄρφανὰ παιδιὰ τῆς Ἐιχενφέλσης, διορίσαντες διευθυντὴν καὶ οἰκονόμον αὐτοῦ τὸν ἀγαθότατον καὶ ἐναρετώτατον Πολύκαρπον. — Ἐφοῦ ἐτελείωσεν ἡ οἰκοδομή, ὁ κόμης παρὰδίδων εἰς τὸν ἐρημίτην τὰ κλειδιά τοῦ καταστήματος εἶπεν. Εἰς τὴν φροντίδα σου ἀφιερῶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὁρφανοτροφείου τούτου, σεβάσμιε πάτερ, διότι κανεὶς ἄλλος δὲν ὑπάρχει ἀξιώτερός σου· εἶμαι πολὺ βέβαιος ὅτι τὰ ὄρφανὰ, ὅσα θὰ εὐτυχίσουν νὰ ἀνατραφῶσιν εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν σου Ὁρφανοτροφεῖον θὰ ἀποκατασταθῶσι μίαν ἡμέραν οἱ καλλίτεροι καὶ εὐτυχέστεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου· παρὰλαβε ὅσους διδασκάλους νομίζεις ὅτι χρειάζονται διὰ τὰ γράμματα καὶ διὰ τὰς τέχνας· πρῶτον ὅμως ἀπὸ ὅλα, σὲ παρακαλῶ, νὰ λάβῃς μαζήσου τὸν ἀξιόλογον ἐκεῖνον νέον, ὅστις ὠδήγησε πρὸς σὲ ζτὸν ἀγαπητόν σου Ἐρρίκον, διὰ νὰ τὸν γυμνάσῃς νὰ σὲ βοηθῇ εἰς

τὴν διεύθυνσιν καὶ νὰ εἰμπορέσῃ νὰ σὲ διαδεχθῆ, ὅταν ἐξ αἰτίας τοῦ γήρατος θὰ ἔχῃς ἀνάγκη νὰ ἀναπαύσῃς. Ἐγὼ καὶ ἡ κόμησσα ἀφιερώνομεν τὰ δύο τρίτα τῆς περιουσίας μας διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Ὀρφανοτροφείου· ἐλπίζομεν δὲ ὅτι καὶ ὁ ἀγαπητός μας Ἐρρίκος, ὅταν ἀνδρωθῆ, θὰ φροντίσῃ νὰ αὐξήσῃ ἀκόμη περισσότερο τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ.» — Δέχομαι μετὰ χαρᾶς τὴν πρότασίν σας, ἀπεκρίθη ὁ σεβάσμιος γέρον, καὶ θὰ προσπαθῆσω νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν σας· μὴ ἀμφισβάζετε δὲ ὅτι αἱ δεήσεις τῶν ἀθῶν ὁρραυῶν πιθῶν, τὰ ὁποῖα θὰ παρακαλῶσι τὸν Ὑψίστον διὰ σᾶς, θὰ ἀναβαίνωσιν ὡς εὐπρόσδεκτον θυμίαμα πρὸς αὐτόν· διότι «μ ε τ ο ι α υ τ α ς θ υ σ ι α ς εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.»

Ζωσιμάδαι.

(Συνέχεια, ἴδτε σελ. 307.)

Ὅπως δὲ τότε ἐγεμίσθη ἡ οἰκία ἀπὸ τὴν εὐωδίαν τοῦ μύρου, τοιουτοτρόπως καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῶν Ζωσιμάδων ἐγεμίσθη ἀπὸ τὴν εὐωδίαν τοῦ θεοῦ ἡ Ἐκκλησία. Δὲν ὑπάρχει Ἐπισκοπή, ὅπου δὲν εὐρίσκονται τὰ Κυριακοδρόμια τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ Ἀποστόλων. Δὲν ὑπάρχει πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἐφάνη ἡ θεία Γραφή καὶ ἡ φιλόθεος Ἀδολεσχία, τὰ ὁποῖα μὲ τὰ χρήματα τῶν Ζωσιμάδων ἐτυπώθησαν· δὲν ὑπάρχει σχολεῖον ἑλληνικόν, τοῦ ὁποίου τὴν βιβλιοθήκην νὰ μὴ στολλίζωσι τὰ πολύτιμα βιβλία τῶν Ζωσιμάδων. Καὶ εἰς μοναστήρια καὶ εἰς ἱερῶν ναοῦς δεικνύονται ἀφιερώματα τῶν Ζωσιμάδων· ἀπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ ἕως καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τῆς Ἑλλάδος μέρη, καὶ ἀπὸ τοῦ Βορρᾶ ἕως τὰς στήλας τοῦ Ἡρακλέους, ὅπου ὑπάρχουσιν ὁρθόδοξοι ἐκκλησιαὶ τῶν ὁμογενῶν, φαίνονται ἢ βιβλία ἢ ἄλλα τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων ἀφιερώματα. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ σχολεῖον τῶν Ἰωαννίνων, τὸ ὁποῖον μεγάλην ἀφέλειαν ἐπροξένησεν εἰς τὸ γένος ἡμῶν διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ ἄλλους πεπαιδευμένους, τοὺς ὁποίους ἀνέδειξεν, εἰς τὴν κηδεμονίαν καὶ τὰς φροντίδας τῶν Ζωσιμάδων χρεωστεῖ τὴν ὑπαρξίν του. Καθὼς λοιπὸν τῆς Μαρίας τὸ ἔργον ἔλαβεν ἐξάιρετον βραβεῖον ὑπὸ τοῦ Θεανθρώπου νὰ λαληθῆ « ὅπου ἂν κηρυχθῆ τὸ Εὐαγγέλιον ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, εἰς μνημόσυνον

αὐτῆς», τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ προσφορά τῶν φιλοχρίστων Ζωσιμάδων, ἧτις ἐπλήρωσεν εὐωδίας τὴν Ἐκκλησίαν, δὲν ἔμεινεν ἀβράβευτος παρὰ Θεοῦ· διότι καὶ αὕτη « ἐν παντὶ τόπῳ ἐξελήλυθεν » εἰς μνημόστυνον αὐτῶν.

Βαρότιμον ὑπῆρχε τὸ μύρον τῆς Μαρίας, πολῦτιμοι καὶ αἱ ἀγαθοεργίαι τῶν Ζωσιμάδων διὰ τὴν ἐνάρετον διάθεσιν καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν μετριοφροσύνην, μὲ τὴν ὁποίαν ἔπραττον αὐτάς. Ἄνευ ὑπερφηρίας καὶ μετὰ ταπεινώσεως προσπίπτοντες εἰς τοὺς πόδας τοῦ κοινοῦ τῶν ὄλων Δεσπότη, εὐχαρίστουν αὐτόν, διότι ἠξιώθησαν νὰ γίνωσι ταμίαι καὶ διαμοιρασταὶ τῶν οὐρανίων αὐτοῦ δωρεῶν, λέγοντες ἕκαστος· ἐξ αὐτῶν « Τί ἄντα ποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἄντα πέδωκέ μοι; » καὶ, « Τί γὰρ ἔχω ὃ οὐκ ἔλαβον παρὰ Θεοῦ; » Λιπαρὸν καὶ λεῖον ὑπῆρχε τὸ μύρον· ἱλαροὶ καὶ φαιδροὶ διεμοίραζον καὶ οἱ Ζωσιμάδαι τὰς λιπαρὰς αὐτῶν χάριτας, μῆτε ἐκ λύπης μῆτε ἐξ ἀνάγκης· διὰ τοῦτο καὶ ἠγαπῶντο παρὰ τοῦ Κυρίου. « Ἴλαρὸν γὰρ ὁ ὅτι ἄγαπᾷ ὁ Θεός. » Ἄδολον καὶ καθαρὰν, καὶ πάσης ἀπραγῆς καὶ ἀδικίας ἄμικτον προσέφεραν τὴν θυσίαν τῶν ἀγαθοεργιῶν· δὲν διέκοπτον τὰς εὐλογίας τῶν εὐεργετουμένων οἱ στεναγμοὶ τῶν ἀδικημένων· οὐδὲ ἀντελάλουν τὰ δικαστήρια ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν Ζωσιμάδων, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς ὑπὲρ αὐτῶν εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' « ἐτίμων τὸν Κύριον ἀπὸ δικαίων πόνων » προσφέροντες ὄχι τοῦ Καῖν, ἀλλὰ τοῦ Ἄβελ ὀλοκαυτώματα « ἐφ' οἷς ἐπεῖθε Κύριος καὶ ὠσφράνη ὄσμην εὐωδίας. » Καὶ αὕτη ἡ ἀπλότης τῆς ζωῆς των ἐκίνει τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου. Ἄν εἶχον ἄλλοι τὸν πλοῦτον τῶν Ζωσιμάδων, ἔμελλον αὐτοὶ πρῶτοι νὰ ἀπολαύσωσιν αὐτὸν πρὸς ἰδίαν εὐχαρίστησιν καὶ τρυφήν. Ἄλλ' οὗτοι οἱ μακαρίζται δὲν τὸν μετεχειρίζοντο διὰ τὸν ἑαυτῶν, εἰμὴ μόνον διὰ τὰ ἀπολύτως καθ' ἡμέραν ἀναγκαῖα. Καὶ οὔτε εἰς γάμου κοινωνίαν ἤλθον, εὔτε τέκνων γεννήτορες ἔγιναν, διότι νυμφευθέντες ἐκ συμφώνου τὴν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, υἰοθέτησαν ὅλους τοὺς ὄρφανούς καὶ πτωχοὺς παῖδας τῶν ὁμογενῶν, καὶ μόνον περὶ τῆς ἀνατροφῆς τούτων ἐφρόντιζον. Διὰ τοῦτο οὐδὲ οἴκους ὑψηλοῦς, οὔτε οἰκιακὴν πολυτέλειαν,

οὔτε φαντασίας, οὔτε πλήθος ἀνδραπόδων καὶ τετραπόδων, οὔτε τραπέζας καὶ ἀπολαύσεις εἶχον, « καταλύοντες ἕνεκεν βρώματος τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ », ἀλλ' ἂν καὶ κατοικοῦντες μεγάλας πόλεις, οἱ μὲν τὴν Μόσχαν, οἱ δὲ τὴν Νίζναν, ἔζων ζοῶν ἀπλοϊκὴν καὶ μετρίαν καὶ μετὰ τῆς οἰκονομίας, ὥστε, ὅστις ἔβλεπε τὰς κατοικίας καὶ τὴν ἄλλην ζοῶν τῆς ὀνομαστῆς τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότητος ἔμελλε νὰ ἀπορῆ, πῶς, « ἐνῶ ἔβαλε πλεῖον πάντων τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τῆς φιλαδελφίας, » ἔπειτα ἔζη, ὡς ἡ πτωχὴ ἐκείνη χήρα, ἥτις ἔβαλε λεπτὰ δύο.

Καὶ ἡ μὲν τοῦ Λαζάρου ἀγία ἀδελφὴ προσέφερε τὸ μύρον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πρὸς τὸν Ἰησοῦν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς· ἡ δὲ τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότης ὑπηρετεῖ τὴν αἰώνιον βουλὴν τοῦ Ἰησοῦ πρὸς ἀνάστασιν ἐκ τῆς ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος τῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν· διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἀγαθοεργίαι τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἦσαν πρὸ πάντων εὐχρηστοὶ πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις καὶ συνεργάτας ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἄλλους μὲν μεγαλοφρεῖς ἄνδρας καὶ σοφωτάτους, μάλιστα δὲ τοὺς δύο καθ' ἡμᾶς μεγάλους φωστῆρας τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς ἀειμνήστους διδασκάλους τῆς Ἑλληνικῆς ὀρθοδοξίας καὶ σοφίας, τὸν Εὐγένιον καὶ Θεοτόκην. Τούτων λοιπὸν τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ συγγράμματα πολλαπλασιάζουσιν οἱ Ζωσιμάδοι εἰς πολλὰς χιλιάδας διὰ τοῦ τύπου. Εἰς δὲ τὸν πολυμαθέστατον καὶ περικλεῆ φιλόπατριν Κοραῆν παραδίδουσι τὴν ἐκδοσὴν τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Καὶ στέλλουσι κατὰ καιροῦς ὅλα τὰ ἐκτυπωθέντα βιβλία, εἰς μυριάδας ὅπλων φωτὸς ἐναντίον τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας τῶν ὁμογενῶν αὐτῶν. Ἦλθον ἡμέραι ποιηραὶ, αἱ ὁποῖαι συνετάραξαν ὀλόκληρον τὴν Ἀσίαν καὶ Ἀφρικήν καὶ ἐθορύβησαν τὴν Εὐρώπην· ἡ καρδία ὅμως τῶν Ζωσιμάδων δὲν ἐκλονίσθη· διότι πρῶμοιάζε τὴν ἐπὶ τῆς πέτρας θεμελιωμένην οἰκίαν τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν ὁποῖαν οὔτε ἡ βία τῶν σφοδρῶν καταγιγῶντων, οὔτε ἡ ὀρμὴ τῆς ραγδαίας βροχῆς δύνανται νὰ κλονίσωσι καὶ παρασύρωσι.

Ἐτελεύτησε δὲ ὁ μὲν Θεοδόσιος τὸ 1793, ὁπότεν καὶ ἤρχισαν τὸ θεάρεστον ἔργον τῆς εὐεργεσίας· ὁ δὲ Ἀναστάσιος τὸ 1805· ὁ

Μιχαήλ τὸ 1809· ὁ Ζώης τὸ 1827 περὶ τὸν Σεπτέμβριον· ὁ δὲ Νικόλαος τέλος τὸ 1842 Φεβρουαρίου 14. Πολὺ πρὶν ἀρχίσωσι τὰς εὐεργεσίας ἐτελεύτησεν, ὡς ἐν ἀρχῇ εἵπομεν, ὁ πρωτότοκος Ἰωάννης περὶ τὸ 1786 εἰς Νίζναν τῆς Ῥωσσίας ἄγαμος καὶ αὐτός, συνέμπαρος καὶ ὁμότροπος τῶν ἀδελφῶν, καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ πολλὸν τιμώμενος ὑπ' αὐτῶν. Εἶχον δὲ καὶ τρεῖς ἀδελφάς εἰς Ἰωάννινα, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀξιωματημόνευτος εἶνε ἡ Ζωή, ἣτις ὄλιγον ζήσασα μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀφίερωσε καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν ἄλλων δύο τὴν ἐκ τοῦ προτελευταίου ἀδελφοῦ Θεοδοσίου παραχωρηθεῖσαν εἰς αὐτὰς κληροδοσίαν εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ τὰς Ἐκκλησίας τῆς πατρίδος, καὶ διέμεινε μέχρι τέλους ἀληθῆς μιμητῆς τῆς χάριτος τοῦ Ἀποστόλου «ἐπακολουθοῦσα εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν» καὶ ἐπιστατοῦσα εἰς τὰ ἐνδύματα τῶν πτωχῶν καὶ τὰς ἄλλας τὰς εἰς τὰς παρθένους διδομένας ἐλεημοσύνας παρὰ τῶν ἀδελφῶν. Καὶ ὅτε ἀκόμη δύο μόνον ἐκ τῶν πέντε ἀδελφῶν ἀπέμειναν, ὁ Ζώης εἰς τὴν Μόσχαν καὶ ὁ Νικόλαος εἰς τὴν Νίζναν, διόλου δὲν ὀλιγόστει σε διὰ τοῦτο ἡ προθυμία καὶ ὁ ἱερός αὐτῶν ζήλος· ἐνήργουν μὲ τὴν αὐτὴν δραστηριότητα καθῶς καὶ οἱ πέντε, προσθέτοντες εἰς τὸν ἰδικόν των ζῆλον καὶ ἐκεῖνον τὸν ὅποιον παρὰ τῶν ἀδελφῶν των ἐκληρονόμησαν. Καθῶς δὲ ὁ φῶστηρ τῆς ἡμέρας πλησιάζει εἰς τὴν δύσιν ἡσύχως καὶ μεγαλοπρεπῶς, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ φωτοφόρος δίσκος τῆς μεγαλοδωρίας τῶν Ζωσιμάδων πλήρης εὐεργετικοῦ φωτὸς ἔδυσσε μεγαλοπρεπέστατα. (α)

Ἀπῆλθε λοιπὸν ἐκ τῆς προσκαιροῦ ταύτης ζωῆς ἡ τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότης, ἀφοῦ ἀφῆκε λαμπρότατον καὶ σπανιώτατον φιλογενεῖας παράδειγμα ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτῆς, ἀλλὰ εἰς ἅπαντα τὰ χριστιανικὰ ἔθνη. Ἀπῆλθον, διότι ἐν ὕστατον τέλος καὶ ἐκοιμήθησαν τὸν ὕπνον τῶν δικαίων. Καὶ αἱ μὲν μκαίρικαι αὐτῶν ψυχαι ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ Νυμφίου, ὡς ἄλλαι πέντε φρόνιμοι παρθένοι τῆς παρβολῆ τοῦ Εὐαγγε-

(α) Ὁ τελευταῖος ἀδελφὸς Νικόλαος ἀποθανὼν ἀφῆκε 4,004,249 χίτρινα ρούβλια, ἀφοῦ πολλὰς χιλιάδας ἐδαπάνησε πρότερον εἰς ἀγαθοεργίας. Ὀλόκληρον τὴν περιουσίαν ταύτην προσδωρίσε διὰ τῆς διαθήκης του ὑπὲρ τῶν Σχολείων, Νοσοκομείων, Ὀρφανοτροφείων καὶ ἄλλων ἀγαθοεργῶν τῆς πατρίδος καταστημάτων.

λίου, φέρουται τὰς λαμπάδας αὐτῶν φαιδράς, καὶ ἀκοιμήτους μὲ τὸ φῶς τῆς εὐσεβείας καὶ τὸ ἔλαιον τῆς ἀγαθοποιίας. Τὰ δὲ σώματα αὐτῶν, «ὡς ὄριμος σῖτος, ὡς θημωνία τοῦ ἀλωνίου, ἐσυναχθησαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς, ἥτις εἶνε ἡ μήτηρ ὄλων τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ μὲν σώματα αὐτῶν ἐτάφησαν ἐν εἰρήνῃ, τὸν δὲ ἔπαινον αὐτῶν ἐξαγγέλλει ἡ Ἐκκλησία» καὶ μετ' αὐτῆς πλεῖσται πόλεις ἀντιλαλοῦσιν ἀόχορος τῶν Ζωσιμάδων δι' ἡλθενεργετῶν.»

Τοιοῦτον λαμπρὸν καὶ ἀξιολίμητον παράδειγμα ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν, χρεωστοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ διερχώμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀγαθοποιῶντες ἀλλήλους ὁ καθείς τὸ κατὰ δύναμιν, συμφῶνως πρὸς τὴν θεῖαν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλαδελφίας. Διότι ἡ ζωὴ ἡμῶν εἰς τὴν ὁποίαν «Γεννεὰ πορεύεται, καὶ γεννεὰ ἔρχεται» ὁμοιάζει μὲ συνεχῆ ὁδόν, ἥτις εἶνε διηρημένη εἰς σταθμούς· καὶ ἀρχὴ μὲν τῆς ὁδοπορίας εἶνε ἡ γέννησις, τέλος δὲ τοῦ δρόμου ἡ πλάξ τοῦ τάφου. Διαφέρει δὲ ἡ ὁδοπορία τῆς ζωῆς κατὰ τοῦτο μόνον· τοὺς μὲν συνήθεις δρόμους δύναται τις ὅπως καὶ ὅταν θέλῃ νὰ βαδίσῃ ἢ καὶ νὰ μὴ βαδίσῃ διόλου, ἐὰν δὲν θέλῃ τὸν δρόμον ὁμῶς τῆς ζωῆς πᾶς ἀνθρώπος, ἀφοῦ ἄπαξ γεννηθῇ, ἀναγκάζεται νὰ βαδίσῃ ἀδιάκοπα προχωρῶν πρὸς τὸ τέλος χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον. Βάδιζε, φωνάζει πρὸς ἕκαστον ἀπὸ ἡμᾶς πᾶσα ἡμέρα καὶ πᾶσα νύξ καὶ πᾶσα ὥρα· βάδιζε! ποῦ; πρὸς τὸν τάφον! διὰ νὰ παραδώσῃς τὸ μὲν σῶμα εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, τὴν δὲ ψυχὴν πρὸς τὸν Ὑψίστον αὐτῆς Δημιουργόν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὑπάρχει ταιαύτη καὶ ἀναγκαία καὶ ταχεῖα καὶ ἄνευ ἐπιστροφῆς ἡ ὁδοπορία τῆς ζωῆς, μένει πλέον εἰς ἡμᾶς ἡ φροντίς νὰ ἐτοιμαζώμεθα διὰ τὸ μέγα τοῦτο ταξείδιον. Γίνεται δὲ ἡ ἐτοιμασία αὕτη, ἐὰν ἐκπληρωῶμεν τὰ χροῆ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης. Τότε φθάνομεν εἰς τὸ τέλος γεμάτοι ἀπὸ ἀγαθῶν ἐλπίδας, καθὼς ὁ πιστὸς ἐργάτης, ὅστις ὑπάγει πρὸς τὸν Δεσπότην διὰ νὰ πληρωθῇ τὸν μισθὸν τῆς ἐργασίας αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ βαδίζωμεν κατὰ τὸ θέλημα τῆς σαρκὸς ἡμῶν, τότε φθάνομεν εἰς τὸ τέλος, παρομοιάζοντες ἀπληπισμένον κητάδικον ὅστις φέρων εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ τὸ σχοινίον τῆς ἀγχόνης ἀτακτεῖ καθ' ὁδόν, φερόμενος εἰς τὸν τόπον τῆς

καταδίκης. Ἀποθλιπόντες λοιπὸν πρὸς τὸ περιμένον ἡμᾶς δικαστήριον καὶ συλλογιζόμενοι ὅτι ἀνά πᾶσαν στιγμὴν δύναται νὰ καλέσῃ ἡμᾶς ὁ Κύριος, ἅς βαδίζωμεν « ἐν ὁδοῖς δικαίων » ἔχοντες λύχνον δια τούς πόδας ἡμῶν καὶ δια τὰς ὁδοὺς ἡμῶν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Εὐαγγελικὴ Σχολὴ καὶ τὸ Νοσοκομεῖον.

Οἱ δύο οὗτοι στιλπνότατοι τῆς ὥρας Σμύρνης ἀδάμαντες, μεθαύριον ὁ εἷς καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας ὁ ἕτερος ἐορτάζουσι τὴν ἐπέτειον αὐτῶν ἐορτήν. Ἄπας δὲ ὁ ἐγχώριος τύπος προανήγγειλεν ἀμφότερας τὰς ἐορτὰς ταύτας, προσκαλῶν τοὺς πάντας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κοινῶν τούτων καθιδρυμάτων. Καὶ ἡ μὲν εὐγενὴς δημοσιογραφία ἐξετέλεσε τὸ καθήκον αὐτῆς, ἀλλὰ τίς τῶν πολιτῶν δὲν ἀναμένει μετ' ἀνυπομονησίας τὰς δύο ταύτας ἐπισήμους τοῦ ἔτους ἡμέρας ἵνα ἀποδώσῃ τὸν γενναῖον τῆς εὐγνωμοσύνης φόρον πρὸς τὰς φιλοστόργους αὐτοῦ ταύτας μητέρας, ὧν ἡ μὲν μηρῶνει τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἡ δὲ περιθάλλει τὰ ἀσθενῆ σώματα τῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν; Οὐδεὶς, πιστεύομεν, οὔτε πλούσιος οὔτε πένης· οὔτε ἀνὴρ, οὔτε γυνή· οὔτε γέρον, οὔτε νεανίας. Καὶ ταῦτα μὲν ὅτι οὕτω θὰ γίνωσιν, οὐδεμία ἀμφιβολία. Ἄλλ' ἡμεῖς ἅς ἐλπίσωμεν ὅτι, τοῦλάχιστον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν Εὐαγγελ. Σχολήν, εἶνε ἡ τελευταία αὐτῆς φορὰ, καθ' ἣν ἐξευτελλίξεται τείνουσα τὴν σεβαστὴν αὐτῆς χεῖρα ὡς χεῖρα ἐπαίτου. Ἡ ἐπ' αἰτίοις οἰωνοῖς ἐγκαινισθεῖσα Εὐαγγελικὴ εἰταιρία δὲν θ' ἀνεχθῆ βεβαίως ἵνα καὶ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος παρουσιασθῇ ἢ προστατευομένη αὐτῆς ὅπως ἐπαρουσιάζετο μέχρι σήμερον κλαυθμηρίζουσα καὶ μετ' ὀλογγυμῶν ἐπαίτουσα. Πῶποτε. Ἐσμὲν δ' ἐέλπιδες ὅτι ὅσον οὕτω θ' ἀκούσωμεν τὸ πέρασ τῶν ἐργασιῶν τῆς καὶ τὸ λίαν εὐάρεστον αὐτῶν ἀποτέλεσμα. Εἶθε.

Παντολέων, τιμὴ τῶν Ἰώνων,
 Προσφιλῆ τῆς υἱὸν κ' εὐγενῆ
 Ἡ πατὴρ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον
 Εὐγνωμόνως Σὲ θέλει ὑμνεῖ·
 Ὡ Σμυρναῖοι, χρηστοὶ συμπολιταί,
 Παντολέοντες ἔστε κ' ὑμεῖς,
 Τὴν πατρίδα πρὸς δόξαν ὠθεῖτε
 Δι' ἀπαύστου κ' ἐνθέου ὁρμῆς.

Πίστις κυνός.

Γεωργός τις, ἔλθων εἰς τὸν ἀγρόν του ἵνα ἐπιδιορθώσῃ ρήγμα εἰς φράκτιν τινά, εὔρεν ἐπανερχόμενος τὴν κοιτίδα, ἔνθα εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ μονογενές του τέκνον κοιμώμενον ἀναποδογυρισμένην. Τὰ στρώματα ἦσαν σχισμένα καὶ καθημαγμένα, καὶ ὁ σκύλος ἦτο ἐκεῖ πλησίον ἐξηπλωμένος Ἰποθέσας λοιπὸν ὅτι ὁ σκύλος ἔφαγε τὸ παιδίον, ἀμέσως ἤνοιξε τὸ κρανίον του διὰ τινος ἀξίνης, τὴν ὅποιαν εἶχεν ἀνά χειρας· ὅτε δὲ ἀνέστρεψε τὴν κοιτίδα, εὔρε τὸ παιδίον σῶον καὶ ὄφιν ὑπερμεγέθη νεκρὸν ἐπὶ τοῦ πατώματος φονευθέντα ὑπὸ τοῦ κυνός, οὗ τινος ἡ πίστις ἦν ἀξία ἄλλης ἀμοιβῆς. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐδίδαξεν αὐτόν, πόσον ἐπικίνδυνον εἶνε νὰ παραδιδῆται τις πολὺ βιαίως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου εἰς τὸ τυφλὸν πάθος του.

Ὁ μύρμηξ τοῦ Ταμερλάνου.

Ὁ διαβόητος Ταμερλάνος, μέγας κατακτητής, τοῦ ὁποίου τὸν βίον ἄλλοτε θὰ δημοσιεύσωμεν διὰ τοῦ Μέντορος, ἐδοκιμάσθη ὑπὸ πολλῶν θλίψεων καὶ δυσκολιῶν, αἵτινες πολλὰκις ἐκλόμισαν τὴν σταθερότητά του. Καὶ ποτε, καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του, ἐκρύβη ἐντὸς πεπαλαιωμένου ἐρειπίου· ἐκεῖ δὲ ἀναλογιζόμενος τὸ δεινὸν τῆς θέσεώς του καὶ ἀπηλπισμένος, εἶδε μύρμηκα ἀγωνιζόμενον νὰ ἀναβιβάσῃ εἰς τὸν τοῦτον κόκκον σίτου βαρύτερον ἑαυτοῦ. Καὶ ἐπλησίαζε μὲν ὁ μύρμηξ εἰς τὴν φωλεάν του, ἀλλὰ κλονούμενος κατεκυλίετο μετὰ τοῦ φορτίου ὡς ὁ Σίσυφος· δὲν ἀπεθαρρύνετο ὅμως· ἀλλ' ἀναλαμβάνων τὸν κόκκον ἐπανελάμβανε καὶ τὴν ἄνοδον μετὰ τῆς αὐτῆς καρτερίας. Ἐξήκοντα καὶ ἑννέα φορές κατεκυλίετο ὁ ταλαίπωρος μύρμηξ, ἀλλὰ τέλος πάντων ἐπέτυχε τὴν ἐβδομηκοστήν. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀνεπτέρωσε τὸ θάρρος τοῦ Ταμερλάνου, καὶ ἔκοτε, ὡς ἀνὰ ὑποθέσεις του δὲν εἰδοκίμου ὅπως ἐπεθύμει, ἀνεπόλει τὸν μύρμηκα καὶ ἐδιπλασίαζε τὸν ζήλόν του.

Τὸ ἐν τῷ δωματίῳ μου ὠρολόγιον.

Ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τῆς ἐστίας τοῦ δωματίου μου ἴσταται ἓν ὠρολόγιον· εἶνε δὲ ὠραῖον καὶ πλουσίως καλλωπισμένον μὲ γλυφὰς καὶ

χρυσώματα. Τοῦτο τὸ ὠρολόγιόν μου εἶνε ὁ θαυμασμὸς ὄλων τῶν ἐπισκεπτῶν μου. Ἄλλ' ἄλλοίμονον! αὐτὸ ἔχει ἓν ἐλάττωμα, ἐν ριζικὸν ἐλάττωμα..... αὐτὸ δὲν κινεῖται! Ματαίως τὸ τανύω, (κορδίζω). Τὸ ἐκκρεμές (πέντουλουμ) εἶνε ἀκίνητον· οἱ δεῖνται ἡρεμοῦν· καὶ οὕτω τὸ ὠρολόγιόν μου εἶνε ἐντελῶς ἄχρηστον. Καί τοι δὲ εἶνε ἀληθῶς ἄξιον νὰ ἐπισύρῃ τὸν θαυμασμὸν παντὸς θεωροῦντος αὐτό, ἐν τῇ καθόλου ἀπολύτῃ σημασίᾳ τῆς λέξεως, εἶνε ἓν κακὸν ὠρολόγιον, ἀπλῶς διότι δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν κατασκευάσθη.

Ἐκ τῆς κακῆς ταύτης καταστάσεως τοῦ ὠρολογίου μου μοι ἐπῆλθεν ἡ ἐφεξῆς σκέψις πολλάκις. — Δὲν ὑπάρχουσιν ἄρα γε πολλοὶ ἄνθρωποι ἐν τῷ κόσμῳ, προικισμένοι παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ μὲ ἔξοχα φυσικὰ χαρίσματα, ὁμοιάζοντες μὲ τὸ ὠρολόγιόν μου; Δὲν ὑπάρχουσιν ἄρα γε πολλοὶ ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδιὰ πλουσίως καλλοπισμένα μὲν μὲ θείας δυνάμεις τῆς ἀθανάτου ψυχῆς των, μὴν ἐκπληροῦντα ὅμως τὸν σκοπὸν τῆς δημιουργίας των; Ὁ Θεὸς δὲν ἐδημιούργησεν αὐτοὺς νὰ τρώγῃσι, πίνωσι καὶ κοιμῶνται ἀπλῶς, ὡς τὰ ἄλλα ζῶα, καὶ ν' ἀποθνήσκωσι γηράσκοντες· ἀλλὰ τοὺς ἐδημιούργησεν ὅπως ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἐπὶ τῆς ὁποίας τοὺς ἔθεσε, τελειοποιούμενοι διὰ τῆς ἀρετῆς, τῆς σοφίας, καὶ τῆς ἀγιότητος κατασταθῶσιν ἄξιοι κληρονόμοι τῆς οὐρανοῦ βασιλείας. Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν χρεωστεῖ ν' ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, νὰ ὑπηρετῇ αὐτόν, καὶ νὰ πράττῃ τὸ θέλημά του· διότι ἐὰν δὲν τὸν ἀγαπᾷ οὐδὲ τὸν ὑπηρετῇ, οὔτε πράττῃ τὸ θέλημά του, τότε δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐδημιουργήθη. Καὶ ἐὰν δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς του, καὶ τοι ὠραῖος καὶ εὐφυὴς καὶ κομψὸς κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ ἐφελκυστικὸς τοὺς τρόπους, οὐχ ἤττον ὅμως εἶνε κακὸς, ἀποφασιστικῶς κακὸς καὶ ἄχρηστος· διότι, ἐπαναλαμβάνω, καθὼς τὰ χρεϊώδη εἰς ἡμᾶς πράγματα οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶνε κακὸς, ὅταν δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐπλάσθη. Ἐάν τις τῶν ἀναγνωστῶν ἐρωτήσῃ: Πῶς δύναμαι νὰ ἐκπληρῶ καλλίτερα τὸν σκοπὸν τῆς δημιουργίας μου; Ἀποκρίνομαι: πράττε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Πράττεις δὲ αὐτό, ὅταν ὑποτάσῃσαι εἰς τὸν Θεόν· ὅταν προσπαθῇς νὰ ἐκτελῇς τὰς ἐντολάς του· ὅταν ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου ὡς τὸν ἑαυτὸν σου· ὅταν προσεύχῃσαι συνεχῶς ζητῶν τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ Δημιουργοῦ

σου· ὅταν ἀναγινώσῃς συχνάκις τὰς ἀγίας Γραφάς, ὅπου ὑπάρχει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀγωνίζεσαι ὡς καλὸς ἀθλητὴς νὰ ἐκτελῆς πᾶν ὅ,τι ἐκεῖ διδάσκειται· ὅταν ἀληθῶς ἀγαπᾷς ὄχι μόνον τὸν ὁμοεθνή σου ἢ τὸν ἔχοντα τὴν αὐτὴν μὲ σὲ θρησκείαν, ἀλλὰ πάντα ἔχοντα τὴν εἰκόνα σου, ἦτοι πᾶν λογικὸν πλάσμα τοῦ Δημιουργοῦ σου· ὅταν τὸν τοιοῦτον εἰλικρινῶς ἀγαπᾷς καὶ ἦσαι πρόθυμος πάντοτε νὰ τὸν βοηθῆς ἐν τῇ χρείᾳ του καὶ νὰ τὸν φωτίξῃς πρὸς ἐκμάθησιν τοῦ προορισμοῦ του, ἐὰν τὸν ἀγνοῇ, καὶ τῷ παρέχῃς τὰ μέσα τῆς σωτηρίας του· ὅταν ἦσαι τίμιος καὶ πιστὸς εἰς τὰς συναλλαγάς σου· ὅταν ἐξοδεύῃς τὸ ἐμπιστευθὲν σοι τάλαντον παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ σου ἐν φιλανθρωπικοῖς ἔργοις πρὸς τὸ καλὸν τοῦ πλησίον· ὅταν δαπανᾷς τὸν πολυτίμον καιρὸν ἐν τῇ τελειοποιήσει σου καὶ δὲν τὸν φθείρῃς ἐν ταῖς διασκεδάσεσιν ἐκείναις, αἱ ὁποῖαι ἀφανίζουσι καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ὑγείαν σου. Ἐὰν οὕτω ζῆς, τότε, ἀλλὰ μόνον τότε, ἐκπληροῖς τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς σου καὶ δὲν εἶσαι κακὸς καὶ ἄχρηστος, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς ἐστίας μου κείμενον ὠραῖον μὲν καὶ κομψόν, ἀλλ' ὄλως ἤδη ἄχρηστον ὠρολόγιον.

Ἀγαπητέ μοι ἀναγνώστα! Σκέψθητι ταῦτα καλῶς, καὶ ὡς νὰ ἦσο ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐρώτησον σεαυτὸν: ἐκπληρῶ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ὁ Μέγας καὶ Παντοδύναμος Δημιουργὸς τῆς τε ἀοράτου καὶ ὁρατῆς κτίσεως μ' ἐδημιούργησεν;

Ἀνάμικτα.

Συχνάκις, φίλτατοι ἀναγνώστα, μὲ καταλαμβάνει μανία τοῦ γράφειν, καὶ παρευθὺς ἀρχίζω νὰ γράφω: πλὴν περὶ τίνας γράφεις; ἂν αἰφνης μὲ ἐρωτήσῃ τις, ὁμολογῶ ὅτι θὰ εὐρεθῶ εἰς ἀμηχανίαν. Τὰ πάντα εἶνε ἔτοιμα· ὁ κάλαμος ἀναμένει τὰς διαιαγὰς τῆς χειρὸς· ἡ χεὶρ τὰς τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλ' οὗτος ἀπροπαρασκευάστος βλέπει ἡλιθίως τὰς προετοιμασίας ταύτας, ζητῶν εἰς μάτην νὰ μαντεύσῃ τὸ αἷτιον. Πλὴν ἀδιάφορον· ἀφοῦ ἔχω τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γράψω, πρέπει νὰ στερηθῶ τὴν τέρψιν ταύτην διὰ τὴν δυστροπίαν καὶ κακὴν θέλησιν τοῦ ἐγκεφάλου μου; Ὁχι, μυριάκις ὄχι· ἴσως εὐ-εθῆ περίεργον ἢ χρησιμὸν τι, ὅπερ νὰ κοινοποιήσω διὰ τῆς γραφίδος μου. Εἶθε τοῦτο· διότι ἄλλως δὲν θὰ εὐρητε πλέον ἴχνος μου κλν ἐν

τῷ Μέντορι καὶ οὕτω θά κατὰ τήκωμαι, μὴ δυνάμενος νὰ μελανώσω χάρτην.

Πόσον ἐπεθύμουν νὰ γελᾶσω! ἀλλὰ δὲν δύναμαι ἔνεκα τῆς βαθείας μου μελαγχολίας· ἐπιθυμοῦμεν ἀγαθόν τι καὶ ἐκτιμῶμεν αὐτό, ὅταν μᾶς ἐγκαταλείψῃ. Ἐπιθυμῶ τὸν γέλωτα, τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς χαρᾶς. Ὡ γέλωις, εἶσαι ἡ τρυφή τῶν μωρῶν, πλὴν μωρὸς εἶνε ταῦτόσημον τοῦ εὐτυχοῦς. Εὐτυχῆς ὁ μωρὸς, εὐτυχῆς ὁ παράφρων, διότι τὰς τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν Κόσμου ἀθλιότητας δὲν βλέπει ἔναργῶς καὶ δὲν αἰσθάνεται τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν ἀπαύστως ὑπὸ βελῶν μυρίων τιτρωσκομένην, ἀλλὰ γελᾷ ἴσως διὰ τοὺς πολλοὺς μωροτέρους αὐτοῦ σῶφρονας. Ἐπάρατος σκέψις, σύ δηλητηριάζεις τὴν βραχεῖαν ἡμῶν ζωὴν καὶ ὡς διὰ μικροσκοπίου τὰ δυσάρεστα ἡμῶν συμβάντα μεγεθύνεις. Σὺ ἀναγκάζεις ἡμᾶς νὰ ἀναπολῶμεν ἐνδάκρυους τὴν παιδικὴν ἡμῶν ἡλικίαν, διότι τότε ἀφροντιτῖα ἐθαλίλευε, καὶ αὐτὴ καθίστα ἡμᾶς εὐτυχεῖς· αὐτὴ μᾶς παρίστα τὸ πᾶν ὑπὸ μορφὴν χარიέσσας καὶ φαιδρᾶν.

Ἄλλ' ἄρα γε ὁ γέλωις εἶνε πάντοτε σημεῖον χαρᾶς καὶ ἰλαρότητος; ὄχι δυστυχῶς· οὐδὲν ἀγαθὸν ἀμιγὲς κακοῦ· καὶ ὁ γέλωις αὐτὸς δι' ἀπλῆς αὐτοῦ μεταβολῆς καθίσταται ἀποτρόπαιον καὶ σκληρὸν βέλος πληγόνον ἡμᾶς οἰκτρῶς.

Καὶ πρῶτον, ὡς ὑπὸ τὸ ρόδον πολλάκις κρύπτεται ὄφις, οὕτως ὑπὸ τὸν γέλωτα καὶ τὸ μειδίσμα καλύπτεται πολλάκις ἐπιβουλή καὶ προδοσία, καὶ ἐχθρικός καταχθόνιος σκοπός, τοσοῦτον φοβερώτερος, ὅσον χαριέστερον τὸ ἐπικαλύπτον αὐτὸν μειδίσμα· ἔπειτα δὲ ὁ ψευδὴς καὶ ἀδιάφορος γέλωις, ὁ παρὰ τῆς ἐθιμοταξίας πρὸς ὑποδοχὴν ἐπιβαλλόμενος· ἀκολούθως ὁ γέλωις τοῦ ἐμπαιγμοῦ, ὁ μεγεθύνων τεραστίως τὴν πικρίαν τῶν ἀτυχίων μας· ὁ σαρδόνειος γέλωις, ὁ ὑποκριτικός, ὁ βεβιασμένος. . . . τί τρομερόν! τοσοῦτοι καὶ τηλικούτοι κακοὶ γέλωτες ἔναντίον ἑνός, ἔναντίον τοῦ εἰλικρινοῦς καὶ φαιδρουῦ! εἰς πάντα ἡ κακία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπερπλεονάζει, εἰς πάντα ὑπερτερεῖ τοῦ καλοῦ. Ποτὲ σχῆμα θυμοῦ δὲν προξενεῖ τόσον ἀλγεινὴν αἰσθησιν, ὅσον ἡ εἰρωνεία· ποτὲ ὕβρις τοσαύτην πικρίαν, ὅσον ἀπλῆ διαστολὴ τῶν χειλέων, ὅσον ἐν κατάρατον τοιοῦτον μειδίσμα.

Ἴδου δὲ πῶς ὁ Φοντενέλλος (Fontenelle) περιγράφει τὸ τοῦ γε-

λῶντος πρόσωπον « τὰ μέτωπον φαίνεται διεσταλμένον, αἱ ὀφθαλμοὶ καταπίπτουσι, τὰ βλέφαρα συστέλλονται, ὁ ὀφθαλμὸς δακρυρροεῖ, ἡ ρίς συναγεται καὶ ἀπολήγει εἰς ὄξύ, τὰ χεῖλη ἀποσύρονται καὶ μηκύνονται, ἀφίνοντα νὰ φαίνωνται οἱ ὀδόντες, ἡ γλῶσσα κρέματα ἀναπαλλομένη σφοδρῶς, ὁ λαμὸς πρίσκειται, αἱ φλέβες ἐξοιδούνται, τὸ σῶμα ὀλόκληρον συγκάμπτεται, στροφοδινεῖται, αἱ χεῖρες φέρονται πρὸς τὰ πλευρὰ καὶ σφίγγουν αὐτά, ἰδρῶς περιχέει τὸ πρόσωπον, καὶ ἡ φωνὴ μεταβάλλεται εἰς λυγμούς. »

Ἴδου τὰ σημεῖα τοῦ γέλωτος, ὅστις, ἐὰν καταντήσῃ ὑπερβολικὸς, ἔχει πολλὴν ἰσχυρίαν διὰ τὴν ὑγείαν ἡμῶν συνεπειᾶς· καὶ αὐτὸς λοιπὸν ὁ φαιδρὸς γέλωτος δὲν εἶνε δυστυχῶς ἀπηλλαγμένος κακοῦ. Διογένης ὁ Λαέρτιος ἀναφέρει ὅτι, Χρῦσιππος ὁ Σολεὺς, ἐν τῇ κήπῳ μετὰ τῶν φίλων περιδιαβάων, εἶδε διαβαίνοντα ὄνον νὰ καταφάγη τὰ ἐντὸς πινακίου δι' αὐτοὺς ὠρισμένα σῦκα· γελάσας δὲ προσέταξεν ἀστεϊζόμενος νὰ δοθῇ εἰς τὸν ὄνον φιάλη οἴνου, ἵνα μὴ τυχὸν πάθῃ ἐκ τῆς συκοφαγίας ὁ εὐγενὴς αὐτοῦ στόμαχος. Ὁ ὄνος ἐδέχθη εὐχαρίστως καὶ προθύμως τὸ προσφερθὲν καὶ ἔπιεν ἄνευ διασταγμοῦ. Τοῦτο ἐπροξένησεν εἰς τὸν Χρῦσιππον γέλωτα Ὀμηρικόν, τὸν ὁποῖον μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ ἐξέπνευσε, πρὸς μεγίστην τέρψιν τοῦ ἐμπαιχθέντος ὄνου.

Ἴδου πόσον ἀληθὲς εἶνε τὸ ἀπόφθεγμα « Πᾶν μέτρον ἄριστον ». Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ ἀποφθεγμάτων, θὰ σᾶς διηγηθῶ τι, τὸ ὁποῖον ἐσχάτως μοὶ συνέβη, εἶμαι συνδρομητῆς καὶ τακτικὸς ἀναγνώστης τοῦ Μέντορος, οὔτινος καὶ τὴν πρόθεσιν ἐκτιμῶ καὶ τὴν πορείαν κατ' ἀλληλοτάτην πρὸς τὸν σκοπὸν νομίζω. Δὲν ἔφθασα εὐτυχῶς εἰς τὸ ἄωτον τῆς σοφίας ὡς τινες ἄλλοι συμπολίται μου, καὶ καταδέχομαι νὰ ρίψω ἐν βλέμμα εἰς διδασκτικὸν περιοδικόν, στέργων τὰ παρόντα καὶ ζητῶν τὰ βελτίω. Εὗρον λοιπὸν ἐν αὐτῷ εἰκόνα παριστώσαν ἄνδρα ρακενδύτην, γυμνὸν σχεδόν, κρατοῦντα φανὸν ἀνὰ χεῖρας· κάτωθεν δὲ ἀνέγνων τὰς ἀκολουθοῦσας λέξεις « Διογένης λύχρον μεθ' ἡμέραν ἄψας, ἄνθρωπον, ἔφη, ζητῶ ». Ὁμολογῶ ὅτι βαθέως συνησθάνθη τὴν ἐκ τούτου προσβολήν. Σὺ, εἶπον, ἄθλιε, σὺ ρακενδύτα, εἶσαι τοσοῦτον τέλειος, ὥστε νὰ προφέρῃς τὰς ἀγερωχοὺς ταύτας λέξεις; καὶ σεῖς, κύριοι συντάκται τοῦ Μέντορος, τολ-

μᾶτε νὰ ἐπαναλάβητε τὰς λέξεις ταύτας σήμερον, ὅτε πολιτισμὸς πληροῖ ἡμᾶς, ὡς ὁ ἀήρ τοὺς κενοὺς ἀσκούς ; Ἐσκέφθην πλὴν ὠριμότερα, ἐφυλλολόγησα, ἠρεύνησα καὶ εἶδον τίς ὁ Διογένης· ἐπέσθην δὲ ὅτι δὲν ἀρκεῖ τὸ νὰ ἦνε τις μυρωδάτος, κορδοισμένος καὶ φιγούρῃ. ἵνα καλῆται ἄνθρωπος. Κρίνατε ὑμεῖς αὐτοί, ἰδοὺ τὴν τῶν ἀποφθεγμάτων του.

Ἡ φιλαργυρία, ἔλεγε, εἶνε μητρόπολις πάντων τῶν κακῶν.

Ἰδὼν ποτε εἰς ἀσώτου οἰκίαν ἐπιγραφὴν «Πωλεῖται», ἤξευρα, εἶπεν, ὅτι ἡ οἰκία αὕτη μετὰ τοσαύτας κραυπάλας θὰ ἐξεμέσῃ γέλος τὸ περιεχόμενον.

Οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἔλεγε, εἶνε εἰκόνες τῶν θεῶν. Ἰδὼν ἄστων δειπνοῦντα μὲ ἐλαίᾳς, ἂν ἐπρογευματίζεις οὕτως, εἶπε, κάπως κάλλιον θὰ ἐδείπνεις.

Οἱ ἄσωτοι, ἔλεγε, εἶνε ὅμοιοι μὲ τὰς σύκας τὰς πεφυτευμένας εἰς χεῖλος κρημνοῦ, ὧν τὸν καρπὸν τρώγουσι κόρακες καὶ γῦπες.

Οἱ λέγοντες πολλὰ χρήσιμα καὶ σπουδαῖα, μὴ πράττοντες δὲ αὐτά, ὁμοιάζουσιν, ἔλεγε, μὲ κηθάραι, διότι καὶ αὐτῆ ἐκφέρει μὲν φωνάς, δὲν αἰσθάνεται ὅμως.

Πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ παιδεία ὀλίγον τὸν ἐνδιαφέρουν, εἶπε, τί λοιπὸν ζῆς, ἀφοῦ περὶ τοῦ ζῆν καλῶς δὲν φροντίζεις; Ἡ παιδεία, ἔλεγε, εἰς μὲν τοὺς νέους εἶνε σωφροσύνη, εἰς τοὺς γέροντας παρηγορία, εἰς τοὺς πτωχοὺς πλοῦτος, καὶ εἰς τοὺς πλουσίους στολισμὸς.

Ἐξ ὄνουχος τὸν λέοντα· ἂν σᾶς ἀρέσκωσι τ' ἀποφθέγματα, θὰ σᾶς εἶπω πολλὰ ἄλλοτε. Ἦδη δὲ ἀκούσατε ποιημάτιόν τι, ὅπερ εὖ-ρον κατὰτύχην σήμερον.

Ὁ ἔραστής τῆς γραιίας.

Ἄπο φορέματα γυμνὸς
κι' ἀπὸ χρυσίου εἶμαι.
Μὲ ἐγκατέλιπον δεινῶς
τὰ πάντα καὶ ἐλευθέρως
εἰς τὴν πτωχείαν κεῖμαι.

Τῶν δανειστῶν μου τῶν σκληρῶν
φεῦ! ἀπορῶ τὴν βίαν.
Ἔρχονται, φεύγον εἰς σωρὸν,

καὶ στέκονται πρὸ τῶν θυρῶν
μὲ λύσσαν, μὲ μακίαν.

Εἰς τὴν κακὴν ταύτην πληγὴν
εὔρον πλὴν ἰατρείαν·
θὰ ἤμην βάρος εἰς τὴν γῆν,
νὰ μὴν εὔρω καταφυγὴν,
τοῦ πάθους σωτηρίαν.

Γραίας παρθένου ἢ τρελλῆ
μ' ἔσωσεν εὐπιστία·
οἱ θησαυροὶ τῆς εἴν' πολλοί,
κ' ἐν πεποθήσει ἢ καλῇ
πιστεύει τὰ παιδία.

Εἶν' πεπεισμέν' δὲ ἀγαπῶ
αὐτὴν κ' ὄχι τὰς λίρας,
πιστεύει δ,τι τὴν εἰπῶ,
ἄν καὶ πολλακίς σιωπῶ
ἐκ τῆς πολλῆς ἀνάγας.

ὦ! μὲ κρατεῖ σφιγκτὰ πολύ,
εἴμ' ἢ ἄπερνή ἐλπίς τῆς.
Δι' ἔραστάς τῆς δὲν λαλεῖ,
ἄν κ' ἦσαν ἄμετροι, πολλοὶ
ἔς τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς τῆς.

Προχθές....ὦ! ὦραν τὴν φρικτὴν
ὦ τί συκοφαντία!
Μ' ἔσυκοφάντησαν ἔς αὐτὴν
ὡς κορασίην λατρευτήν·
ἐμάν' ἢ ἔρασμαία.

Μ' ἐπέπληξε πόλλ' ἀδατηρῶς
νὰ κλαίῃ φεῦ τὴν εἶδα!
ἔμεινα ἄλαλος, νεκρὸς
φεῦ! ἦτο κίνδυνος πικρὸς
νὰ χάσω καθ' ἐλπίδα.

Ἐχει τὴν ρίνα κλασικὴν
μὲ στίξεις τρισχιλίας
ρίνα μακρὰν, πελαργικὴν,
πρότυπον εἰς τὴν γλυπτικὴν
καὶ θαυμαστῆς ἀξίας.

Ὁ Ὅμηρος πλὴν μὲ αὐτὴν
ρίνα ὁμοίαν εἶχε·
κι' ὁ Σόλων τὴν ἐπαινετὴν
σοφίαν του εἰς τὴν κυρτὴν
ρίνα κλεισμένην εἶχε.

Εἶνε ὀλίγον καὶ κυφῆ,
ὡς τεθλασμένος κρῖνος...
Χαρὰ μεγάλη καὶ κρυφῆ·
ἦτο κυφὸς (ὦ! τί κρυφῆ!)
κι' ὁ μέγας Κωνσταντῖνος.

Ὀλ' ἢ μορφὴ τῆς μὲ βραστήν
πατάταν εἶν' ὁμοία·
φενάκην στέφεται πλαστήν
καὶ ἐμψυχώθη ἀπ' αὐτὴν
ἢ ὀρυκτολογία.

ὦ! πότε νὰ τὴν νυμφευθῶ!
(οἱ δανεισταὶ λυσσῶσιν)
τὰ πλούτη τῆς ν' ἀξιοθῶ!
νυμίζω πῶς θὰ τρελλαθῶ
ἀπὸ χαρὸν τὴν τόσην.

Ποντικοὶ ἀρμέγοντες ἀγελάδας.

Εἷς τινὰ ἐπαρχίαν τοῦ Βελγίου ὀνομαζομένην Ναμούρ, ὑπάρχει
μοναστήριον καλογραϊῶν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τρέφονται 300 ἕως 400
ἄτομα. Διὰ νὰ ἔχουν λοιπὸν σημαντικὴν οἰκονομίαν εἰς τὴν προ-
μήθευσιν τοῦ γάλακτος, διατηροῦν αἱ καλογραφαὶ ἕως εἴκοσι γαλα-
κτοφόρους γελάδας ἐκλεκτάς. Ἄλλ' ἀπὸ τίνος καιροῦ αἱ γελάδες αὐ-
ται δίδουν πολλὰ ὀλίγον γάλα. Τὸ γάλα ἀφαιρεῖται ἀπὸ ἡμέρας εἰς
ἡμέραν καὶ ἀπὸ νυκτὸς εἰς νύκτα, ἕμχ σχηματισθῆ ἐντὸς τῶν μα-
ςῶν των.

Οὐδείς ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τίνες εἶνε οἱ κλέπται. Καὶ ὁμως αὐτοὶ εἶνε ποντικοί, οἵτινες ἐρχόμενοι ἀπὸ τινος ἐκεῖ πλησίον ποταμοῦ, ὀνομαζομένου Σάμβρ, καὶ ἀπὸ τῶν ὀχετῶν, ἐπισκέπτονται τοὺς σταύλους σωρηδὸν καὶ ἀρμέγουν διαδοχικῶς τὰς γελάδας τοῦ καταστήματος. Φαίνεται μάλιστα ὅτι οἱ ποντικοὶ εἴτε ὠφελούμενοι ἐκ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν εἶνε πλαγιασμένοι αἱ γελάδες, εἴτε ἀναρριχώμενοι (σκαλόνοντες) μέχρι τῶν πλευρῶν των, θηλάζουν (βυζαίνου) τόσον ἐπιτηδεῖως, ὥστε αἱ γελάδες ἀνέχονται εὐχαρίστως τὴν πανουργίαν, ἥτις τὰς ἀπαλλάττει ἀλύπως ἀπὸ ὑγρά, τὰ ὅποια ἐνίοτε τὰς ἐνοχλοῦν.

Ἐγγυώμεθα τὴν ἀκρίθειαν τοῦ γεγονότος τούτου, λέγει εὐρωπαϊκὴ τις ἐφημερίς, ὀνομαζομένη Liberal.

Θὰ προσέφερε δὲ ὑπηρεσίαν σημαντικὴν εἰς τὰς καλογραφίας, ἂν ἐκoinοποίει εἰς αὐτὰς μέσον τι, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ καταστρέψωσιν ἢ ἀπομακρύνωσι τοὺς ἀπλήστους κλέπτας, τοὺς ἀφαιροῦντας τὸ γάλα των.

Ἄλαστρος ἢ ἀλάστρον.

Λίθος μαλακώτερος ἀπὸ τὸ μάρμαρον καὶ τόσον διαφανής, ὥστε σχεδὸν ὁμοιάζει μὲ τὴν ὕελον. Ἐκ τοῦ λίθου τούτου, ὁ ὁποῖος συνήθως μὲν ἔχει κηλίδας ἐνίοτε ὅμως ἀπαντᾶται καὶ λευκώτατος, κατασκευάζονται διάφορα ἀγγεῖα διὰ πολύτιμα πράγματα. Τοιοῦτον λ. χ. ἦτον ἐκεῖνο, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ εὐαγγελισταὶ Ματθαῖος καὶ Μάρκος ἀναφέρουσιν ὅτι εἶχεν ἡ γυνὴ τὸ μῦρον, μὲ τὸ ὅποῖον ἤλειψεν ὀλίγας ἡμέρας πρὶν τοῦ πάθους του τὸν Ἰησοῦν. Εὐρίσκεται εἰς διαφόρους τόπους, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν μεσημβρινὴν Εὐρώπην, καὶ μάλιστα τὴν Μελίτην καὶ τὴν Σαρδηνίαν. Τινὲς θέλουσιν ὅτι κατὰ πρῶτον εὐρέθη εἰς τὰ λατομεῖα μιᾶς πόλεως τῆς Φρυγίας, ἥτις ὀνομάζετο Ἄλαστρον καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν.

Αἶνιγμα 6ον.

- Τ' ὄνομά σου, ἄνθρωπέ μου;
- Τ' ὄνομά μου, τί γυρεύεις;
- Ἄν κοπῆ ἡ κεφαλὴ μου,
- Θὰ μ' ἀκούς καὶ θὰ χορεύῃς.

Πληθυσμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς.

Χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας	76,000,000.
” τῆς Δυτικῆς	170,000,000.
” τῶν Διαμαρτυρομένων	89,000,000.
Ἰουδαῖοι	5,000,000.
Ἰθωμανοὶ	160,000,000.
Εἰδωλολάτραι	788,000,000.
ὅλον	4,288,000,000.

Περιεχόμενα.

Περὶ τοῦ νέου ἔτους 1870. — 2. Τὰ δύο ἡμερολόγια (καλενδάρια). — 3. Ὁ μὴν Ἰανουάριος. — 4. Βασίλειος ὁ Μέγας. — 5. Φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα (σελ. 285, 324). — 6. Τὸ ὄρφανὸ (ποίημα). — 7. Πόθεν ἢ μεταξύ ἡμῶν πολυτέλεια. — 8. Γεώργιος Α΄ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων (συνέχεια καὶ τέλος). — 9. Περὶ θερμότητος καὶ θερμομέτρων (μετ’ εἰκονογραφίας). — 10. Ὁ περὶπατος. — 11. Ζωσιμάδαι (σελ. 304 καὶ 338, μετ’ εἰκονογραφίας). — 12. Ὁ Μεσσίας Σαβατιέ. — 13. Φυσικὴ θεογνωσία (σελ. 310 καὶ 333 (μετ’ εἰκονογραφίας)). — 13. Ὁ τυφλὸς ἐργάτης. — 14. Ἡλικία τῶν ζώων. — 15. Ἀστεῖον ἀνέκδοτον. — 16. Ἀξιοσημείωτος ἀναγραμματισμὸς. — 17. Ἡ καταλαλιά. — 18. Μῦθος κατὰ Λαφονταῖνον. — 19. Ἀύσις τοῦ ἴου αἰνίγματος. — 20, Ἡ ἀγορά. — 21 Ἡ ἔμπορικὴ ἔνωσις. — 22. Ὁ Γερμανὸς περιηγητὴς καὶ ὁ ὁδηγὸς του. — 23. Βερλῖνος, ὁ φίλος τῶν παιδῶν. — 24. Ἡ Εὐαγγελικὴ Σχολὴ καὶ τὸ Νοσοκομεῖον. — 25. Πίστις κυνός. — 26. Ὁ μύρμηξ τοῦ Ταμερλάνου. — 27, Τὸ ἐν τῷ δωματίῳ μου ὥρολόγιον. — 28. Ἀνάμικτα. — 29. Ὁ ἐραστὴς τῆς γραίας. — 30. Ποντικοὶ ἀρμέγοντες ἀγέλαδας. — 31. Ἀλάβαστρος ἢ ἀλάβαστρον. — 32. Αἶνιγμα 6ον. — 33. Πληθυσμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς. — 34. Περιεχόμενα.

Παρόραμα.

Ἐν σελ. 300 στίχῳ 19 ἀντὶ ἀνάπαυσις γράψον πύκνωσις.